CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

A
247

A
247

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

wie was
who was
qui était
quién fué

Rembrandt

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

In dezelfde serie:
In the same series:
Dans la même série:
En la misma serie:

DR. J. HULSKER

Wie was
Who was
Qui était
Quién fué

VINCENT VAN GOGH

759.9492

1957

DE SIKKEL
ANTWERPEN - ANTWERP - ANVERS - AMBERES

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Dr. J. HULSKER

Wie was
Who was
Qui était
Quién fué

REMBRANDT

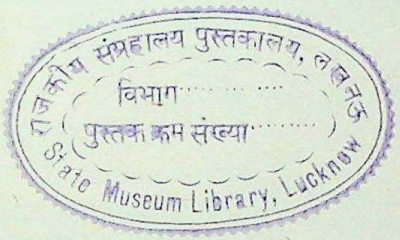

1957

BERT BAKKER/DAAMEN
DEN HAAG - THE HAGUE - LA HAYE - LA HAYA

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Wie was Rembrandt?

Die vraag zal nooit volledig beantwoord kunnen worden, immers het genie is onkenbaar en het verleden in vele opzichten een gesloten boek. Alleen wie zich lang en aandachtig in zijn werk verdiept, zal hij iets van zijn geheim prijsgeven. Intussen, er zijn veel feiten omtrent zijn leven en de ontwikkeling van zijn werk nagespeurd, die men kennen moet om zijn kunst te kunnen benaderen en om niet de dupe te worden van de legenden, over zijn persoon verspreid. Die feiten zijn in dit boekje in beknopte en overzichtelijke vorm bijeengebracht. Moge deze gids velen tot het werk van Rembrandt zelf leiden. De schrijver is vooral het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie in Den Haag erkentelijk voor zijn medewerking bij het bijeenbrengen van gegevens en afbeeldingen.

AUTHOR'S NOTE

Who was Rembrandt?
This question will never be answered satisfactorily, as genius is impenetrable and the past is in many respects a closed book. Rembrandt will only surrender some of his secrets to him who is willing to study his work with care and for a long time. There are, however, many facts about his life and the development of his work which one should know in order to understand something of his art and not to become a victim of the legends about his person. These facts have been assembled in this booklet in a short and comprehensive form. May this guide lead many to the works of the master himself.
The author is particularly indebted to the Netherland's Institute for Arts' History in the Hague for their assistance in assembling the data and reproductions.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Qui était Rembrandt?

Une réponse définitive ne pourra jamais être donnée à cette question, le génie étant inexplicable et le passé en grande partie un livre fermé. Ce n'est qu'à celui qui se plonge longuement et attentivement dans l'étude de son oeuvre que l'artiste livre une part de son secret. Néanmoins, beaucoup de données sur sa vie et le développement de son génie ont été établies, indispensables pour pouvoir approcher son art et ne pas être dupe des légendes, répandues sur sa personne. Ces données ont été rassemblées ici sous une forme concise et claire. Puisse ce guide conduire beaucoup de lecteurs vers l'oeuvre même du maître.

L'auteur est particulièrement reconnaissant envers le Bureau de Documentation de l'Histoire de l'Art à La Haye pour sa collaboration gracieuse à la réunion de certaines données et reproductions.

NOTA DEL AUTOR

Quién fué Rembrandt . . .

Nunca se podrá dar una respuesta definitiva a esta pregunta, ya que el genio es inexplicable y el pasado es en muchos espectos un libro cerrado. Sólo al que estudie profunda y atentamente su obra, revelará algo de su secreto. Sin embargo, ya se conocen muchos hechos de su vida y sobrel desarrollo de su obra, los cuales son necesarios para comprender su arte y no ser víctima de las leyendas que se han difundido acerca de su persona. En este librito se han recopilado estos hechos de forma resumida y clara. Abrigamos la esperanza de que este guía conduzca a muchos lectores hacia la obra misma del Maestro.

El autor agaradece profundamente a la Oficina de Documentación de Historia del Arte de La Haya la colaboración prestada en la recopilación de hechos y reproducciones.

INHOUD

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CONTENTS

ZIJN LEVEN

HIS LIFE

Overzicht	10	*Chronological Survey*
Oorkonden	15	*Documents*
Rembrandt en zijn naasten	36	*Rembrandt's Next-Of-Kin*
Woonplaatsen	42	*Places of Abode*
Kostuum en interieur	56	*Costume and Interior*
Tijdgenoten-schilders	68	*Contemporary Painters*
Leerlingen	72	*Pupils*
Financiële tragedie	78	*Financial Tragedy*
Legende en werkelijkheid	88	*Legend and Reality*

ZIJN WERK

HIS WORK

De schilder	102	*The Painter*
Ontwikkeling	114	*Development*
Twee hoofdwerken:		*Two Masterpieces:*
De Nachtwacht	118	*The Night Watch*
De Claudius Civilis	124	*Claudius Civilis*
Zelfportretten	130	*Self-Portraits*
Clair-obscur	136	*Chiaroscuro*
Onderwerpen	146	*Subjects*
Röntgen-onderzoek	156	*X-Ray Scrutiny*
De etser	162	*The Etcher*
De tekenaar	180	*The Draughtsman*
Het oordeel over Rembrandt	188	*Rembrandt's Critics*
Verspreiding	196	*Distribution*

INDEX CONTENIDO

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

SA VIE — SU VIDA

Table chronologique	10	*Resumen*
Documents	15	*Documentos*
Rembrandt et ses proches	36	*Rembrandt y su familia*
Différentes demeures	42	*Domicilios*
Costumes et intérieurs	56	*Trajes e interior*
Peintres contemporains	68	*Pintores contemporáneos*
Elèves	72	*Discípulos*
Tragédie financière	78	*Tragedia financiera*
Légende et réalité	88	*Leyenda y realidad*

SON OEUVRE — SU OBRA

Le peintre	102	*El pintor*
Evolution	114	*Evolución*
Deux oeuvres majeures:		*Dos obras maestras:*
La Ronde de Nuit	118	*La Ronda de Noche*
Claudius Civilis	124	*Claudius Civilis*
Auto-portraits	130	*Autorretratos*
Clair-obscur	136	*El claroscuro*
Sujets	146	*Temas*
Analyse aux Rayons X	156	*Investigación por Rayos X*
L'aquafortiste	162	*El acuafortista*
Le dessinateur	180	*El dibujante*
Jugements sur Rembrandt	188	*La opinión sobre Rembrandt*
Rayonnement	196	*Divulgación*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

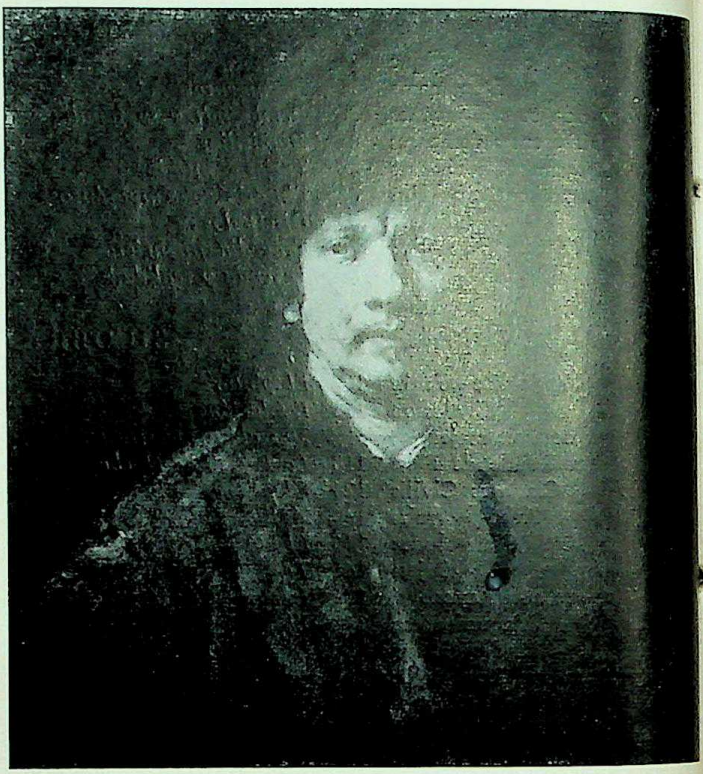

Zelfportret, 1652, Wenen, detail
Self-portrait, 1652, Vienna, detail
Auto-portrait,1652, Vienne, détail
Autorretrato, 1652, Viena, detalle

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ZIJN LEVEN
HIS LIFE
SA VIE
SU VIDA

OVERZICHT

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1606 Rembrandt op 15 juli te Leiden geboren
1620 ingeschreven aan de Leidse Academie op 20 mei
1620 tot 1623 leerling bij Jacob van Swanenburch, Leiden
1623 een half jaar leerling van Pieter Lastman, Amsterdam
1624 weer in eigen atelier, Leiden
1626 vroegste schilderijen
1630 dood van zijn vader
1631 vestigt zich voorgoed in Amsterdam
1634 22 juni gehuwd met Saskia van Uylenburch
1639 koopt huis aan de Breestraat
1640 dood van zijn moeder
1641 22 september zoon Titus gedoopt
1642 14 juni dood van Saskia
1645 Hendrickje Stoffels wordt zijn huisvrouw
1654 dochtertje Cornelia geboren
1656 insolvent verklaard; inventarisatie van zijn bezittingen
1657 deel van zijn bezittingen geveild
1658 het huis aan de Breestraat geveild
1660 kunsthandel van Hendrickje en Titus opgericht;
vermoedelijk in dit jaar verhuisd naar Rozengracht
1662 Hendrickje sterft vermoedelijk in dit jaar
1668 huwelijk van Titus, die enkele maanden later sterft
1669 Rembrandt sterft 4 oktober;
begraven in de Westerkerk 8 oktober

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1606 *Birth of Rembrandt at Leyden on July 15th*
1620 *Enrolled at Leyden University on May 20th*
1620 *Pupil of Jacob van Swanenburch of Leyden until 1623*
1623 *Pupil of Pieter Lastman of Amsterdam for six months*
1624 *Return to own studio at Leyden*
1626 *Earliest paintings*
1630 *Death of Rembrandt's father*
1631 *Settled permanently in Amsterdam*
1634 *Marriage to Saskia van Uylenburch on June 22nd*
1639 *Purchase of own house in Breestraat*
1640 *Death of Rembrandt's mother*
1641 *Christening of Rembrandt's son, Titus, on September 22nd*
1642 *Death of Rembrandt's wife, Saskia, on June 14th*
1645 *Hendrickje Stoffels becomes Rembrandt's mistress*
1654 *Birth of Rembrandt's daughter, Cornelia*
1656 *Rembrandt's insolvency. Seizure of goods and chattels*
1657 *Sale of part of Rembrandt's possessions*
1658 *Rembrandt's house up for auction*
1660 *Hendrickje and Titus open art-shop. Removal to Rozengracht probably also in this year*
1662 *Death of Hendrickje Stoffels believed to have taken place in this year*
1668 *Marriage of Titus, and death some months later*
1669 *Death of Rembrandt on October 4th. Buried in West Church on October 8th*

TABLE CHRONOLOGIQUE

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

1606 Naissance de Rembrandt à Leyde le 15 juillet
1620 Rembrandt est inscrit à l'Académie de Leyde le 20 mai
1620—1623 élève de Jacob van Swanenburch à Leyde
1623 élève de Pieter Lastman à Amsterdam pendant six mois
1624 Rembrandt retourne à son atelier de Leyde
1626 premiers tableaux
1630 mort de son père
1631 Rembrandt s'établit définitivement à Amsterdam
1634 Rembrandt épouse le 22 juin Saskia van Uylenburch
1639 Rembrandt achète une maison dans la Breestraat
1640 mort de sa mère
1641 son fils Titus est baptisé le 22 septembre
1642 mort de Saskia le 14 juin
1645 Hendrickje Stoffels devient sa maîtresse
1654 naissance de sa fille Cornelia
1656 Rembrandt est déclaré insolvable;
inventaire de ses biens
1657 une partie de ses biens est mise aux enchères
1658 sa demeure de la Breestraat est vendue publiquement
1660 Hendrickje et Titus ouvrent un magasin d'art.
Rembrandt déménage probablement cette année-là à la Rozengracht
1662 mort de Hendrickje Stoffels
1668 mariage de Titus qui meurt quelques mois plus tard
1669 mort de Rembrandt le 4 octobre;
enterré à la Westerkerk le 8 octobre

State Museum, LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1606 *Rembrandt nace el 15 de julio en Leiden*
1620 *se matricula el 20 de mayo en la Academia de Leiden*
1620 *hasta 1623 alumno de Jacob van Swanenburch, Leiden*
1623 *durante medio año alumno de Pieter Lastman, Amsterdam*
1624 *otra vez en su propio taller, Leiden*
1626 *cuadros más tempranos*
1630 *muerte de su padre*
1631 *se establece definitivamente en Amsterdam*
1634 *contrae matrimonio el 22 de junio con Saskia van Uylenburch*
1639 *compra casa en la Breestraat*
1640 *muerte de su madre*
1641 *el 22 de setiembre bautizo de su hijo Tito*
1642 *el 14 de junio muerte de Saskia*
1645 *Hendrickje Stoffels es su ama de llaves*
1654 *nacimiento de su hija Cornelia*
1656 *se le declara insolvente; inventario de sus bienes*
1657 *parte de sus bienes se venden en pública subasta*
1658 *se subasta su casa de la Breestraat*
1660 *fundación casa de comercio de arte de Hendrickje y Tito; traslado probablemente en este año al Rozengracht*
1662 *Hendrickje fallece probablemente en este año*
1668 *matrimonio de Tito, que fallece unos meses después*
1669 *Rembrandt muere el 4 de octubre; enterrado el 8 de octubre en la Westerkerk (iglesia del oeste)*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

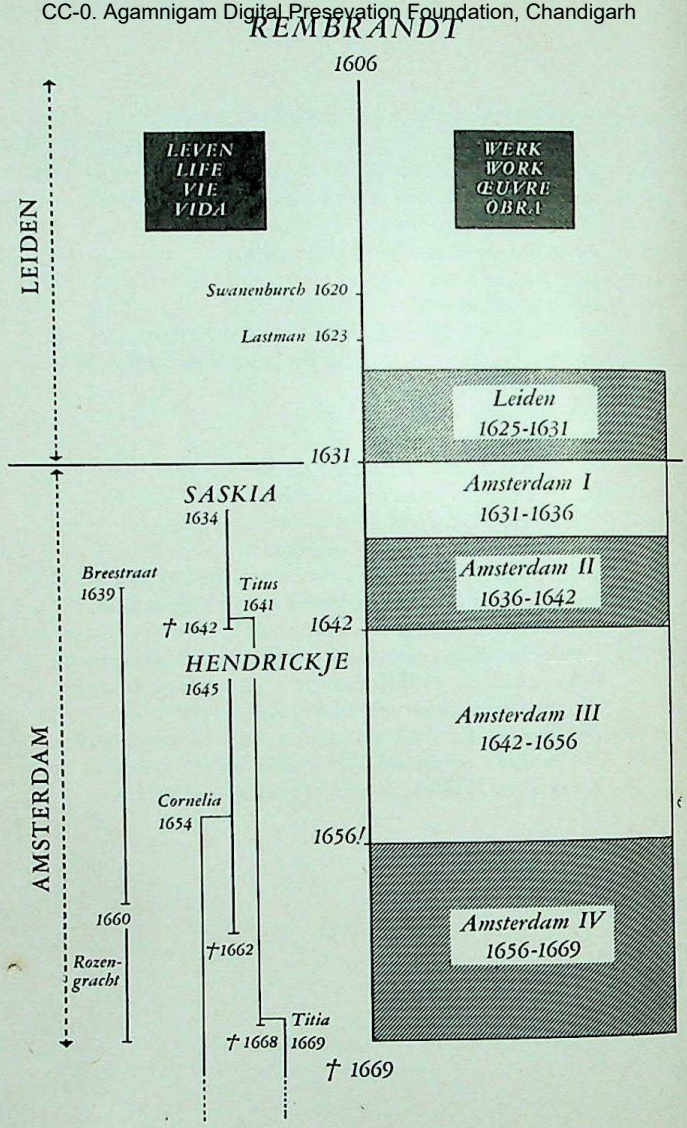

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Hoe komen we aan onze kennis van Rembrandts leven? De bron van zijn geboortedatum en vele andere gegevens is een boek over Leiden van een tijdgenoot: Beschrijvinge der Stadt Leyden door Johannes Orlers, 2e druk 1641 (in de eerste druk van 1614 wordt Rembrandt nog niet genoemd).

How did we come by our knowledge of Rembrandt's life? The source of the date of his birth, and many other details, is a book on Leyden, written by a contemporary: 'The City of Leyden', by Johannes Orlers, 2nd edition 1641. (Rembrandt is not mentioned in the first edition, which was published in 1614.)

D'où vient notre connaissance de la vie de Rembrandt? Sa date de naissance et bien d'autres données nous sont fournies par le livre d'un contemporain sur la ville de Leyde: Beschrijvinge der Stadt Leyde (Description de la ville de Leyde) par Johannes Orlers - 2ème édition 1641. (Dans la première édition, qui date de 1614, Rembrandt n'est pas encore mentionné.)

De dónde sacamos nuestros conocimientos sobre la vida de Rembrandt? La fuente de su fecha de nacimiento y muchos otros datos figuran en un libro sobre Leiden de un contemporáneo suyo: 'Beschrijvinge der Stadt Leyden door Johannes Orlers' (Descripción de la Ciudad de Leiden por Johannes Orlers) Segunda Edición 1641 (en la primera edición de 1614 no se habla todavía de Rembrandt).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Beschrijvinge der Stadt

LEYDEN.

Inhoudende

't Begin/ den voortgang/ ende den waldom der selver: de stichtinge vande Kercken, Cloosteren, Gasthuysen, ende andere Publijcque Gestichten/ etc. desgelijcx de oprechtinge vande Academie, ende de Collegien Theologie.

Mitsgaders

Verhael van alle de Belegeringen, ende Aenslagen, die de selve Stadt zedert den Jare 1203. geleden heeft/ totte laetste strenge Belegeringe ende Verlossinghe/ gheballen inden Jaere 1574.

In desen tweeden Druck, boven vele vermeerderingen, vergroot met een derde Deel, inhoudende den staet ende Regeringe der Stad Leyden.

Verciert met verscheyden Caerten ende Figuren.

Met groote moeyten/ uyt verscheyden Schrijften ende Papieren op een vergadert/ ende beschreven door I. I. ORLERS, O. B.

TOT LEYDEN,

Voor Andries Jansz. Cloeting tot Delf.
Ende Abraham Commelijn tot Leyden.

ANNO CIↃ IↃ C XLI.

CC-0 Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Titelblad van het boek van Johannes Orlers, oud-burgemeester van Leiden, dat de oudste biografie van Rembrandt bevat.

Title-page of the book by Johannes Orlers - one-time Burgomaster of Leyden, - which contains the oldest biography of Rembrandt.

Frontispice du livre de Johannes Orlers, ancien maire de Leyde, dans lequel on trouve la plus ancienne biographie de Rembrandt.

Portada del libro de Johannes Orlers, ex-burgomaestre de Leiden, que contiene la biografía más antigua de Rembrandt.

Johannes Orlers

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

REMBRANT van RIIN,

Soon van Harmen Gerrits zoon van Rijn, ende Neeltgen Willems van Suydtbrouck, is binnen de Stad Leyden, geboren opten 15. July inden Jaere 1606. zijne Ouders hem ter Scholen bestedet hebbende omme metter tijdt te doen leeren de Latijnsche Tale ende daer naer te brengen tot de Leytsche Academie / op dat hy tot zijne Jaeren ghecomen wesende de Stadt ende tgemeene besten met zijn wetenschap zoude mogen dienen ende helpen bevorderen/ en heeft daer toe gants geen lust ofte genegentheyt gehadt / dewijle zijne natuyrlicke beweginghen alleen streckten tot de Schilder ende Teycken Conste; Waer omme zy luyden genootsaeckt geweest zijn/ haren Soon uyt de Schole te nemen/ ende volgende zijn begeeren te brengen ende te besteden/ by een Schilder omme by de selve te leeren de eerste fundamenten ende beginselen van dien. Volgende dit besluyt hebben zy hem gebracht by den welschilderende Mr. Iacob Isaacxsz. van Swanenburch, omme vanden zelven geleert ende onder wesen te werden/ by den welcken hy gebleven is ontrent de drie Jaeren/ ende also hy gheduyrende den zelven tijt/ zoo seer toegenomen hadde/ dat de Const Lief-hebberen daerinne ten hoochsten verwondert waeren/ ende datmen genoechsaem konde sien/ dat hy metter tijdt een uytnemende Schilder soude werden. So heeft zijn Vader goet ghevonden / hem te besteden ende te brengen by den Vermaerden Schilder P. Lasman, woonende tot Amsterdamme / op dat hy door den selven vorder ende beter mocht geleert ende onderwesen werden: By den selven ontrent ses maenden gheweest zijnde/ soo heeft hy goet gevonden alleen ende op hem selven de Schilder Conste te oeffenen/ ende te practiseeren: ende heeft daerinne soo geluckich gheweest dat hy geworden is/ een vande tegenwoordighe vermaertste Schilders van onse eeuwe. Dewijle dat zijne Konst ende arbeyt/ de Borgeren ende Innewoonderen van Amsterdamme ten hoochsten behaechde ende aengenaem was/ ende dat hy veeltijden versocht werde omme 'tzy Conterfeytselen ofte ander stucken aldaer te maecken/ zoo heeft hy goet ghevonden hem van Leyden te transporteren naer Amsterdamme / ende is dienvolghende van hier vertrocken ontrent den Jaere 1630. ende zijne woninghe aldaer ghenomen / ende is inden Jaere 1641. aldaer noch woonende.

IAN LIEVENSZ.

Is geboren binnen de Stadt Leyden/ opten 24. October inden Jare 1607. van eerlicke Ouderen / Mr. Lieven Henricxsz. een Constich Borduyr-wercker/ ende Machtelt Ians dr. van Noortsant. Hy is by zijn Vader siende de overgroote ghenegentheyt/ die hy totte Schilder-Konste hadde/ out zijnde ontrent acht Jaeren / gebrocht ende bestedet

omme

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De aan Rembrandt gewijde pagina uit Orlers' Beschrijvinge der Stadt Leyden (1641). Op de volgende bladzijden vindt men een weergave van deze tekst.

The page devoted to Rembrandt in Orlers' book 'The City of Leyden'. A translation of the text follows below.

La page que Johannes Orlers a consacrée à Rembrandt dans sa 'Description de la ville de Leyde' (1641). Les pages suivantes contiennent une traduction de ce texte.

La página dedicada a Rembrandt en la 'Descripción de la Ciudad de Leiden', de Orlers (1641). En las páginas siguientes figura una reproducción de este texto.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Zoon van Harmen Gerritszoon van Rijn en Neeltje Willems van Zuytbrouck, is in de stad Leiden geboren op 15 juli 1606. Zijn ouders hebben hem op school gedaan om hem mettertijd Latijn te laten leren en daarna naar de Leidse Academie te laten gaan, opdat hij, volwassen zijnde, de stad en het land zou mogen dienen met zijn kennis, maar hij heeft daar in het geheel geen lust in gehad, omdat zijn neiging alleen uitging naar de schilder- en tekenkunst. Daarom waren zij genoodzaakt hem van school af te nemen en hem volgens zijn begeren uit te besteden bij een schilder om van hem de eerste beginselen te leren. Zij besloten hem te brengen bij de knappe schilder Jacob Isaacsz van Swanenburch om door hem onderricht te worden. Hij is omstreeks drie jaar bij hem gebleven en omdat hij in die tijd zozeer vooruitgegaan was, dat de kunstliefhebbers daarover hoogst verwonderd waren, en men wel kon zien dat hij mettertijd een uitnemend schilder zou worden, heeft zijn vader goedgevonden hem uit te besteden bij de vermaarde Pieter Lastman te Amsterdam, opdat hij door deze nog verder opgeleid mocht worden. Toen hij hier ongeveer zes maanden geweest was, besloot hij alleen en op zichzelf de schilderkunst te gaan beoefenen en hij is daarin zo gelukkig geweest, dat hij een van de vermaardste schilders van onze eeuw is geworden. Daar zijn werk de burgers van Amsterdam ten hoogste behaagde en hij vaak verzocht werd aldaar portretten of andere schilderijen te maken, besloot hij van Leiden naar Amsterdam te verhuizen. Hij is dus van hier vertrokken omstreeks 1630, heeft aldaar zijn intrek genomen en is daar in het jaar 1641 nog wooonachtig.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Son of Harmen Gerritszoon van Rijn and Neeltje Willems van Zuytbrouck, was born in the city of Leyden on the 15th of July 1606. His parents put him to school to learn Latin, and later entered him at Leyden University, to the end that, as a grown man, he should be fitted to serve his city and his country with his knowledge. He having no mind for this, his heart being set upon painting and drawing, they were obliged to remove him from the Academy and apprentice him, according to his wishes, to a painter to learn the rudiments of the art. He was sent to one Jacob Isaacsz. van Swanenburch, who was skilled in painting, to be taught by him. This he did for some three years, and because of his great progress, which astonished those who cherished the arts, so that it became apparent that he would excel as a painter, his father agreed to apprentice him to the celebrated painter, Pieter Lastman, of Amsterdam, to his further instruction. After about six months he set up as a painter on his own, and with such good fortune that he has since become one of the most renowned painters of our century. His works causing such pleasure to the citizens of Amsterdam, that he was oft commissioned to paint portraits and other works, he decided to remove from Leyden to Amsterdam. He departed from here about 1630 to settle there, where he yet abides in the year 1641.

Documents
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Fils de Harmen Gerritszoon van Rijn et de Neeltje Willems van Zuytbrouck, naquit dans la ville de Leyde le 15 juillet 1606. Ses parents l'envoyèrent à l'école pour qu'il apprenne le Latin et étudie ensuite à l'Académie de Leyde, afin que devenu homme, il serve la ville et le pays par ses connaissances. Or pour cela il ne montra aucun goût, ses dispositions allant toutes à la peinture et au dessin; de sorte qu'ils furent obligés de le retirer de l'école pour le mettre en apprentissage chez un peintre. Ils décidèrent de l'envoyer chez le très bon peintre Jacob Isaacsz van Swanenburch afin qu'il soit enseigné par lui. Il resta chez ce dernier environ trois ans, et comme en ce temps il fit tant de progrès que les amateurs d'art en étaient fort émerveillés, et qu'on pouvait bien voir qu'avec le temps il deviendrait un excellent peintre, son père trouva bon de l'envoyer chez le très célèbre peintre Pieter Lastman à Amsterdam, afin que celui-ci poursuive son apprentissage. Lorsqu'il y fut resté environ six mois, il décida d'exercer la peinture seul et en toute indépendance, et il eut la main si heureuse qu'il devint l'un des peintres les plus célèbres de notre siècle. Comme son oeuvre plaisait fort aux citoyens d'Amsterdam, et qu'ils lui commandaient souvent des portraits et autres tableaux, il décida de quitter Leyde pour Amsterdam. Il est donc parti d'ici vers 1630, s'est établi là-bas, et y demeure encore en l'an 1641.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Hijo de Harmen Gerritszoon van Rijn y Neeltje Willems van Zuytbrouck nació en la ciudad de Leiden el 15 de julio de 1606. Sus padres le enviaron a la escuela para que aprendiera con el tiempo latín y pudiese ingresar más tarde en la Academia de Leiden, a fin de que, una vez adulto, sirviese a la ciudad y al país con sus conocimientos, pero él no tuvo ni el más mínimo placer en ello, puesto que su inclinación se dirigía únicamente hacia la pintura y el dibujo. Por eso se vieron obligados a sacarlo de la escuela y a mandarlo, de acuerdo con sus deseos, al taller de un pintor para que aprendiera de él los primeros principios. Decidieron llevarlo a casa del notable pintor Jacob Isaacsz van Swanenburch para que éste le instruyera. Allí permaneció unos tres años y como sea que en este corto período de tiempo había hecho tantos progresos que dejaba asombrados considerablemente a los amantes del arte y podía comprobarse que se convertiría con el tiempo en un excelente pintor, su padre no tuvo inconveniente en dejarlo ir a Amsterdam a casa del famoso pintor Pieter Lastman para que éste continuara su instrucción. Cuando hubo permanecido aquí unos seis meses, decidió ejercer por sí mismo el arte pictórico y tuvo tanta suerte en ello que se convirtió en uno de los más afamados pintores de nuestro siglo. En vista de que su trabajo gustaba enormemente a los ciudadanos de Amsterdam y con frecuencia se le solicitaba para hacer allí retratos o cuadros de otra clase, resolvió trasladarse de Leiden a Amsterdam. Por lo tanto, se fué de aquí alrededor de 1630 para domiciliarse en esa ciudad, donde vivía aún en el año 1641.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Er zijn slechts weinige oorkonden in Rembrandts eigen handschrift bewaard gebleven. Onder deze tekening schreef Rembrandt (in letterlijke vertaling) het volgende:
Dit is gemaakt naar mijn a.s. echtgenote, toen zij 21 jaar was, de derde dag nadat wij verloofd waren, 8 juni 1633.

But few documents in Rembrandt's own handwriting have been preserved. He wrote under this drawing:
After my bride to-be, when she was 21, the third day after our betrothal, 8 June 1633.

Peu de documents de la main de Rembrandt ont été conservés. Au bas de ce dessin, Rembrandt a écrit les mots suivants:
Fait d'après mon épouse future, lorsqu'elle avait 21 ans, le troisième jour de nos fiançailles, le 8 juin 1633.

Se conservan sólo pocos documentos con la propia letra de Rembrandt. Al pie de este dibujo escribió textualmente Rembrandt:
Hecho según mi futura esposa, cuando ella tenía 21 años, el tercer día de nuestros esponsales, el 8 de junio de 1633.

Tekening, Berlijn (Dahlem)
Drawing, Berlin (Dahlem)
Dessin, Berlin (Dahlem)
Dibujo, Berlín (Dahlem)

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Er zijn zeven brieven van Rembrandt bewaard. Ze zijn gericht aan Constantijn Huygens, secretaris van stadhouder Frederik Hendrik. Dit is de derde.
Inhoud:
Met veel genoegen heeft Rembrandt de opdracht van Zijne Hoogheid de Prins uitgevoerd om de twee bestelde schilderijen te maken, voorstellende de Graflegging van Christus en de Opstanding.
Rembrandt vraagt of Huygens de schilderijen bij hem thuis bezorgd wil hebben. Voor zijn bemoeienissen belooft Rembrandt hem een schilderij van 10 bij 8 voet als geschenk erbij te zenden.

Ende om dat mijn heer in deesen saeken voor die 2de maels
bemoijt wert sal oock tot een eerkentenisse
een stuck bijgedaen werden weesende 10 voet lanck
ende 8 voeten hooch dat sal mijn heer vereer werden
in sijnen Huyse ende met een wensschende u alle
geluck ende heijl ter saelicheijt Amen

UE Mijn heere Dw ende
geneegen dienaer
Rembrandt

Deese 12 Januwarij
1639

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Seven letters written by Rembrandt have been preserved. They are all addressed to Constantijn Huygens, Secretary to Stadtholder Frederik Hendrik. This one is the third.
Contents:
Rembrandt has, with great satisfaction, executed His Highness the Prince's commission to paint the two works ordered by him, depicting the entombing of Christ and the Resurrection. Rembrandt asks whether Huygens wishes the paintings to be delivered to his home. For his intermediary, Rembrandt promises him a painting of 10 x 8 feet, to be sent with the others as a gift.

Sept lettres de Rembrandt ont été conservées. Elles sont adressées à Constantijn Huygens, secrétaire du Stathouder Frédéric Henri. La lettre ci-contre est la troisième.
Contenu:
C'est avec grand plaisir que Rembrandt s'est acquitté de la commande de Son Altesse le Prince et a exécuté les deux tableaux dont il était chargé, représentant la Mise au Tombeau du Christ et la Résurrection.
Rembrandt demande à Huygens s'il désire qu'on lui livre les tableaux à domicile. Pour ses interventions Rembrandt lui promet une oeuvre de 10 pieds sur 8, qu'il enverra gracieusement avec les autres tableaux.

State Museum,

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Se han conservado 7 cartas de Rembrandt. Están dirigidas a Constantijn Huygens, secretario del estatúder Frederik Hendrik. Esta es la tercera.

Contenido:

Con sumo agrado ha ejecutado Rembrandt el encargo de Su Alteza el Príncipe de realizar los dos cuadros pedidos que representan la Deposición de Cristo y la Resurreción. Rembrandt pregunta si Huygens desea que se le envíen los cuadros a su casa. Por sus diligencias Rembrandt le promete a él de enviarle al mismo tiempo como obsequio un cuadro de una dimensión de 10 por 8 pies.

Constantijn Huygens

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Ten gevolge van zijn bankroet werden al Rembrandts bezittingen op 25 en 26 juli 1656 geïnventariseerd. Deze inventaris, uit 20 bladzijden bestaande, geeft een goede indruk van de inrichting van Rembrandts woning. Alle wanden waren met schilderstukken bedekt, alle kasten gevuld met kunstvoorwerpen, prenten en tekeningen, wapens en curiositeiten.

Following his insolvency, all Rembrandt's possessions were listed on the 25th and 26th of July 1656. The twenty-page inventory gives a good impression of the appointment of Rembrandt's home. All the walls were hung with paintings, and all the cupboards filled with art-treasures, prints and drawings, weapons and curiosities.

A la suite de sa banqueroute, les biens de Rembrandt sont inventoriés les 25 et 26 juillet 1656. Cet inventaire, qui comprend 20 pages, nous laisse une bonne impression sur la façon dont Rembrandt avait aménagé sa demeure. Tous les murs étaient recouverts de tableaux, toutes les armoires remplies d'objets d'art, de gravures, de dessins, d'armes et de curiosités.

Como consecuencia de su bancarrota fueron inventariados el 25 y 26 de julio de 1656 todos los bienes de Rembrandt. Este inventario que consta de 20 páginas da una clara idea de la instalación de la casa de Rembrandt. Todas las paredes estaban adornadas de cuadros, todos los armarios llenos de objetos artísticos, grabados y dibujos, armas y curiosidades.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

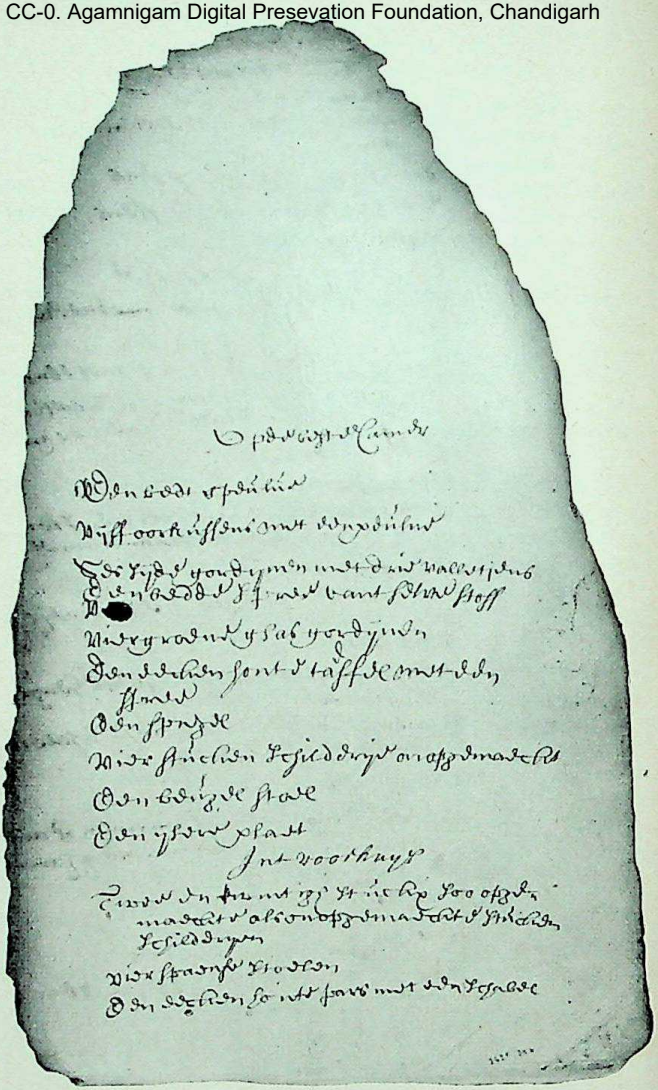

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Een grote tegenstelling vormt de inventaris, opgemaakt na Rembrandts overlijden, die slechts uit 4 bladzijden bestaat (door brand beschadigd).
De eerste bladzijde vermeldt een bed, kussens, gordijnen, een beddesprei, een tafel, een spiegel, vier onvoltooide schilderijen, een stoel en een kachelplaat. De andere bladzijden vermelden ook meest eenvoudig huisraad, maar de kunstverzameling en rariteiten waren ditmaal niet geïnventariseerd.

The list of possessions drawn up after Rembrandt's death, consisting of only four pages, is in marked contrast to the first one (damaged by fire). The list on the first page mentions a bed, cushions, curtains, a bedspread, a table, a mirror, four unfinished paintings, a chair and a hearth-tray. The other pages contain only the simplest household articles, but this time, Rembrandt's art-collection and curiosities are not contained in the list.

L'inventaire dressé après la mort de Rembrandt, et qui ne comprend que 4 pages, contraste grandement avec le précédent. La première page mentionne un lit, des oreillers, des rideaux, une descente de lit, une table, un miroir, quatre tableaux inachevés, une chaise et une plaque de foyer. Les autres pages mentionnent également pour la plupart de simples ustensiles ménagers, mais la collection d'art et les raretés ne sont plus inventoriées.

Un gran contraste forma el inventario redactado después de la muerte de Rembrandt que consta sólo de 4 páginas (dañado por incendio).
La primera página menciona una cama, almohadas, cortinas, una colcha, una mesa, un espejo, cuatro cuadros sin acabar, una silla y una plancha de estufa. Las otras páginas hacen también mención de los artículos para uso doméstico más sencillos, pero la colección artística y las curiosidades no figuran esta vez en el inventario.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

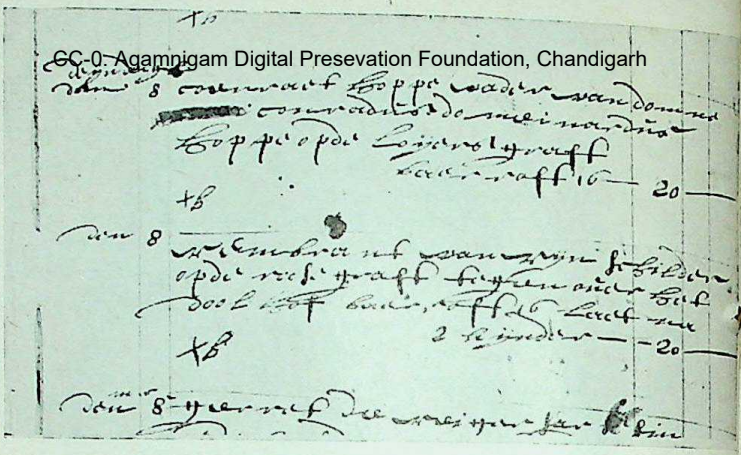

DIE URKUNDEN

ÜBER

REMBRANDT

(1575—1721)

NEU HERAUSGEGEBEN UND COMMENTIRT

VON

DR. C. HOFSTEDE DE GROOT

HAAG
MARTINUS NIJHOFF
1906

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

---

rembrant van rijn schilder op de roosegraft tegenover het doolhof baer roff 16 laet na 2 kijnder

<

Inschrijving van Rembrandts begrafenis in de Westerkerk, Amsterdam.

Record of Rembrandt's burial in the West Church, Amsterdam.

Inscription de l'enterrement de Rembrandt à la Westerkerk d'Amsterdam.

Inscripción del entierro de Rembrandt en la Westerkerk, (Iglesia del Oeste), Amsterdam.

Die Urkunden über Rembrandt door Dr. C. Hofstede de Groot (1906), het boek waarin alle oorkonden over Rembrandt zijn verzameld.

Die Urkunden über Rembrandt by Dr. G. Hofstede de Groot (1906), a book containing all the documents concerning Rembrandt.

Die Urkunden über Rembrandt (Les documents sur Rembrandt) par Dr. C. Hofstede de Groot (1906) - le livre dans lequel sont rassemblés tous les documents sur Rembrandt.

Die Urkunden über Rembrandt por el Dr. C. Hofstede de Groot (1906), el libro en el que se hallan reunidos todos los documentos sobre Rembrandt.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Neeltje Willemsdochter van Zuytbrouck

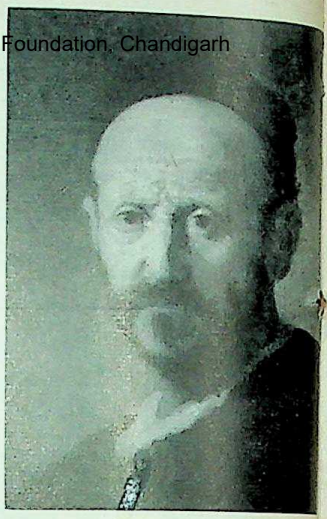

Harmen Gerritszoon van Rijn

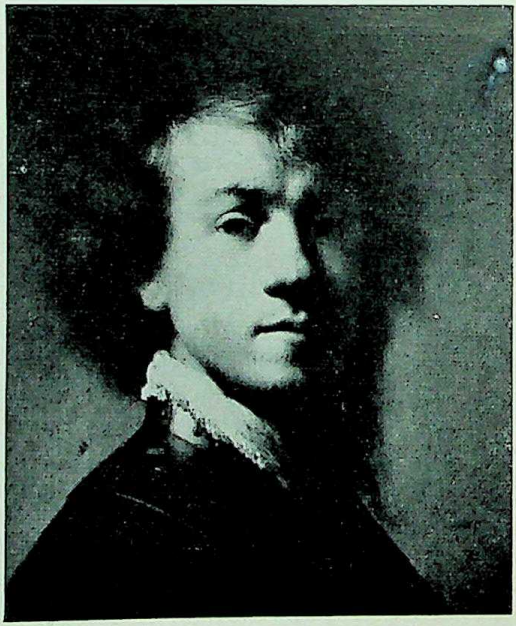

Rembrandt Harmenszoon van Rijn

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

REMBRANDT EN ZIJN NAASTEN
REMBRANDT'S NEXT-OF-KIN
REMBRANDT ET SES PROCHES
REMBRANDT Y SU FAMILIA

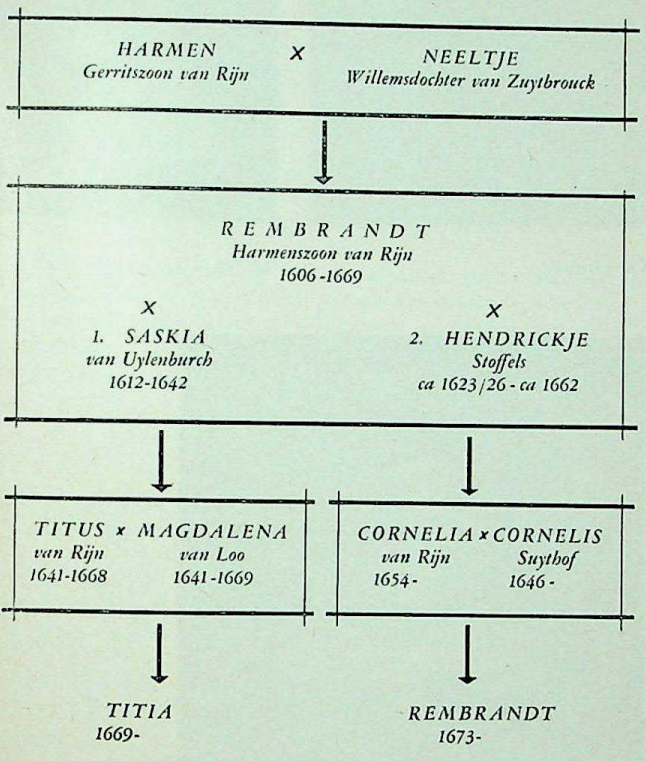

Chandigarh Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt

Saskia

Titus

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Saskia van Uylenburch, dochter van Hendrik van Uylenburch, burgemeester van Leeuwarden. Huwt met Rembrandt 1634. Sterft 14 juni 1642, 30 jaar oud.
Drie kinderen stierven kort na de geboorte.

Saskia van Uylenburch, *daughter of Hendrik van Uylenburch, Burgomaster of Leeuwarden. Married Rembrandt 1634. Died June 14th 1642, aged 30.*
Three of her children died shortly after birth.

Saskia van Uylenburch, fille de Hendrik van Uylenburch, bourgmestre de Leeuwarden. Epouse Rembrandt le 22 juin 1634. Meurt le 14 juin 1642, à l'âge de 30 ans.
Trois enfants de ce mariage meurent en bas âge.

Saskia van Uylenburch, *hija de Hendrik van Uylenburch, burgomaestre de Leeuwarden. Contrae matrimonio con Rembrandt en 1634. Fallece el 14 de junio de 1642 a la edad de 30 años.*
Tres hijos fallecieron poco después de su nacimiento.

Titus van Rijn, vierde kind van Rembrandt en Saskia. Huwt in 1668 met *Magdalena van Loo* (begraven 21 oktober 1669).

Titus van Rijn, *fourth child of Rembrandt and Saskia. Married* Magdalena van Loo *in the year of his death, 1668. His wife was buried on the 21st of October 1669.*

Titus van Rijn, quatrième enfant de Rembrandt et de Saskia. Epouse en 1668 *Magdalena van Loo* (enterrée le 21 octobre 1669).

Tito van Rijn, *cuarto hijo de Rembrandt y Saskia. En 1668 contrae matrimonio con* Magdalena van Loo *(enterrada el 21 de octubre de 1669).*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt

Hendrickje

Cornelia

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Hendrickje Stoffels (of *Jaegers*), sedert ca 1645 Rembrandts niet-wettige echtgenote, geboren 1623 à 1626, gestorven ca 1662. Dochtertje: *Cornelia.*

Hendrickje Stoffels, *(or* Jaegers), *Rembrandt's common-law wife as from about 1645. Born between 1623 and 1626, died circa 1662. One daughter,* Cornelia.

Hendrickje Stoffels (ou *Jaegers),* maîtresse de Rembrandt à partir de 1645 environ, née entre 1623 et 1626, probablement décédée en 1662. Fille: *Cornelia.*

Hendrickje Stoffels *(o* Jaegers), *desde aproximadamente 1645 esposa no legítima de Rembrandt, nacida entre 1623 y 1626, fallecida cerca de 1662. Hija:* Cornelia.

Cornelia van Rijn (er is van haar geen portret bekend), gedoopt 30 oktober 1654, gehuwd met de schilder Cornelis Suythof op 3 mei 1670. Zoon: *Rembrandt,* geboren te Batavia in 1673.

Cornelia van Rijn, *(there is no known portrait of her). Christened October 30th 1654. Married the painter, Cornelis Suythof, on May 3rd 1670. One son,* Rembrandt, *born in Batavia in 1673.*

Cornelia van Rijn (on ne connaît aucun portrait d'elle), baptisée le 30 octobre 1654, épouse le peintre Cornelis Suythof le 3 mai 1670. Fils: *Rembrandt,* né à Batavia en 1673.

Cornelia van Rijn *(no se conoce de ella ningún retrato), bautizada el 30 de octubre de 1654, casada con el pintor Cornelis Suythof el 3 de mayo de 1670. Hijo:* Rembrandt, *nacido en Batavia en 1673.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

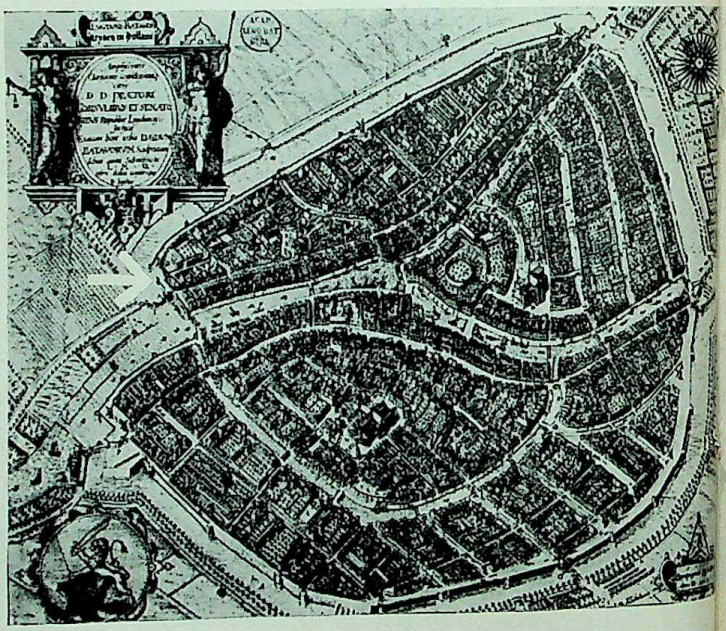

WOONPLAATSEN PLACES OF ABODE DIFFÉRENTES DEMEURES / DOMICILIOS

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt werd in *Leiden* geboren op 15 juli 1606 in de Weddesteeg, die uitkomt op het Galgewater, een zijarm van de (oude) Rijn. Tegenover deze steeg, die nu nog bestaat, stond de molen van zijn vader.
Leiden was in Rembrandts tijd een bloeiende stad met een Academie (sinds 1575) en veel textielindustrie.

Rembrandt was born at Leyden *on the 15th of July 1606, in a street called Weddesteeg, leading on to the 'Galgewater', an off-shoot of the Old Rhine. His father's mill stood opposite the street where Rembrandt was born. The street itself is still in existence.*
In Rembrandt's day, Leyden was a flourishing textile-industry town, having, since 1575, its own Academy, or University.

Rembrandt est né à *Leyde* le 15 juillet 1606 dans la Weddesteeg qui donne sur le Galgewater, un bras du vieux Rhin. En face de cette ruelle, qui existe toujours, se trouvait le moulin de son père.
Leyde était à l'époque de Rembrandt une ville florissante avec une Académie (fondée en 1575) et une importante industrie textile.

Rembrandt nació en Leiden *el 15 de julio de 1606, en el Weddesteeg, callejón que desemboca en el Galgewater, un brazo del (antiguo) Rin. Frente a este callejón que aun existe se hallaba el molino de su padre.*
Leiden era en el tiempo de Rembrandt una ciudad floreciente con una academia (desde 1575) y mucha industria textil.

< *Leiden*

CC-0. Agastyagam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

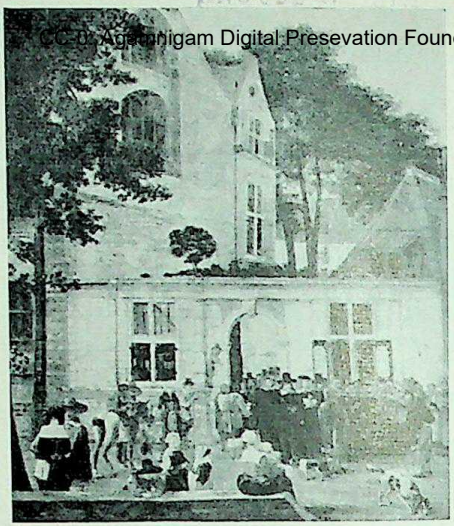

1650

1950

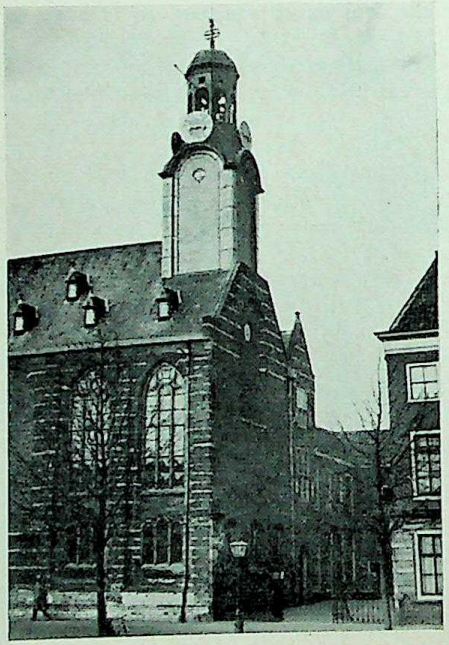

State Museum, LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Leiden bereikte zijn grootste bloei in de laatste jaren van Rembrandts leven met ca 100.000 inwoners en 400 studenten. Aan de Leidse Universiteit (zie pag. 44) studeerden in onze eeuw Koningin Juliana en Kroonprinses Beatrix.
Hier werd Rembrandt in 1620 als student ingeschreven. In Leiden bracht hij het eerste deel van zijn schildersloopbaan door.

Leyden reached the peak of its prosperity towards the end of Rembrandt's life, when its population numbered about one hundred thousand, with four hundred students enrolled at the Academy.
In our day, the University of Leyden (p. 44) has numbered Queen Juliana and her eldest daughter, Princess Beatrix (heiress presumptive to the Dutch throne), among its students.
Rembrandt was enrolled as a student in 1620.
The first stages of his career as a painter were spent in Leyden.

Leyde atteignit son apogée durant les dernières années de la vie de Rembrandt avec quelque 100.000 habitants et 400 étudiants.
De nos jours, l'Université de Leyde a compté parmi ses étudiants la Reine Juliana et sa fille la Princesse héritière Béatrice.
C'est là que Rembrandt fut inscrit comme étudiant en 1620.
C'est à Leyde qu'il a débuté dans sa carrière de peintre.

Leiden alcanzó su mayor florecimiento en los últimos años de la vida de Rembrandt con casi 100.000 habitantes y 400 estudiantes.
Aquí han estudiado en nuestro siglo la Reina Juliana y la Princesa Heredera Beatriz.
Aquí se matriculó Rembrandt en 1620. En Leiden transcurrió la primera parte de su carrera de pintor.

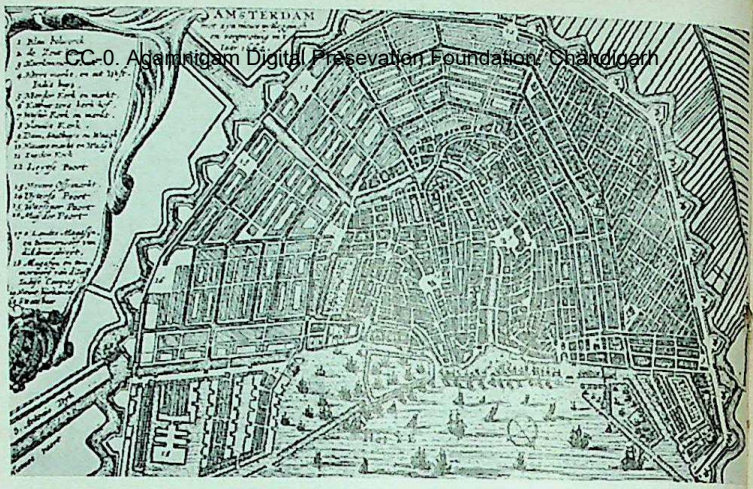

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

Amsterdam

Rembrandt was in 1623 een half jaar leerling van Pieter Lastman in Amsterdam en verhuisde in 1631 voorgoed naar deze stad.

For six months in 1623 Rembrandt was a pupil of Pieter Lastman of Amsterdam, to which town Rembrandt removed for good in 1631.

En 1623 Rembrandt a été pendant six mois l'élève de Pieter Lastman à Amsterdam, et, en 1631, il s'installe définitivement dans cette ville.

En 1623 fué Rembrandt durante medio año alumno de Pieter Lastman en Amsterdam y en 1631 se trasladó definitivamente a esta ciudad.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Amsterdam groeide in Rembrandts tijd snel tot 200.000 inwoners in 1662.

Amsterdam *developed rapidly in Rembrandt's time to a city of 200.000 inhabitants. This number was reached in 1662.*

Amsterdam se développait rapidement à l'époque de Rembrandt et atteignit le chiffre de 200.000 âmes en 1662.

Amsterdam *creció en el tiempo de Rembrandt a un ritmo acelerado hasta alcanzar 200.000 habitantes en 1662.*

1612	50.000
1622	100.000
1632	130.000
1642	150.000
1652	170.000
1662	200.000
1800	220.000
1900	510.000
1955	868.000

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

In Amsterdam woonde hij achtereenvolgens:
bij van Uylenburch, Breestraat bij de Sint-Antonissluis, sedert 1631;
Nieuwe Doelenstraat 20, omstreeks 1636;
Binnen-Amstel (huis genaamd 'die Suyckerbackerij'), tot omstreeks 1639;
Breestraat bij de Sint-Antonissluis (het tegenwoordige 'Rembrandthuis'), sedert 1639, geveild 1658, door Rembrandt verlaten ± 1660;
Rozengracht (thans 184) tegenover het Nieuwe Doolhof, sedert 1660.
Hij had verder een pakhuis op de Bloemgracht als atelier voor de leerlingen.

He lived consecutively at the following addresses in Amsterdam:
c/o Van Uylenburch, Breestraat, near Sint-Antonissluis, from 1631;
20, Nieuwe Doelenstraat, circa 1636;
Binnen-Amstel, in a house called 'Suyckerbackery' (Sugar-bakery), till about 1639;
Breestraat, near Sint-Antonissluis (the present-day 'Rembrandt House'), auctioned 1658, vacated by Rembrandt about 1660;
Rozengracht (present number 184), opposite the Nieuwe Doolhof, from 1660.
Rembrandt also had a warehouse in use for his pupils on Bloemgracht.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

A Amsterdam, il habita successivement aux endroits suivants:
chez van Uylenburch, dans la Breestraat près de la St. Antonissluis, à partir de 1631;
Nieuwe Doelenstraat, no 20, vers 1636;
Binnen Amstel, dans une maison appelée 'die Suyckerbackerij' (pâtisserie-sucrerie), jusqu'en 1639;
Breestraat, (dans la demeure que l'on appelle de nos jours la Maison Rembrandt), à partir de 1639. Vendue publiquement en 1658, Rembrandt la quitte vers 1660;
Rozengracht (à l'actuel numéro 184) en face du Nieuwe Doolhof, à partir de 1660.
De plus il possédait sur la Bloemgracht un entrepôt qu'il utilisait pour ses élèves.

En Amsterdam vivió sucesivamente en las direcciones siguientes:
e/c de Van Uylenburch, Breestraat cerca de Sint-Antonissluis, desde 1631;
Nieuwe Doelenstraat 20, alrededor de 1636;
Binnen-Amstel (casa llamada 'die Suyckerbackerij), hasta alrededor de 1639;
Breestraat cerca de Sint-Antonissluis (la actual 'Casa de Rembrandt'), desde 1639, subastada en 1658, abandonada por Rembrandt en 1660 aproximadamente;
Rozengracht (ahora 184) frente al Nieuwe Doolhof, desde 1660.
Además tenía un taller en el Bloemgracht para los alumnos.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

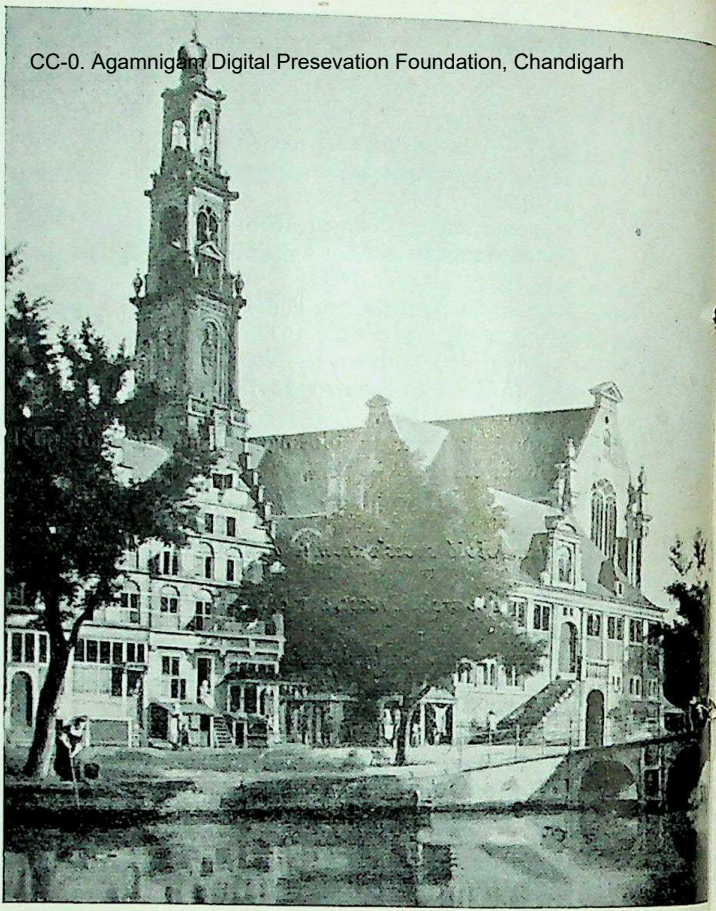

De Westerkerk (Rembrandt begraven 1669).

The West Church (Rembrandt buried 1669).

La Westerkerk (Eglise de l'Ouest) - Rembrandt y fut enterré en 1669.

La Westerkerk (Rembrandt enterrado en 1669).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Het Rembrandt-huis
La Maison Rembrandt

Rembrandt House
La 'Casa de Rembrandt'

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

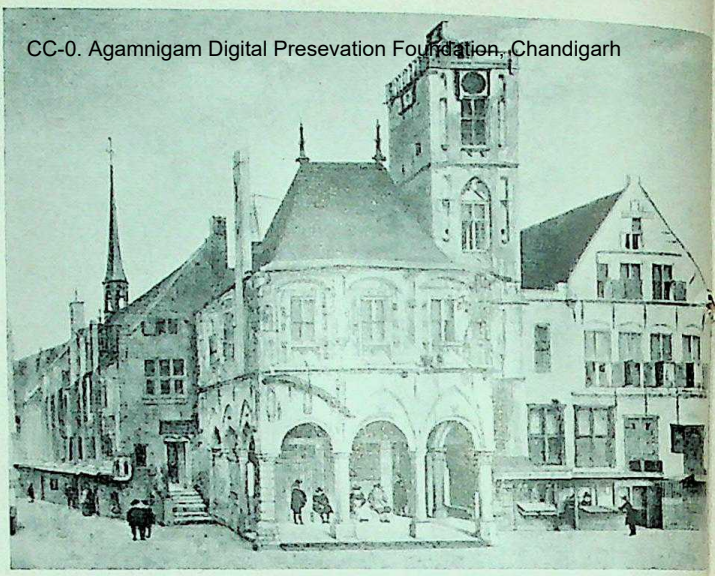

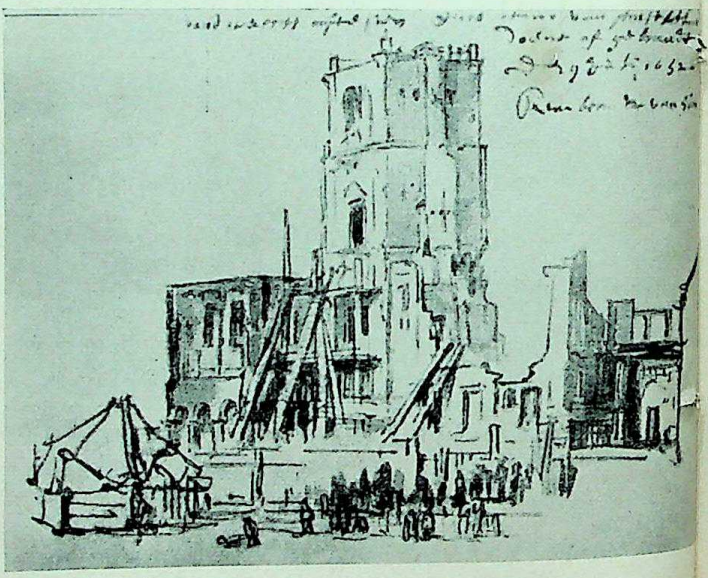

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Het oude stadhuis van Amsterdam door Saenredam, 1634 (Amsterdam).

The old Town-Hall of Amsterdam by Saenredam in 1634 (Amsterdam).

L'ancien Hôtel de Ville d'Amsterdam, peint par Saenredam en 1634 (Amsterdam).

El antiguo ayuntamiento por Saenredam en 1634 (Amsterdam).

Het oude stadhuis, door Rembrandt getekend na de brand in 1652 (Amsterdam).

The old Town-Hall after the fire in 1652, drawn by Rembrandt (Amsterdam).

L'ancien Hôtel de Ville après l'incendie de 1652, tel que l'a dessiné Rembrandt (Amsterdam).

El antiguo ayuntamiento después del incendio de 1652, dibujado por Rembrandt (Amsterdam).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

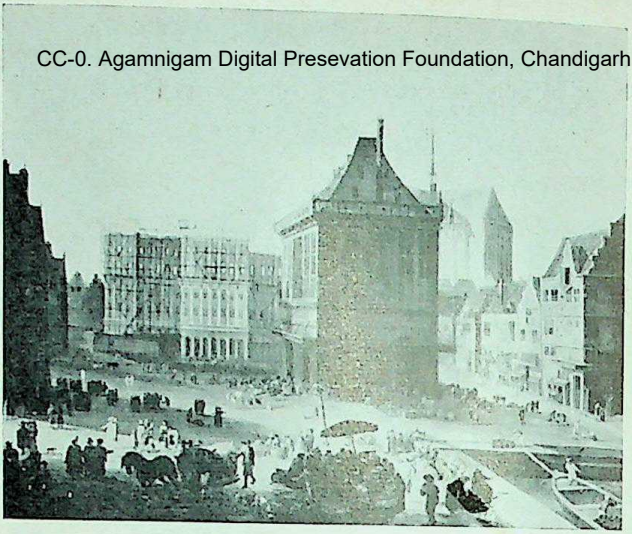

A. Beerstraten, 1654 (?), Amsterdam

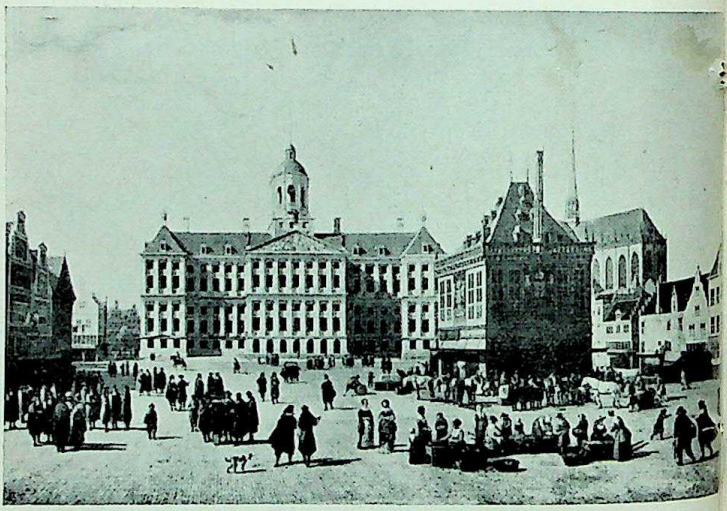

G. Berckheyde, 1668,
Antwerpen - Antwerp - Anvers - Amberes

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De bouw van het nieuwe stadhuis door Jacob van Campen, en het nieuwe stadhuis, voltooid in 1655, thans Koninklijk Paleis. Rembrandt heeft van dit stadhuis, dat onder zijn ogen gebouwd was, geen tekening of schilderij meer gemaakt. Wel mocht hij voor de burgemeesterskamer in 1654, en later, in 1661, voor een der galerijwanden, een schilderij maken: de Quintus Fabius Maximus en de Claudius Civilis (zie blz. 126).

The erection of the new Town-Hall, designed by Jacob van Campen, and the new Town-Hall (now Royal Palace). No drawing or painting of the new Town-Hall, which came into being before his eyes, was ever produced by Rembrandt.
He was, however, commissioned in 1654 to paint a picture (Quintus Fabius Maximus) for the Burgomaster's Chamber, and another (Claudius Civilis) in 1661 for one of the walls of the gallery. (See page 126).

Construction du nouvel Hôtel de Ville par Jacob van Campen et le nouvel Hôtel de Ville, aujourd'hui Palais Royal. Rembrandt n'a jamais peint ou dessiné le nouvel Hôtel de Ville qui a été construit sous ses yeux. Par contre, on lui commanda en 1654 un tableau pour la salle du bourgmestre (Quintus Fabius Maximus) et en 1661 un tableau pour un des murs de la galerie (Claudius Civilis - cf. p. 126).

La construcción del nuevo ayuntamiento por Jacob van Campen, y el nuevo ayuntamiento (ahora Palacio Real). Rembrandt no hizo ningún dibujo o cuadro más del nuevo ayuntamiento que fué construído bajo sus ojos.
A él se le encargó la construcción de un cuadro para el despacho del burgomaestre en 1654 y más tarde, en 1661, otro para una de las paredes de la galería: el Quintus Fabius Maximus y el Claudius Civilis (véase pag. 126).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

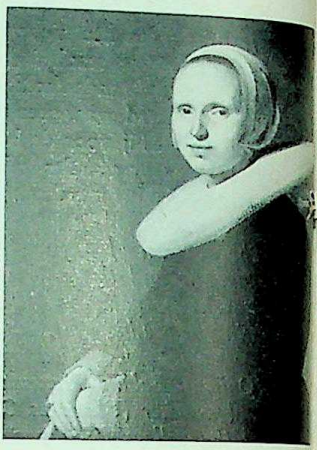

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

KOSTUUM EN INTERIEUR
COSTUME AND INTERIOR
COSTUMES ET INTERIEURS
TRAJES E INTERIOR

Zo zagen de mannen en vrouwen in Rembrandts tijd er uit. Heer en dame omstreeks 1628. Het kostuum is nog strak en eenvoudig.

This is how men and women dressed in Rembrandt's day. Lady and gentleman circa 1628. The fashion is plain and sober.

Ci-contre la façon dont les contemporains de Rembrandt se présentent à nous.
Couple, vers 1628. Les costumes sont simples et sobres.

Así vestían los hombres y las mujeres en el tiempo de Rembrandt.
Señor y dama alrededor de 1628. El traje es aún estrecho y sencillo.

Heer en dame omstreeks 1643. Door de toenemende welvaart wordt ook het kostuum weelderiger.

Lady and gentleman circa 1643. Dress has become livelier, in keeping with the increasing prosperity of the times.

Couple, vers 1643. Le costume s'enrichit grâce à une prospérité croissante.

Señor y dama alrededor de 1643. Con el aumento de la prosperidad van haciéndose los trajes también más suntuosos.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

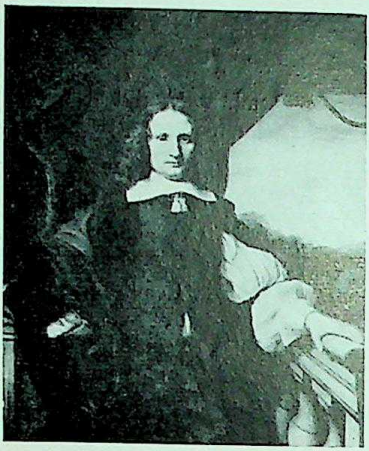

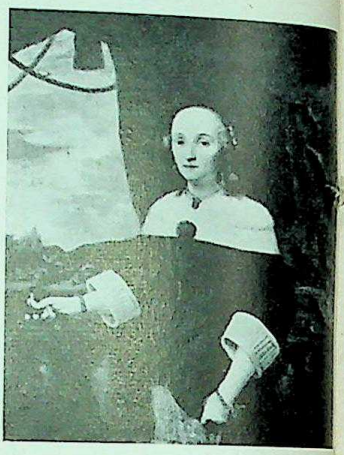

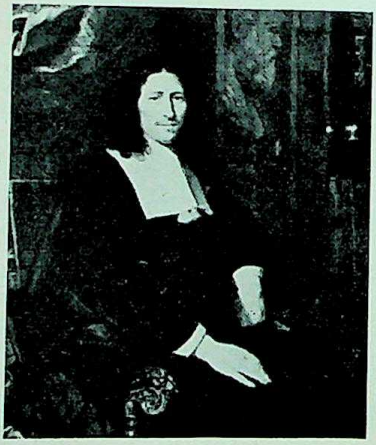

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Heer en dame omstreeks 1658. De kostuums worden nog weelderiger.

Lady and gentleman circa 1658. The habit is becoming even more elaborate.

Couple, vers 1658. Les costumes sont encore plus somptueux.

Señor y dama alrededor de 1658. Los trajes son aún más suntuosos.

Heer en dame omstreeks 1667. De kostuums zijn zeer deftig geworden, de poses zelfbewust.

Lady and gentleman circa 1667. The style of attire is now very stately, and the poses self-conscious.

Couple, vers 1667. Les costumes sont devenus très solennels, les poses étudiées.

Señor y dama alrededor de 1667. Los trajes se han hecho muy ceremoniosos, las posturas conscientes.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

State Museum,

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Zoals Rembrandt zijn modellen afbeeldde, zagen zij er echter niet altijd uit. Vaak kleedde hij ze in karakteristieke of weelderige vermommingen.

Rembrandt's models were not always as he depicted them. He often used characteristic or rich guises.

Les modèles n'étaient cependant pas toujours vêtus tels que Rembrandt nous les montre. Il les revêtait souvent de costumes très luxueux ou symboliques.

Sin embargo, los modelos que Rembrandt reproducía no tenían siempre esta misma apariencia. Con frecuencia los vestía con disfraces característicos o lujosos.

Zelfportret als officier (1631, Den Haag).
Self-portrait as an officer (1631, The Hague).
Auto-portrait en officier (1631, La Haye).
Autorretrato como oficial (1631, La Haya).

Zijn zoon Titus als monnik (1660, Amsterdam).
Rembrandt's son, Titus, as a monk (1660, Amsterdam).
Son fils Titus en moine (1660, Amsterdam).
Su hijo Tito como monje (1660, Amsterdam).

CC-0. Kamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Athena of Bellona (ca 1655, Leningrad).

Athena or Bellona (circa 1655, Leningrad).

Athène ou Bellone (vers 1655, Leningrad).

Athena o Bellona (alderedor de 1655, Leningrad).

Saskia is, wanneer Rembrandt haar als Flora verbeeldt, al heel fantastisch opgetooid (1635, Londen).

Saskia, portrayed here by Rembrandt as Flora, is very fancifully got up (1635, London).

Saskia sous les traits de Flore est également 'déguisée' avec beaucoup d'imagination (1635, Londres).

Saskia, imaginada por Rembrandt como Flora, está ataviada de manera muy fantástica (1635, Londres).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

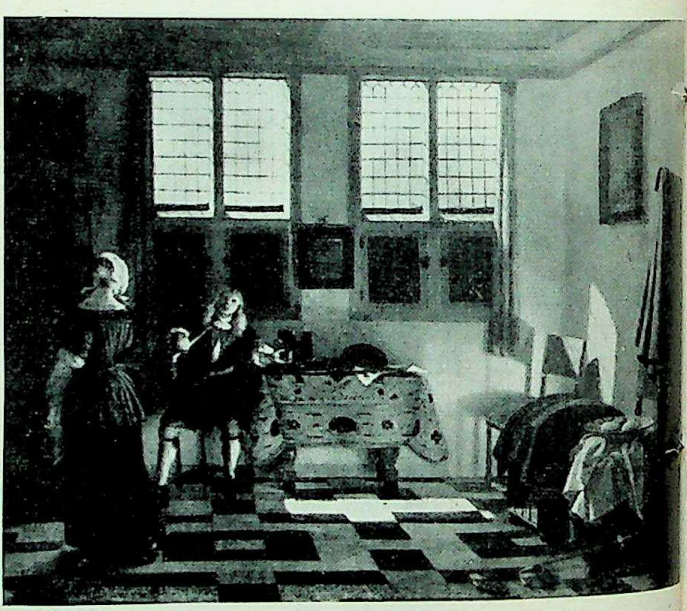

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Zo zagen de interieurs van Rembrandts welgestelde opdrachtgevers er uit, aanvankelijk strak en stijlvol, later - in de jaren van 1650 tot 1675 - steeds weelderiger en pompeuzer, evenals de bewoners.

This is how the homes of Rembrandt's well-to-do patrons looked like inside. Originally sober and in good style, they later (1650-1675) became ornate and more pompous, as did their occupants.

Ci-contre l'intérieur des demeures des bourgeois aisés pour qui Rembrandt travaillait. Les premières respirent le bon goût et la sobriété; plus tard - de 1650 à 1675 - elles deviennent de plus en plus luxueuses et pompeuses, tout comme leurs occupants.

Este era el aspecto que tenían los interiores de los acomodados clientes de Rembrandt, al principio graves y de mucho estilo, más tarde - en los años de 1650 hasta 1675 - cada vez más lujosos y pomposos, al igual que sus habitantes.

Interieurs door Dirck van Deelen en E. Janssens Elinga, 1629 en 1655.

Interiors by Dirck van Deelen and E. Janssens Elinga, 1629 and 1655.

Intérieurs par Dirck van Deelen et E. Janssens Elinga, 1629 et 1655.

Interiores por Dirck van Deelen y E. Janssens Elinga, 1629 y 1655.

Chandigarh Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Interieurs door Jan Steen en Emanuel de Witte, 1661 en 1673.

Interiors by Jan Steen and Emanuel de Witte, 1661 and 1673.

Intérieurs par Jan Steen et Emanuel de Witte, 1661 et 1673.

Interiores por Jan Steen y Emanuel de Witte, 1661 y 1673.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Vermeer, 1660 (?)
Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

TIJDGENOTEN-SCHILDERS
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
CONTEMPORARY PAINTERS
PEINTRES CONTEMPORAINS
PINTORES CONTEMPORANEOS

De 17de eeuw draagt in de Nederlanden de naam 'de Gouden Eeuw', niet in de laatste plaats om de talrijke belangrijke schilders die het land van Rembrandt en het land van Rubens rijk waren.

The 17th Century in the Netherlands has become known as the Golden Age. This is due by no means least of all to the numerous artists of renown who adorned the land of Rembrandt and the land of Rubens at the time.

Pour les Pays-Bas, le 17ème siècle reste le 'Siècle d'Or', et cette appellation est due en grande partie aux nombreux peintres d'importance qui peuplaient alors le pays de Rembrandt et le pays de Rubens.

El siglo XVII lleva en los Países Bajos el nombre de 'Siglo de Oro', debido en gran parte a los numerosos pintores importantes que habían producido el país de Rembrandt y el país de Rubens.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rubens, 1640 (?),
Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

CC-0. Panmukh Agamnigam. Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Peter Paul Rubens	1577-1640
Frans Hals	1581-1666
Hercules Seghers	1589-1640 (?)
Jacob Jordaens	1593-1678
Jan van Goyen	1595-1656
Antoon van Dijck	1599-1641
Salomon van Ruysdael	1600-1672 (?)
Aert van der Neer	1603-1677
Adriaen Brouwer	1606-1638
Rembrandt	**1606-1669**
Adriaen van Ostade	1610-1685
David Teniers de J.	1610-1690
Gerard Terborch	1617-1681
Jan Steen	1626-1679
Jacob van Ruysdael	1628-1682
Pieter de Hooch	1629-1677
Johannes Vermeer	1632-1675

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Barent Fabritius,

München
Munich

Govert Flinck,
1640,

Den Haag
The Hague
La Haye
La Haya

CC-0. Jangamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Talrijk zijn de schilders die Rembrandts leerlingen zijn geweest en op wie hij daardoor invloed heeft uitgeoefend. Hieronder de voornaamste van de ca 40 leerlingen.

Rembrandt's pupils included many whose names were to become famous throughout the world, and whose works bear the stamp of his influence. The names of some of Rembrandt's most prominent pupils, of whom there were about forty in all, are recorded hereunder.

Nombreux sont les peintres qui ont pris des leçons chez Rembrandt et sur lesquels il a exercé son influence. Ci-dessous les principaux noms parmi sa quarantaine d'élèves.

Numerosos son los pintores que fueron discípulos de Rembrandt y sobre los cuales ejerció el maestro una marcada influencia. Figuran a continuación los principales de los 40 que hay aproximadamente.

Leiden:	
Jan Lievens	1607-1674
Gerrit Dou	1613-1675
Amsterdam:	
Jacob Adriaensz. Backer	1608-1651
Ferdinand Bol	1616-1680
Govert Flinck	1615-1660
Gerbrand van den Eeckhout	1621-1674
Carel Fabritius	1622-1654
Samuel van Hoogstraten	1627-1678
Barent Fabritius	1624-1673
Nicolaas Maes	1634-1693
Aert de Gelder	1645-1727

Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

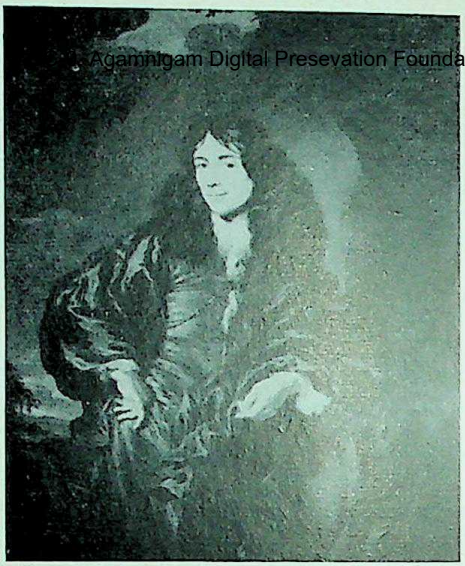

Nicolaes Maes,
1675(?),

(part. coll.)

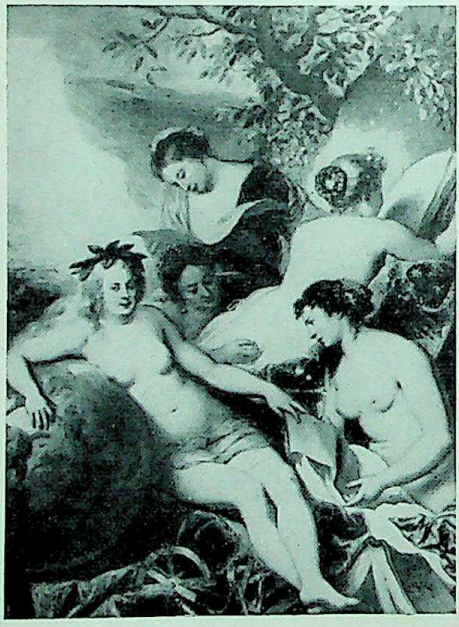

Jan Lievens,
1650,

Den Haag
The Hague
La Haye
La Haya

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De meeste leerlingen ontwikkelden een stijl, afwijkend van die van Rembrandt, vooral toen deze zich meer en meer verwijderde van de heersende smaak.

Most of Rembrandt's pupils developed styles which deviated from that of the Master, the more so as his own became further and further removed from the then prevailing taste.

La plupart des élèves de Rembrandt ont développé un style qui diffère de celui du maître, surtout lorsque celui-ci s'éloigna de plus en plus du goût de l'époque.

La mayor parte de los discípulos desarrollaron un propio estilo, diferente al de Rembrandt, sobre todo cuando éste fué apartándose más y más del gusto reinante.

Rembrandt
- Lievens
- Dou
  - Frans van Mieris
  - Gabriel Metsu
- Bol
- Carel Fabritius
  - Jan Vermeer
  - Pieter de Hooch
- Maes

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

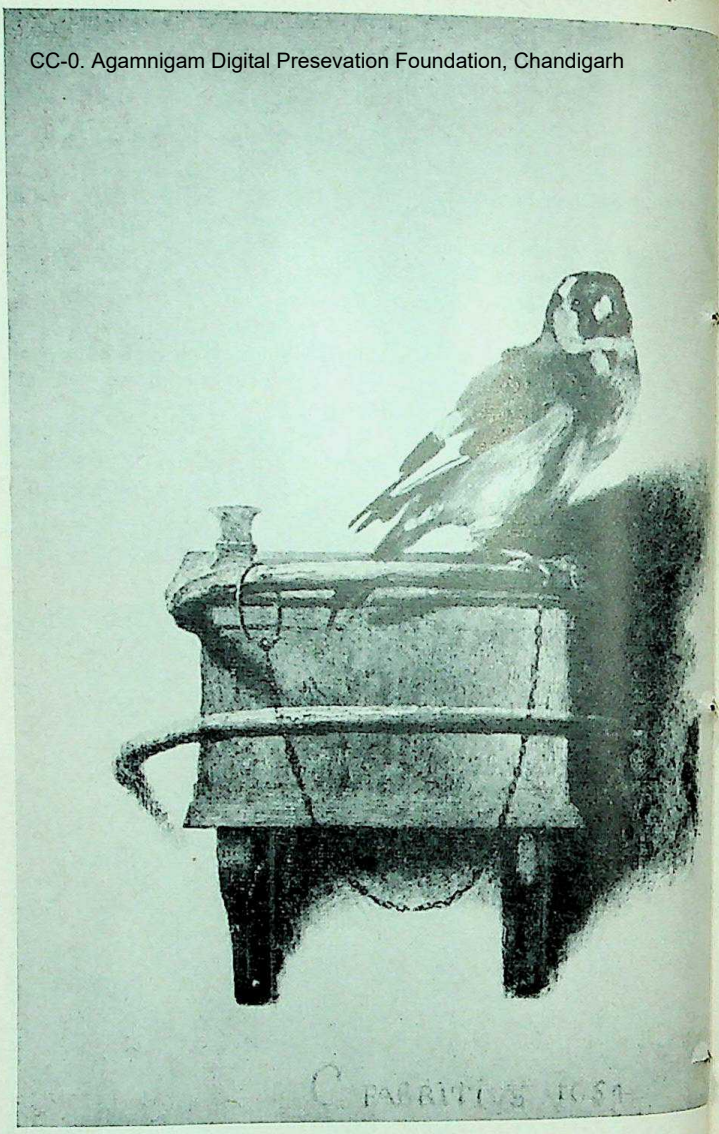

Carel Fabritius, 1654,
Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

State Museum, LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Vermeer, 1660-'70, New York

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1637 (?), Dresden

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

FINANCIELE TRAGEDIE
FINANCIAL TRAGEDY
TRAGEDIE FINANCIERE
TRAGEDIA FINANCIERA

Rembrandts bankroet vormde het meest dramatische moment van zijn loopbaan. Wat zijn daarvan de oorzaken?
Het zelfportret met Saskia in de eerste tijd van hun huwelijk (Dresden) toont Rembrandt als zwierig en weelderig cavalier. Hij verdiende veel geld met zijn talrijke portretopdrachten. Zijn vrouw Saskia stamde bovendien uit een vermogende Friese patriciërsfamilie.

Rembrandt's insolvency formed the most dramatic episode of his career. What was it that brought about his financial ruin? The self-portrait with Saskia at the beginning of their married life shows Rembrandt as a dashing and stylish Cavalier. He was earning a great deal of money with his portraits, and his wife, Saskia, was moreover of a well-to-do Frisian patrician family.

La banqueroute de Rembrandt constitue la partie la plus dramatique de sa carrière. Quelles en sont les causes?
L'auto-portrait en compagnie de Saskia, dans les premiers temps de son mariage, nous présente Rembrandt sous les traits d'un jeune cavalier riche et plein d'élégance. Il gagnait beaucoup d'argent grâce aux nombreuses commandes de portraits. Par ailleurs sa femme Saskia descendait d'une famille de patriciens aisés de Frise.

La quiebra de Rembrandt constituyó el momento más dramático de su carrera.
El autorretrato con Saskia en los primeros tiempos de su matrimonio nos muestra a Rembrandt como un caballero airoso y opulento. Ganaba mucho dinero con los numerosos encargos que recibía para hacer retratos. Además su esposa Saskia descendía de una acaudalada familia de patricios frisones.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

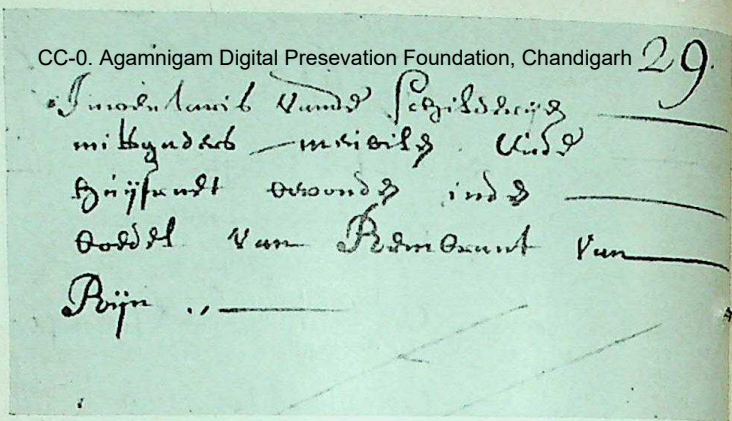

Inventaris vande schilderijen mitsgaders meubilen ende huysraet bevonden inden Boedel van Rembrant van Rijn

Aanhef van inventaris 1656
First lines of inventory 1656
Premières lignes de l'inventaire 1656
Primeras lineas del inventario 1656

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt besteedde zeer veel geld aan zijn kunstverzameling. Verder kocht hij in 1639 een groot huis aan de Antonie Breestraat (zie pag. 51). Dit kon hij nooit geheel afbetalen. In 1656 moest Rembrandt afstand doen van zijn huis en verzamelingen ten bate van zijn schuldeisers. De 'desolate boedelkamer' (college belast met het beheer van insolvente boedels) werd belast met de verkoop van zijn bezittingen.

Rembrandt spent large sums on the extending of his art-collection. In 1639 he bought a big house in Antonie Breestraat (see p. 51), which he was never able to pay off.
The house and art-collection had to be sold in 1656 to settle his debts. The sale was effected by a special body charged with the winding-up of such cases.

Rembrandt dépensait de grandes sommes pour sa collection d'art. De plus, en 1639, il acheta, dans la Antonie Breestraat, une grande maison, qu'il ne put jamais payer entièrement (p. 51).
En 1656 Rembrandt dut se défaire de sa maison et de ses collections en faveur de ses créanciers. Un comité s'occupant de la gestion de biens insolvables fut chargé de liquider ses possessions.

Rembrandt invertía mucho dinero en su colección artística. Por otra parte, en 1639 compró una gran casa en la Antonie Breestraat de Amsterdam (p. 51). Esta casa no llegó nunca a amortizarla completamente.
En 1656 Rembrandt se vió obligado a vender su casa y sus colecciones para satisfacer a sus acreedores. El 'Desolate Boedelkamer' (colegio encargado de la administración de masas insolventes) fué encargado de la venta de sus bienes.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

26 en 26 juli 1656: inventaris opgemaakt;
december 1657: verkoping van een deel van de boedel in het logement De Keijserskroon in de Kalverstraat;
februari 1658: verkoping van het huis en een deel van de kunstschatten;
september 1658: verkoping van tekeningen en prenten van Rembrandt zelf en andere meesters.
Het huis werd eerst in 1661 aan de koper overgedragen. Rembrandt bleef er voorlopig nog wonen.

25 and 26 July 1656: Inventory made up;
December 1657: Sale of part of estate. Sale held in 'De Keyserskroon' Inn, Kalverstraat;
February 1658: Sale of house and part of art-collection;
September 1658: Sale of drawings and prints by Rembrandt and other masters.
The house was not handed over to the buyer until 1661, up to which time Rembrandt may have continued to occupy it.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

25 et 26 juillet 1656: l'inventaire est dressé;
décembre 1657: vente d'une partie de ses biens dans une salle du Keyserskroon dans la Kalverstraat;
février 1658: vente de la maison et d'une partie des objets d'art;
septembre 1658: vente de dessins et eaux-fortes par Rembrandt et autres maîtres.
La maison ne fut livrée qu'en 1661 à l'acheteur. Rembrandt continua probablement à l'habiter jusqu'à cette époque.

25 y 26 de julio de 1656: establecimiento del inventario;
diciembre de 1657: venta de una parte de los efectos mobiliarios en la fonda 'De Keijzerskroon' en la Kalverstraat;
febrero de 1658: venta de la casa y una parte de los tesoros artísticos;
septiembre de 1658: venta de dibujos y grabados del propio Rembrandt y de otros maestros.
La casa no fué traspasada al comprador hasta 1661. Rembrandt continuó viviendo provisionalmente en ella.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

DE Curateur over den Insolventen Boedel van Reinbrant van Rijn / konstigh Schilder / sal / als by de E. E Heeren Commissarisen der Desolate Boedelen hier ter Stede daer toe geauthoriseert / by Executie verkopen de vordere Papier Kunst onder den selven Boedel als noch berustende / bestaende inde Konst van verscheyden der voornaemste so Italiaensche / Fransche / Duytsche ende Nederlandtsche Meesters / ende by den selven Rembrant van Rijn met een groote curieushayt te samen versamelt.

Gelijck dan mede een goede partye van Teeckeningen ende Schetsen vanden selven Rembrant van Rijn selven

De verkopinge sal wesen ten daeghe / ure ende Jaere als boven / ten huyse van Barent Jansz Schuurman / Waert in de Keysers Kroon / inde Kalver straet / daer de verkopinge voor desen is geweest.

Segget voort.

Aankondiging van de veiling van Rembrandts prentenverzameling (1658).

Announcement of auction-sale of Rembrandt's collection of prints (1658).

Annonce de la vente publique de la collection d'eaux-fortes de Rembrandt (1658).

Aviso de la subasta de la colección de grabados de Rembrandt (1658).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De curator van Rembrandt maakt bekend, dat hij een veiling zal houden van de nog onder de boedel berustende prentenverzameling, bestaande uit werken van Italiaanse, Duitse, Franse en Nederlandse meesters. Verder een groot aantal tekeningen en schetsen van Rembrandt zelf. De verkoping zal plaatsvinden op bovengenoemde datum en uur (ontbreekt) bij Barent Jansz. Schuurman, waard van De Keijserskroon in de Kalverstraat, waar ook de vorige verkoping is gehouden.

'The trustee in Rembrandt's insolvency makes known that an auction-sale will be held of a collection of prints belonging to the estate, and consisting of works by Italian, German, French and Dutch Masters. A large number of drawings and etchings by Rembrandt himself will also be auctioned. The sale will be held on the above-mentioned date and at the hour specified [lacking] at 'De Keyserskroon' Inn, Kalverstraat, the landlord being Barent Jansz. Schuurman, where the previous sale was held'.

Le mandataire chargé des opérations de la faillite de Rembrandt fait savoir qu'il organise une vente publique de la collection d'eaux-fortes faisant partie de ses biens, et qui comprend les oeuvres de maîtres italiens, allemands, français et hollandais. Par ailleurs un grand nombre de dessins et esquisses par Rembrandt lui-même seront aussi mis aux enchères. La vente aura lieu au jour et à l'heure indiqués (ces détails manquent) chez Barent Jansz. Schuurman, aubergiste du Keyserskroon dans la Kalverstraat, où avait déjà eu lieu la vente précédente.

El síndico de Rembrandt hace público que celebrará una subasta de la colección de grabados que se encuentran todavía entre los efectos mobiliarios y que se compone de obras de maestros italianos, alemanes, franceses y holandeses. Además un gran número de dibujos y bocetos de Rembrandt mismo. La venta tendrá lugar en la fecha y hora (falta) indicadas arriba en casa de Barent Jansz. Schuurman, Posadero de 'De Keijserskroon' en la Kalverstraat, donde se efectuó también la venta anterior.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt

Titus

Hendrickje Stoffels en Rembrandts zoon Titus zetten de kunsthandel van Rembrandt voort. Zij maakten hem in 1660 tot 'ondergeschikte', teneinde hem tegen zijn schuldeisers te beschermen. Wat hij schilderde was voor de vennootschap, waarvoor hij vergoeding van kost en inwoning kreeg!

Hendrickje Stoffels and Rembrandt's son, Titus, carried on Rembrandt's art-dealing business. In 1660 they made him a 'subordinate' in order to protect him against his creditors. All he painted was handed over to the 'firm' in exchange for his board and lodging.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Hendrickje

De vennootschap
The 'firm'
La 'Société'
La sociedad

Hendrickje Stoffels et son fils Titus poursuivent le commerce d'art de Rembrandt. En 1660, ils le déclarent 'subalterne' afin de le protéger contre ses créanciers. Ce qu'il peignait allait de droit à la 'Société', en échange de quoi il recevait table et logement.

Hendrickje Stoffels y el hijo de Rembrandt, Tito, continúan el comercio de arte de Rembrandt, a quien hicieron 'subordinado' en 1660 para protegerlo contra sus acreedores. Lo que él pintaba era para la sociedad y en compensación recibía comida y casa.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandts financiële en andere zorgen in de tweede helft van zijn leven hebben aanleiding gegeven tot het ontstaan van een Rembrandtlegende, die correctie behoeft.

De beroemde Nederlands-Amerikaanse schrijver, Hendrik Willem van Loon, geeft in zijn boek over Rembrandt een hoofdstuk deze titel: A forgotten Man in a Lonely House Goes on Painting Pictures. (Een vergeten man in een eenzaaam huis gaat door met schilderen.)

De bekende schrijver van historische romans, Emil Ludwig, gaf in Kunst en Levenslot zijn laatste hoofdstuk over Rembrandt de titel 'De Bedelaar'!
Over de Nachtwacht vertelt hij, dat de burgers zich erdoor beetgenomen voelden: 'Daar moest de stad tegen opkomen! Men nam het doek en hing het al gauw aan een halfvergeten muur.
Daarheen werd tegelijk de roep van de kunstenaar verbannen, die eens de lieveling, en nog voor kort, hoewel wat zonderling geworden, een voorname medeburger van de stad was geweest'.
In werkelijkheid hing het schilderij in de grote zaal van de Kloveniersdoelen sinds 1642, op de plaats waar het voor geschilderd was, tot het in 1715 werd verplaatst naar ..... het stadhuis!

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt's financial and other worries during the second half of his life have woven a legend about him which needs some correction.

The celebrated Dutch-American author Hendrik Willem van Loon heads one of the chapters in his book on the life of Rembrandt 'A forgotten Man in a Lonely House Goes on Painting Pictures'.

'The Beggar', is what the well-known historical novelist Emil Ludwig calls the final chapter of his book 'Art and the Lot of Life'.
In writing of the Night Watch' he relates that the citizens of Amsterdam regarded themselves as having been imposed upon. 'The City objected', he says, 'the canvas was taken down and hung on some half-forgotten wall. And with it was banished the fame of the artist who was once lionized by the City, among whose most prominent citizens he had but little before been numbered'.
In actual fact, the painting hung in the grand hall of the 'Kloveniersdoelen', (the archery-house of the militia) the place for which it was intended, from 1642 until 1715, when it was taken down, to be re-hung .... in the Town Hall!

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Les soucis d'argent et autres qui obsédèrent Rembrandt dans la seconde moitié de sa vie ont suscité autour de lui une légende à laquelle il est nécessaire d'apporter certaines corrections.

Le célèbre écrivain hollando-américain, Hendrik Willem van Loon, intitule l'un des chapitres de son livre sur Rembrandt: A Forgotten Man in a Lonely House Goes on Painting. (Un homme oublié dans une maison solitaire continue à peindre.)

Emil Ludwig, historien célèbre, a intitulé le dernier chapitre de son livre 'Art et Destin', dédié à Rembrandt: 'Le mendiant'! Il dit entre autres de la Ronde de Nuit que les citoyens d'Amsterdam se sentaient là dupe de Rembrandt: 'La ville se vit contrainte de réagir. On prit le tableau et on l'accrocha à quelque mur oublié. Et simultanément on bannit la gloire de l'artiste qui avait jadis été choyé par la ville et qui, il y a peu de temps encore, était l'un de ses citoyens respectés, quoiqu'un peu bizarre'.
En réalité, le tableau avait depuis 1642 sa place dans la grande salle du 'Kloveniersdoelen' (Société de Tir), à l'endroit auquel il était destiné, jusqu'à ce qu'on le décroche en 1715 pour lui donner une place dans l'Hôtel de Ville.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Las procupaciones financieras y de otra índole de que fué objeto Rembrandt en la segunda parta de su vida han dado lugar a la formación de una leyenda de Rembrandt que merece corrección.

El famoso escritor holando-americano Hendrik Willem van Loon da el siguiente título a un capítulo de su libro sobre Rembrandt: 'A forgotten Man in a Lonely House Goes on Painting Pictures' (Un hombre olvidado en una casa solitaria continúa pintando cuadros).

El conocido autor de novelas históricas Emil Ludwig dió en 'Kunst en Levenslot' al último capítulo dedicado a Rembrandt el título de El Mendigo.
Sobre la Ronda de Noche cuenta el novelista que los ciudadanos se sintieron estafados con este encargo: 'La ciudad tendría que protestar contra esto'. Tomaron el lienzo y lo colgaron bien pronto de una pared semi-olvidada.
Allí fué desterrada al mismo tiempo la gloria del artista que fuera una vez el favorito de la ciudad y que hasta hace poco había sido aún, si bien algo singular, un notable conciudadano'.
En realidad colgaba el cuadro desde 1642 en la gran sala de armas de los 'Kloveniersdoelen' (guardia cívica) en el lugar para el cual había sido pintado, hasta que en 1715 fué trasladado al ayuntamiento.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

'Het is waar, dat Rembrandts Nachtwacht menige traditie van de 16e en 17e eeuwse Hollandse groepsportretten verbrak; maar er is absoluut geen bewijs om de veronderstelling te staven, dat de opdrachtgevers ontevreden over het schilderij waren en dat het een geweldige verandering in zijn vermogen en maatschappelijk bestaan veroorzaakte'. (Seymour Slive in 'Rembrandt and his Critics', 1954).
Als er tegen het eind van Rembrandts loopbaan een vermindering was van zijn succes bij het publiek en als financiële moeilijkheden hun schaduwen over zijn leven wierpen, dan was dat niet tengevolge van een mislukking van de Nachtwacht.
In Rembrandts huis aan de Rozengracht, een tamelijk flink huis, was bij zijn dood nog een vrij groot kunstbezit aanwezig, en hij liet zijn dochter Cornelia een niet onaanzienlijke erfenis na.

'It is true that Rembrandt's Night Watch broke with many traditions of 16th and 17th century Dutch group-portraiture, but there is absolutely no proof to warrant the supposition that his patrons were dissatisfied with the finished work, or that it wrought a great change in the artist's fortune and social standing'. (Seymour Slive in: 'Rembrandt and his Critics', 1954).
If, towards the end of Rembrandt's career, his success suffered a setback, and financial difficulties cast a shadow over his life, this was not due to failure occasioned by the Night Watch. Rembrandt's house on Rozengracht - a rather big house - contained at the time of his death a fairly large collection of art treasures, and he left his daughter, Cornelia, a not-inconsiderable legacy.

State Museum LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

'Il est vrai que la Ronde de Nuit de Rembrandt rompt avec bien des traditions des 16ème et 17ème siècles quant à la composition d'ensemble; mais rien ne prouve que la garde civique aurait été mécontente du tableau et que celui-ci aurait été à l'origine d'un énorme changement dans la fortune et la position sociale de l'artiste'. (Seymour Slive dans 'Rembrandt and his Critics', 1954). S'il est vrai qu'à la fin de sa carrière, Rembrandt jouit de moins de succès auprès du public et que les difficultés financières jetèrent leur ombre sur sa vie, ce n'était certes pas dû à l'échec de sa Ronde de Nuit.
On trouva dans la demeure de la Rozengracht, une demeure suffisamment vaste, une assez grande collection d'art, et Rembrandt légua à sa fille Cornélia un héritage qui n'était pas à négliger.

'Es verdad que la Ronda de Noche de Rembrandt rompió con algunas tradiciones de los retratos holandeses de grupos del siglo XVI y XVII; pero se carece absolutamente de pruebas para suponer que los mandantes estuvieran descontentos del cuadro y que causara un notable cambio en su talento y existencia social.
Si hacia el fin de la carrera de Rembrandt hubo una disminución del éxito del artista entre el público y si las dificultades financieras ennublaron su vida, esto no fué debido a un fracaso de la Ronda de Noche'. (Seymour Slive en 'Rembrandt and his Critics', 1954.)
En la casa de Rembrandt situada en el Rozengracht, una casa bastante grande, había a la muerte del pintor una colección artística bastante importante y a su hija Cornelia le dejó una herencia nada despreciable.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt kreeg ook in de tweede helft van zijn leven, dus na de 'Nachtwacht', nog vele belangrijke opdrachten. Behalve tientallen portretopdrachten de volgende:

1646 Aanbidding der Herders door Frederik Hendrik besteld;
1653 Aristoteles voor don Antonio Ruffo uit Messina;
1654 Quintus Fabius Maximus voor de burgemeesterskamer van het stadhuis;
1656 Anatomische Les van Prof. Joan Deyman voor de Chirurgijnskamer;
1661 Alexander de Grote voor don Antonio Ruffo;
1661 Claudius Civilis voor het stadhuis;
1662 Homerus voor don Antonio Ruffo;
1662 De Staalmeesters voor het Staalhof (d.i. het gebouw van het lakenweversgilde).

De verzamelaar Don Antonio Ruffo uit Sicilië liet nog in 1669 een volledig stel etswerk van Rembrandt kopen.

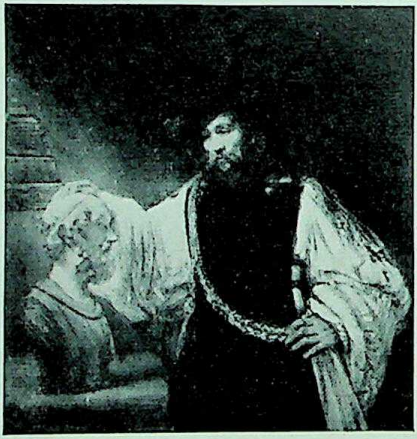

Aristoteles
Aristotle
Aristote
Aristóteles

Edinburgh
Edimbourg

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt executed many important assignments besides the Night Watch during the second half of his life. Among them were dozens of portraits, and also the following works:

1646 Adoration of the Shepherds commissioned by Prince Frederik Hendrik;
1653 Aristotle for Don Antonio Ruffo of Messina;
1654 Quintus Fabius Maximus for the Burgomaster's Chamber in the Town-Hall;
1656 Anatomical Lesson by Professor Joan Deyman for the Surgeons' Chamber;
1661 Alexander the Great commissioned by Don Antonio Ruffo;
1661 Claudius Civilis for the Town-Hall;
1662 Homer for Don Antonio Ruffo;
1662 The Syndics of the Cloth Hall for the Weavers' Guild Hall.

Don Antonio Ruffo of Sicily also bought a complete set of Rembrandt's etchings in 1669.

Anatomische les *Anatomical lesson*
Leçon anatomique *Lección de Anatomía, Amsterdam*

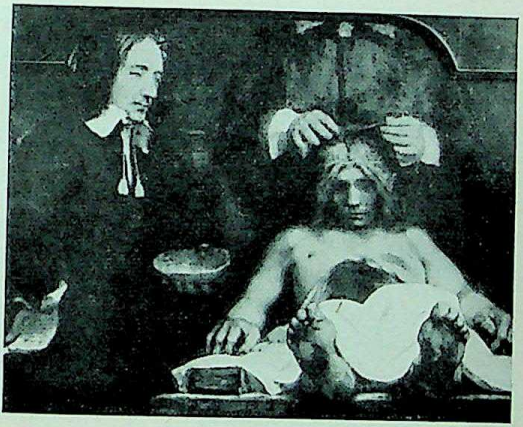

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Dans la deuxième moitié de sa vie, Rembrandt reçut encore de nombreuses commandes d'importance. A côté de quelques dizaines de portraits, les tableaux suivants:

1646 Adoration des Bergers, commandé par le Stadthouder Frédéric Henri;
1653 Aristote, pour don Antonio Ruffo de Messine;
1654 Quintus Fabius Maximus, pour la salle du Bourgmestre dans l'Hôtel de Ville;
1656 La Leçon d'Anatomie du Professor Deyman, pour la Chambre des Chirurgiens;
1661 Alexandre le Grand, pour don Antonio Ruffo;
1661 Claudius Civilis, pour l'Hôtel de Ville;
1662 Homère, pour don Antonio Ruffo;
1662 Les Syndics des Drapiers, pour le bâtiment de la Corporation des Drapiers.

Le collectionneur sicilien don Antonio Ruffo acheta en 1669 une série complète d'eaux-fortes par Rembrandt.

De Staalmeesters
Les Syndics des Drapiers
The Syndics of the Cloth Hall
Los Síndicos de los Pañeros
Amsterdam

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

En la segunda parte de su vida, o sea después de la 'Ronda de Noche' Rembrandt recibió también muchos encargos de importancia. Además de varias docenas de retratos, los siguientes:

1646 Adoración de los Pastores encargado por Frederik Hendrik;
1653 Aristóteles para don Antonio Ruffo, de Mesina;
1654 Quintus Fabius Maximus para el gabinete del burgomaestre en el ayuntamiento;
1656 Lección de Anatomía del Professor Joan Deyman para la sala de los Cirujanos;
1661 Alejandro Magno para don Antonio Ruffo;
1661 Claudius Civilis para el ayuntamiento;
1662 Homero para don Antonio Ruffo.
1662 Los Síndicos de los Pañeros para el Staalhof (el edificio para el gremio de los pañeros).

El coleccionista Antonio Ruffo, de Sicilia, mandó comprar aún en 1669 un juego completo de aguafuertes de Rembrandt.

Homerus, Den Haag
Homer, The Hague
Homère, La Haye
Homero, La Haya

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandts werkelijke zorgen moeten intussen niet onderschat worden:
De koop van zijn huis in 1639 werd voor hem een bron van nimmer eindigende geldzorgen, want hij kon de koopsom nooit geheel betalen.
Hij zag zich achtereenvolgens bijna allen die hem dierbaar waren, ontvallen: eerst zijn kinderen behalve Titus, in 1642 Saskia, omstreeks 1662 Hendrickje, in 1668 Titus.
Zijn geldelijke moeilijkheden, mede veroorzaakt door zijn lust tot verzamelen, hebben zijn bankroet en de verkoping van zijn bezittingen ten gevolge.
Tussen zijn werkwijze en de modestromingen van zijn tijd komt een steeds grotere afstand.

All the same, Rembrandt's worries should not be underestimated.
The purchase of his house in 1639 was a never-ending financial burden to him, for he could never hope to pay off the entire purchase-price.
One by one, nearly all who were dear to him went down into the grave. First, his children, except for Titus. Then, in 1642, his wife, Saskia. She was followed in 1662 by Hendrickje Stoffels, and finally by Titus in 1668.
His money troubles, which were mainly due to his passion for art-collecting, resulted in insolvency and the sale of his possessions.
An ever-widening gulf formed between his style and the fashionable trends in the art of his day.

State Museum
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Les soucis véritables de Rembrandt ne doivent néanmoins pas être sous-estimés:
L'achat de sa maison en 1639 fut une source constante d'ennuis financiers, car il ne put jamais s'acquitter complètement du prix d'achat.
Tous ceux qui lui étaient chers devaient mourir autour de lui; d'abord ses enfants, sauf Titus, en 1642 Saskia, vers 1662 Hendrickje, en 1668 Titus lui-même.
Ses difficultés financières, dues en partie à sa manie de collectionner, le conduisèrent à la banqueroute et furent la cause de la vente de ses biens.
Un abîme de plus en plus profond se creusait entre son style et les courants à la mode.

Entretanto no han de desestimarse las verdaderas preocupaciones de Rembrandt:
La compra de su casa en 1639 fué para él una fuente de interminables apuros pecuniarios puesto que nunca pudo pagar totalmente el precio de compra.
Vió como se le fueron muriendo sucesivamente a cuantos amaba: primero sus hijos, excepto Tito, en 1642 Saskia, alrededor de 1662 Hendrickje, en 1668 Tito.
Sus dificultades financieras, producidas principalmente por su afán de coleccionar, tienen como consecuencia su bancarrota y la venta de sus bienes.
Entre su método de trabajo y las corrientes de modas de su tiempo va produciéndose cada vez un mayor abismo.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

ZIJN WERK
HIS WORK
SON OEUVRE
SU OBRA

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

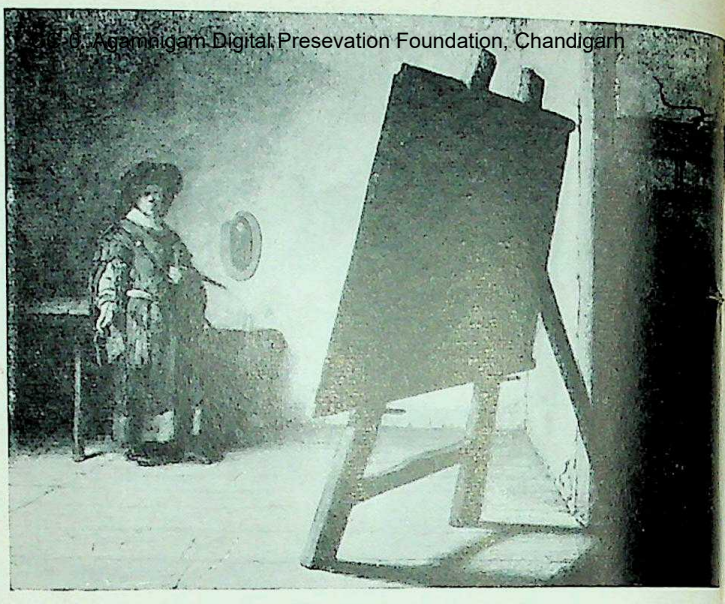

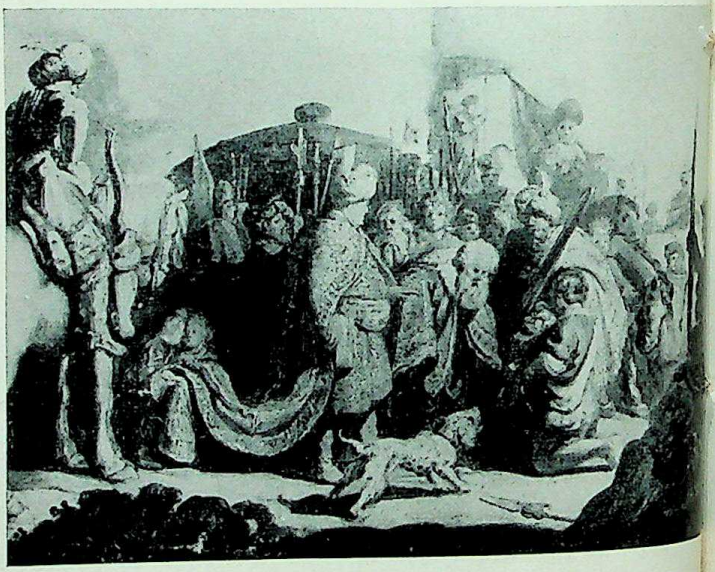

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Leidse periode 1625-1631
Leyden period 1625-1631
La période de Leyde 1625-1631
El período de Leiden 1625-1631

Rembrandt staat aanvankelijk sterk onder invloed van zijn leermeester Pieter Lastman, die zelf Italiaanse voorbeelden volgde. Bonte, drukbewogen composities met veel figuren. Kleuren koel (zilverachtig grijs, goudgeel en diep paars). Sterke lichteffecten. Aandacht voor de kleinste details.

At first strongly influenced by his tutor, Pieter Lastman, who was a disciple of the Italian School. Rembrandt's compositions of this period are variegated and animated; his choice of colours somewhat on the cool side - silver-greys, golden-yellows and deep purples - with bold chiaroscuro. His treatment was studied and careful, down to the smallest detail.

Tout d'abord Rembrandt subit fortement l'influence de son maître Pieter Lastman, un fervent disciple de l'école italienne. Compositions bariolées et animées de multiples personnages. Couleurs froides (gris argenté, jaune doré et violet). Effets de lumière accentués. Rembrandt se penche sur le moindre détail.

Al principio se nota fuertemente en Rembrandt la influencia de su maestro Pieter Lastman que seguía los ejemplos de la escuela italiana. Composiciones abigarradas con muchas figuras. Colores fríos (gris plateado, amarillo oro y morado profundo). Efectos de luz fuertes. Pintura muy fina y esmerada atención por los pequeños detalles.

< *1627, Boston*
< *1627, Basel*

Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

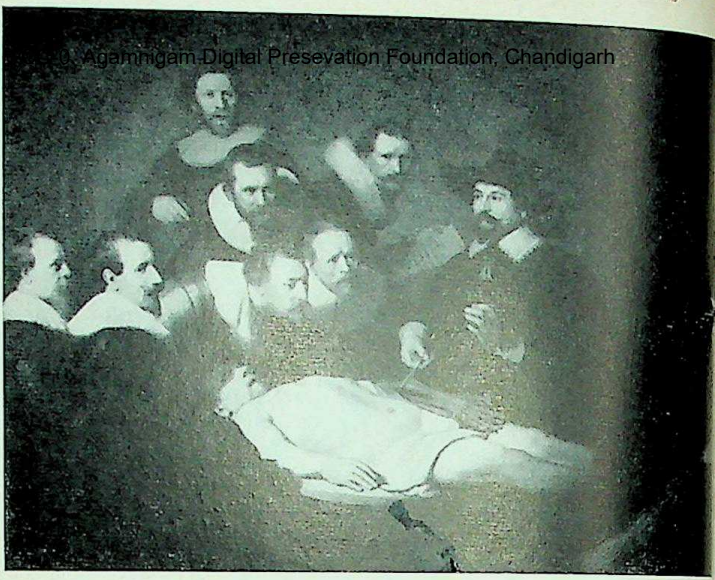

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Eerste Amsterdamse periode 1631-1636
First Amsterdam period 1631-1636
Première période d'Amsterdam 1631-1636
Primer período Amsterdamés 1631-1636

In bijbelse taferelen nog veel barokke beweging, heftige gebaren en pathetiek. Invloed van Rubens. Toont zich al een meester in zijn statige en zwierige portretten, waardoor opdrachten toestromen. Schildering meestal nog minutieus.

Baroque tendencies prominent in his biblical pictures, with brisk animation and a strong quality of pathos. Rubens' influence evident. The hand of the Master already prominent in his stately and elegant portraits which brought him in a steady stream of assignments. Much attention to detail.

Ses tableaux bibliques révèlent encore une tendance baroque, un mouvement vigoureux et un goût du pittoresque. Influence de Rubens. On reconnaît déjà la main du maître dans ses portraits majestueux et élégants, ce qui lui vaut de nombreuses commandes. La façon est toujours minutieuse.

En sus cuadros bíblicos se nota todavía mucho movimiento barroco, gestos vehementes y patética. Influencia de Rubens. Se muestra ya maestro en sus retratos ceremoniosos y airosos, debido a lo cual le llueven encargos. Dedica por lo general mucha atencion al detalle.

< *1632, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya*
< *1636, Frankfurt a. M.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1639, Amsterdam

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Tweede Amsterdamse periode 1636-1642
Second Amsterdam period 1636-1642
Deuxième période d'Amsterdam 1636-1642
Segundo período Amsterdamés 1636-1642

Composities rustiger, met minder pathos. Zeer verzorgde, innemende portretten. Meer invloed van de grote Italiaanse meesters als Rafaël en Titiaan. De kleur wordt warmer, het rood gaat een grotere rol spelen. De toets (verfstreek) wordt losser en breder.

Composition quieter, with less pathos. Extremely well-done and charming portraits. More influence evident of such Italian Masters as Raphaël and Titian. Colours warmer, with reds gaining more prominence. The artist's stroke shows signs of becoming broader and bolder.

Les compositions se calment, décèlent moins de pathétique. Portraits extrêmement soignés et pleins de charme. L'influence des grands maîtres italiens (Raphael et Le Titien) est davantage sensible. La couleur est plus chaude, le rouge commence à jouer un rôle prédominant. Le coup de pinceau devient plus libre et s'élargit.

Composiciones más tranquilas con menos tono patético. Retratos muy bien cuidados, afables. Más influencia de los grandes maestros italianos como Rafael y Ticiano. El color va haciéndose más cálido, el rojo desempeña un papel cada vez más importante. El toque es más suelto y amplio.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1648, Parijs - Paris - París

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
State Museum, LUCKNOW.

Derde Amsterdamsé periode 1642-1656
Third Amsterdam period 1642-1656
Troisième période d'Amsterdam 1642-1656
Tercer período Amsterdamés 1642-1656

Meer landschappen, vooral in tekeningen en etsen. Grote stijlveranderingen. De uiterlijke beweeglijkheid van de barok heeft afgedaan. Meer bezonkenheid. Godsdienstige voorstellingen van ontroerende eenvoud. Nog warmer kleur- en lichtwerking. Steeds breder en spontaner kleurvegen.

More landscapes, especially drawings and etchings. Great changes in style. External Baroque animation abandoned. More matureness. Religious subjects movingly uncomplicated. Still warmer colours and light-effects. Still broader and more spontaneous brush-strokes.

Les paysages se font plus nombreux, surtout parmi les dessins et les gravures. Grand changement dans la manière. Le côté extérieur et mouvementé du style baroque a disparu, et fait place à une plus grande pondération. Les sujets religieux sont traités avec une simplicité émouvante. Les couleurs et les effets de lumière sont encore plus chauds, le coup de pinceau plus large et plus spontané.

Más paisajes, sobre todo en dibujos y aguafuertes. Grandes cambios de estilo. La viveza exterior del barroco ha desaparecido. Más meditación. Representaciones religiosas de sencillez conmovedora. Efectos de color y luz aún más cálidos. Pinceladas cada vez más anchas y espontáneas.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-D. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Vierde Amsterdamse periode 1656-1669
Fourth Amsterdam period 1656-1669
Quatrième période d'Amsterdam 1656-1669
Cuarto período Amsterdamés 1656-1669

Krachtige, zware verftoetsen, vaak niet met het penseel, maar met het tempermes uitgesmeerd. Fonkelend rode en goudbruine kleuren. Bij historische en bijbelse onderwerpen interesseert Rembrandt nog alleen het diep-menselijke, de innerlijke bewogenheid.

Virile, pronounced strokes, often applied with the palette-knife instead of with the brush. Sparkling reds and golden-browns feature prominently. In his historical and biblical subjects, Rembrandt proves himself still wholly engrossed in the human element, in the innermost stirrings of mankind.

La touche est lourde et vigoureuse, le pinceau fait souvent place à la spatule. Couleurs: rouge vermeil et brun doré. Dans les tableaux bibliques et historiques, Rembrandt ne s'intéresse plus qu'au côté profondément humain, à l'émotion intérieure.

Toques de pintura intensos, fuertes, extendidos a menudo con la espátula y no con el pincel. Colores brillantes rojo y pardo dorado. En los temas históricos y bíblicos le interesa a Rembrandt sólo la emoción íntima, profundamente humana.

< *1658 (?), Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya*
< *1660, Amsterdam*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

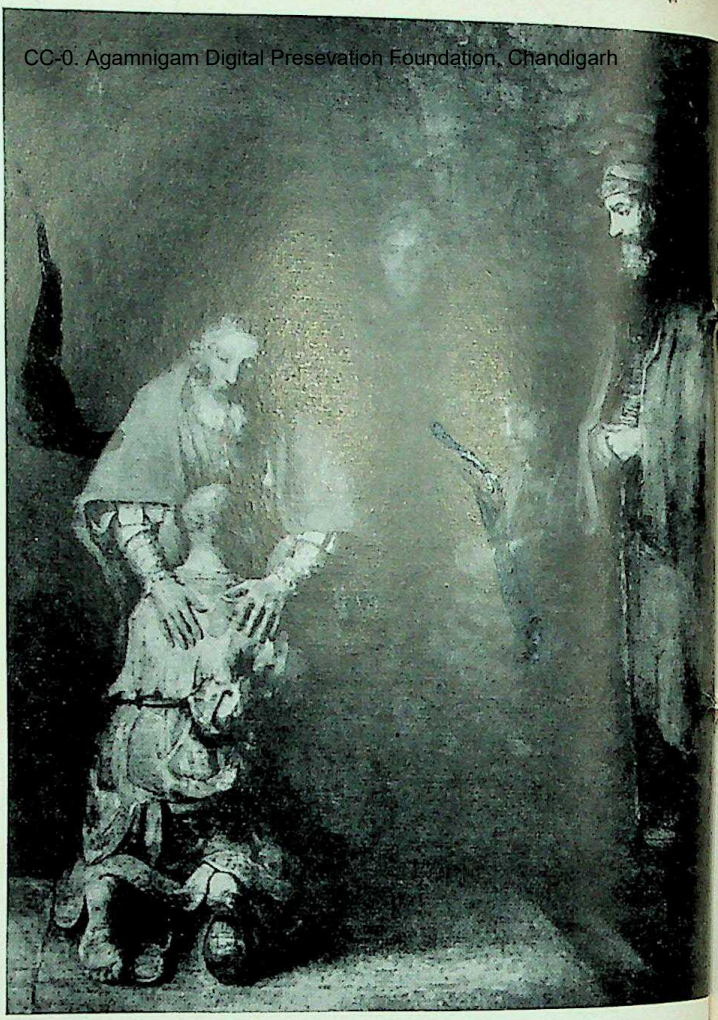

1669 (?), Leningrad

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1666 (?), Amsterdam

De Verloren Zoon en het Joodse Bruidje, meesterwerken uit Rembrandts laatste levensjaren.

The Prodigal Son and the Jewish Bride, masterpieces from Rembrandt's last years.

L'Enfant Prodigue et la Fiancée Juive, chefs-d'oeuvre des dernières années de Rembrandt.

El Hijo Pródigo y La Joven Esposa, Judía, obras maestras de la última época de Rembrandt.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Vooral bij vergelijking van details blijkt, hoe Rembrandts opvatting in de loop der jaren veranderd is. Het weergeven van de kleinste bijzonderheden, dat het ideaal zou blijven van Gerrit Dou en de school der Leidse fijnschilders, heeft in de latere jaren bij Rembrandt plaatsgemaakt voor een forsere penseelvoering en een grootsere opvatting.

Detail comparison reveals better than anything else the changes in Rembrandt's artistic conceptions during the course of his life. Attention to the minutest particular, which remained the ideal of Gerrit Dou and the Leyden School of 'fine' painters, made place in Rembrandt's later years for a bolder stroke and a grander conception.

C'est surtout en comparant les détails que l'on se rend compte de la façon dont le style de Rembrandt a évolué au cours des années. Le goût des détails infimes, qui est l'idéal de Gerrit Dou et de toute l'école de Leyde, fait place plus tard chez Rembrandt à un maniement plus hardi du pinceau, à une conception plus vaste.

Sobre todo en la comparación de detalles se nota cómo ha cambiado la opinión de Rembrandt en el transcurso de los años. La reproducción de los detalles más pequeños que habría a de ser el ideal de Gerrit Dou y de la escuela de los finos pintores de Leiden, dejó con Rembrandt en los últimos años lugar a un trazado de pincel más vigoroso y a una interpretación más sublime.

Zelfportret 1626 en zelfportret 1661
Self-portrait 1626 and Self-portrait 1661
Auto-portrait 1626 et auto-portrait 1661
Autorretrato 1626 y autorretrato 1661

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

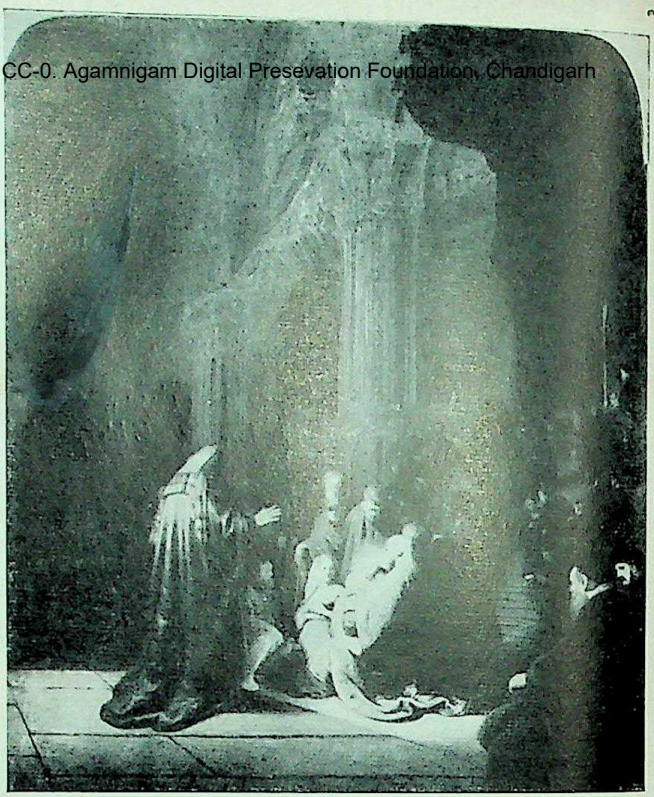

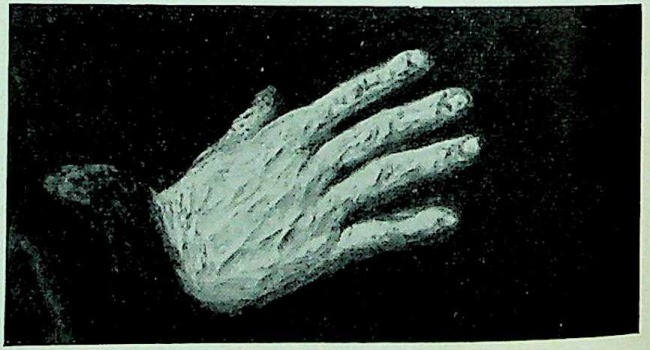

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

< *1631, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya*

1662, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

Hand uit Simeon in de tempel en hand van Homerus.

Hand from the picture Simon in the Temple, and hand from Homer.

Détail de la main de Simon dans le Temple et détail de la main d'Homère.

Mano del Simeón en el Templo y mano de Homero.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

De Nachtwacht
The Night Watch

De Cloveniersschutters maakten ca 1638 plannen voor een nieuwe grote zaal in hun Doelen. Verschillende schilders kregen een opdracht voor een schilderstuk aan een der wanden, ook Rembrandt, die het Corporaalschap van Frans Banning Cock moest uitbeelden.
Voltooid en geplaatst in de Doelen 1642. In 1715 overgebracht naar het Stadhuis en iets afgesneden. In 1815 naar het Trippenhuis. Sedert 1885 in het Rijksmuseum.

The Clovenier Civic Militia planned a new Grand hall in their Archery House in 1638. A number of artists were commissioned to paint a picture for one of the walls, including Rembrandt, whose assignment was to depict the corps headed by Frans Banning Cock.
The work was finished and placed in the Archery House in 1642. It was removed to the Town-Hall and cut down a little in 1715. From there it went to Trip House in 1815. It has been on show in the Rijksmuseum since 1885.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

La Ronde de Nuit
La Ronda de Noche

La corporation des arquebusiers du Clovenier élaborait en 1638 un projet pour une nouvelle salle dans leur Société de Tir. Plusieurs peintres reçurent une commande pour un tableau mural, dont Rembrandt, qui devait illustrer le régiment du caporal Frans Banning Cock.
Achevé et placé dans la Société de Tir en 1642. Quelque peu coupé et transféré à l'Hôtel de Ville en 1715, puis à la 'Trippenhuis' en 1815. Depuis 1885, acquisition du Rijksmuseum (Musée de l'Etat).

Los Tiradores trazaban unos planes alrededor de 1638 para la construcción de una nueva sala grande en su Doelen (lugar donde antiguamente se reunían los tiradores para tirar al blanco). Varios pintores recibieron un encargo para la confección de una pintura para una de las paredes, entre ellos también Rembrandt que había de reproducir la guardia cívica del Capitán Frans Banning Cock.
El cuadro fué concluído y colocado en el Doelen en 1642. En 1715 fué trasladado al Ayuntamiento y fué cortado un poco. En 1815 pasó a la 'Trippenhuis'. Desde 1885 se halla en el Museo del Estado (Rijksmuseum).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

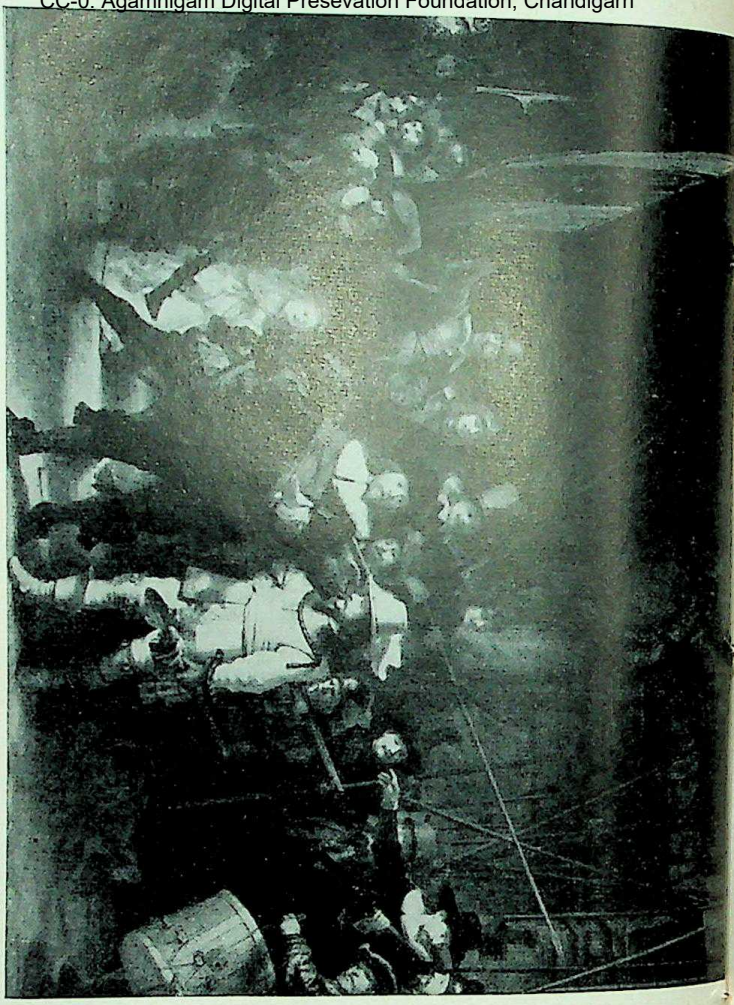

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandts meest vermaarde schilderij draagt een foutieve naam. De Nachtwacht is geen nachtwacht, maar een feestelijke schuttersoptocht in stralend zonlicht.

Rembrandt's best-known work goes by an erroneous name. The Night Watch doet not depict a night watch, but a festive march of the civic militia in broad daylight.

Le tableau le plus célèbre de Rembrandt porte un nom erroné. La Ronde de Nuit n'est pas une ronde de nuit, mais un défilé de la garde civique sous un soleil éclatant.

El cuadro más famoso de Rembrandt lleva un nombre erróneo. La Ronda de Noche no es ninguna ronda nocturna, sino un desfile de la guardia civica bajo un cielo radiante.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

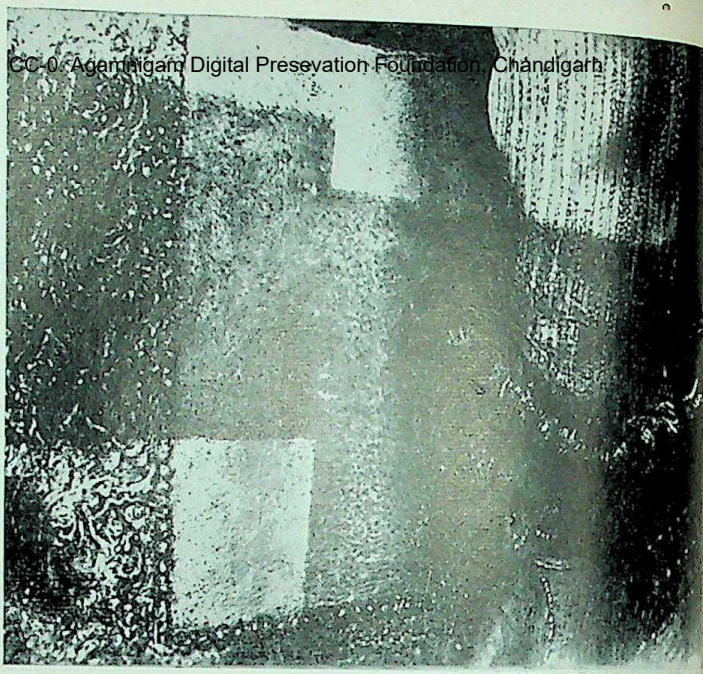

Bij de schoonmaak in 1946 werd de donkergeworden vernis verwijderd, waardoor het schilderij zijn oorspronkelijke lichtkracht terugkreeg. Hoe nodig het was, blijkt uit dit halfschoongemaakte fragment.

The discoloured varnish was removed in 1946, which operation restored the former light to the canvas. How necessary this was is revealed by a scrutiny of this half-cleaned fragment.

En 1946, lorsqu'on nettoya le tableau, on supprima la couche de vernis foncé par les ans, et le tableau retrouva sa clarté originelle. Un fragment à demi-nettoyé prouve combien le nettoyage était nécessaire

Al ser limpiado en 1946 fué eliminado el barniz oscurecido adquiriendo el cuadro su fuerza de luz original. De este fragmento semilimpio se desprende lo necesario que era que se procediera a la limpieza del lienzo.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Een oude copie door G. Lundens, waaruit de verkleining van het doek blijkt.

An old copy by G. Lundens, showing that the original has been cut down in size.

Une vieille copie par G. Lundens qui décèle le rapetissement de la toile.

Una copia antigua por G. Lundens de la que se desprende la reducción del lienzo.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Claudius Civilis

Voor het nieuw gebouwde raadhuis (thans Paleis) gaven de Burgemeesteren van Amsterdam ca 1660 aan Rembrandt opdracht voor een der stukken in de grote gaanderij om de binnenplaats. Deze stukken moesten episoden uit de geschiedenis van de Batavieren in beeld brengen. Rembrandts doek stelt het ogenblik voor, waarop Claudius Civilis de Batavieren aan een maaltijd de eed tegen de Romeinen afneemt.
In 1661 werd Rembrandts stuk geplaatst. Toen moest aan de nog niet voltooide gaanderij de vorm van de bogen veranderd worden. Rembrandt kreeg zijn schilderij terug om het te veranderen. Het is nooit in het raadhuis teruggekeerd. Het werd vervangen door een stuk van Jurriaan Ovens.

The Burgomasters of Amsterdam commissioned Rembrandt in 1660 or thereabouts to paint one of the pictures for the large gallery in the inner courtyard of the new Town-Hall (now the Royal Palace). The canvasses had to depict episodes from the history of the Batavians, the first Germanic tribe to settle in the low countries. Rembrandt's painting represents Claudius Civilis, the commander of a Batavian cohort, taking their oath of allegiance against the Romans.
The work was placed in position in 1661, but shortly afterwards the arches of the gallery had to be refashioned, and Rembrandt received his picture back to be altered. It never returned to the Town-Hall, but was substituted by a work by Jurriaan Ovens.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Claudius Civilis

Vers 1660, les Bourgmestres d'Amsterdam commandèrent à Rembrandt pour le nouvel Hôtel de Ville (aujourd'hui Palais Royal), un des tableaux devant orner la grande galerie autour de la cour intérieure. Ces tableaux devaient illustrer des épisodes de l'histoire des Bataves. La toile de Rembrandt représente Claudius Civilis faisant prêter serment aux Bataves contre les Romains au cours d'un repas.
Le tableau de Rembrandt fut placé en 1661. A cette époque, la forme des arcades de la galerie inachevée devait encore subir quelques changements. On rendit à Rembrandt son tableau pour qu'il le modifie. Il n'a jamais repris le chemin de l'Hôtel de Ville. Il fut remplacé par un tableau de Jurriaan Ovens.

Para el recién construído ayuntamiento (actual Palacio Real), los burgomaestres de Amsterdam encargaron alrededor de 1660 a Rembrandt la composición de una de las piezas destinadas para la galería en torno al patio. Estas piezas tenían que representar episodios de la historia de los bátavos. El lienzo de Rembrandt representa el momento en que durante una comida Claudius Civilis toma juramento a los bátavos contra los romanos.
El lienzo de Rembrandt fué colocado en 1661. Entonces tenía que cambiarse la forma de los arcos de la galería que no estaba ultimada aún. A Rembrandt se le devolvió el cuadro para cambiarlo. Nunca más volvió al ayuntamiento. Fué reemplazado por un lienzo de Jurriaan Ovens.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Claudius Civilis

Rembrandt sneed uit het reusachtige doek het middenstuk, dat nu in Stockholm hangt.
Schets van Rembrandt voor het gehele doek.

Rembrandt cut out the centre-piece from the immense painting, and it now hangs in Stockholm.
Rembrandt's sketch for the complete picture.

Rembrandt coupa la partie centrale du gigantesque tableau, laquelle est aujourd'hui accrochée à Stockholm.
Esquisse de Rembrandt pour la toile complète.

Rembrandt cortó del enorme lienzo la parte central que se encuentra ahora en Estocolmo.
Boceto de Rembrandt para todo el lienzo.

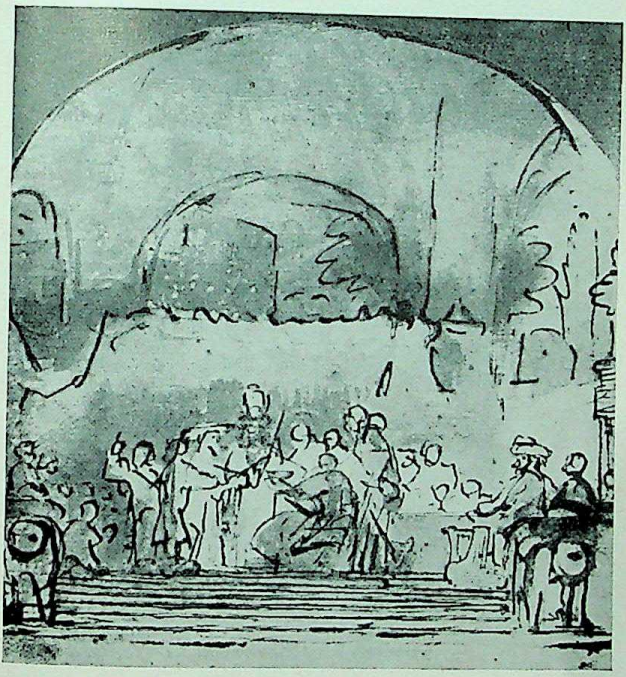

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

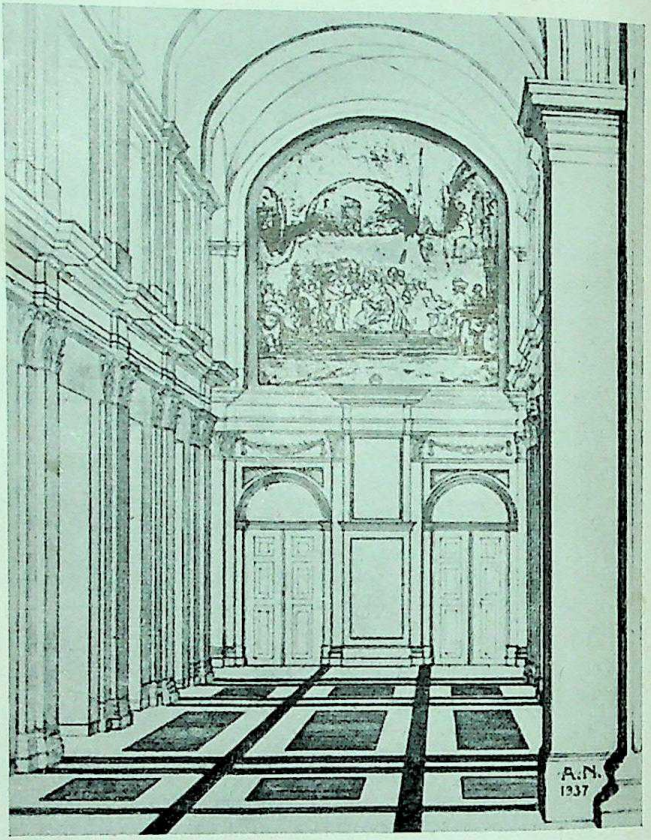

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
Reconstructie van de situatie.

Reconstruction of the situation.

Reconstruction de la situation.

Reconstrucción de la situación.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1629, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

Weinig kunstenaars hebben zich zo vaak en zo intensief verdiept in het eigen wezen als Rembrandt. Zijn veranderend uiterlijk in een reeks geschilderde zelfportretten.

State Museum, LUCKNOW.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1634, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

Few artists have dwelt so often and so deeply on their own being as Rembrandt did.
His changing appearance in a series of paintings of himself.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1646, Londen - London - Londres

Peu de peintres se sont penchés plus souvent et avec autant d'intensité sur les profondeurs de leur moi.
La physionomie changeante de Rembrandt dans une série de portraits peints par lui-même.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1658, Wenen - Vienna - Vienne - Viena

Pocos artistas han profundizado con tanta frecuencia y tan intensamente en el propio ser como Rembrandt.
Su apariencia cambiante en una serie de autorretratos pintados.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1665 (?), Londen - London - Londres

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1669, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

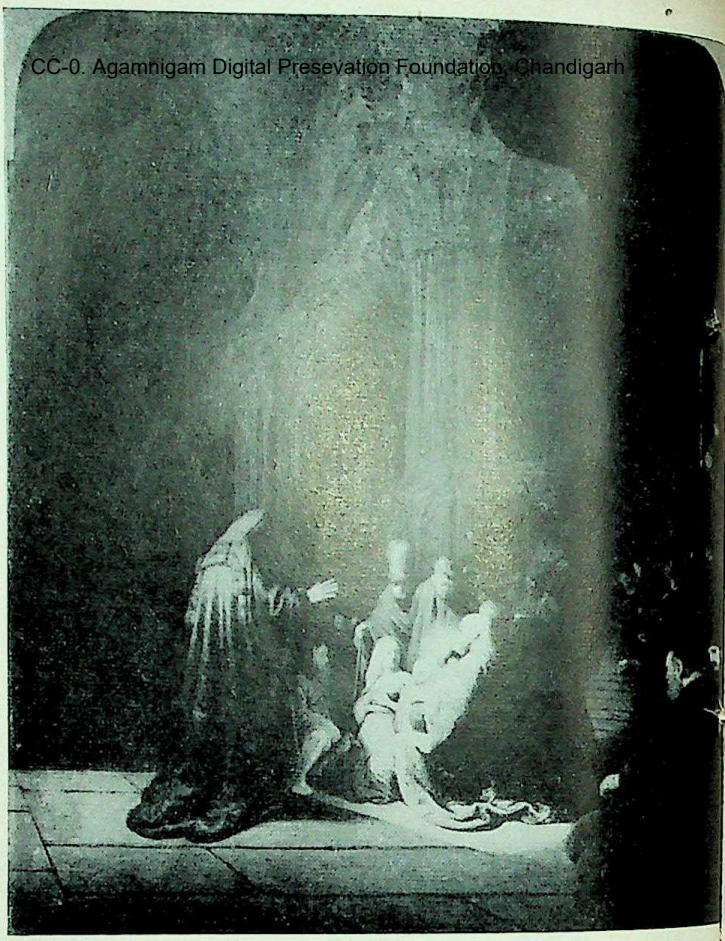

1631, Den Haag - The Hague - La Haye - La Haya

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CLAIR-OBSCUR CHIAROSCURO
CLAIR-OBSCUR EL CLAROSCURO

De sterke tegenstellingen van licht en donker in dit schilderij noemt men 'clair-obscur'. Hoe kwam Rembrandt tot dit stijlprocédé?

The marked contrasts between light and dark in this painting are called 'Chiaroscuro'. How did Rembrandt develop this style?

Les contrastes frappants de lumière et d'obscurité dans ce tableau forment ce qu'on appelle en peinture le clair-obscur. Comment Rembrandt a-t-il développé ce procédé?

Las fuertes contradicciones de luz y sombra en este cuadro se denomina claroscuro. Cómo llegó Rembrandt a aplicar este estilo?

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation,Chandigarh

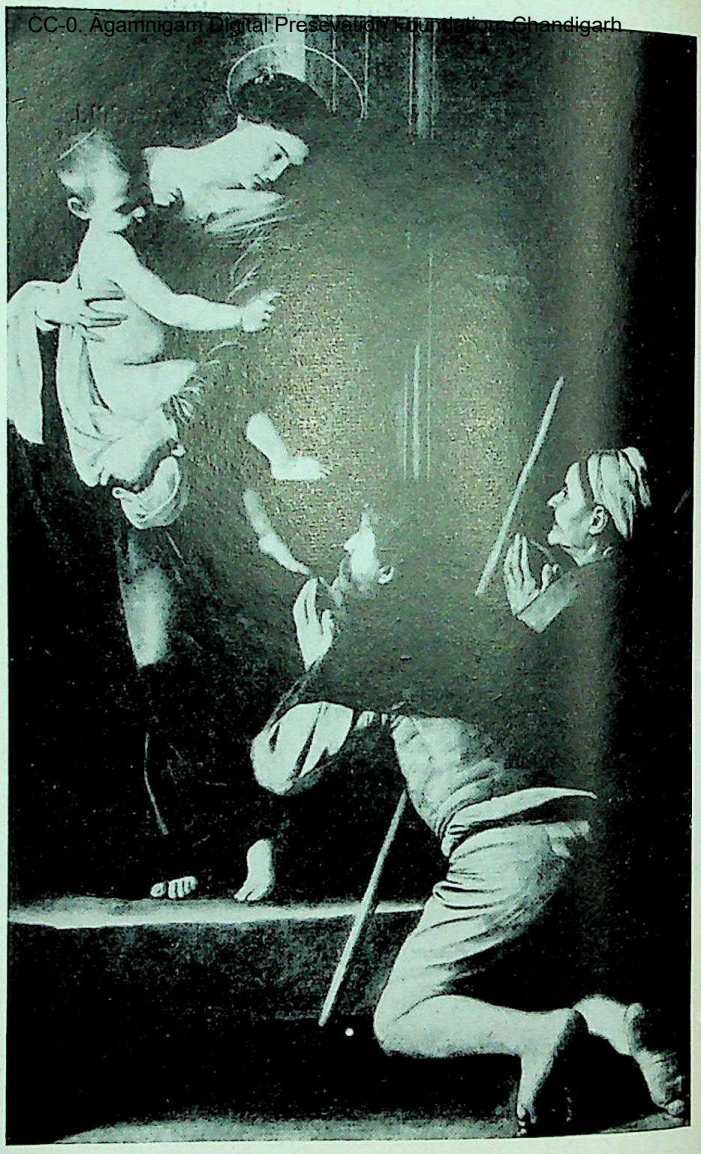

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
State Museum
LUCKNOW.

Het clair-obscur, dat een van de meest opvallende stijlkenmerken van Rembrandt is, komt uit de school van de Italiaanse schilder Caravaggio (1569-1609).

Chiaroscuro originated in the Italian School of Caravaggio (1569-1609).

Le clair-obscur, qui est une des caractéristiques les plus marquantes de Rembrandt, provient de l'école du peintre italien le Caravage (1569-1609).

El claroscuro que es una de las características más notables del estilo de Rembrandt procede de la escuela del pintor italiano Caravaggio (1569-1609).

< *Caravaggio, 1605, Rome (S. Agostino)*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

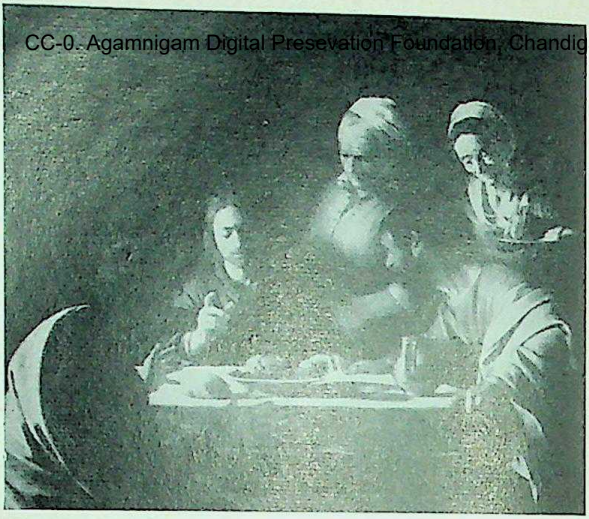

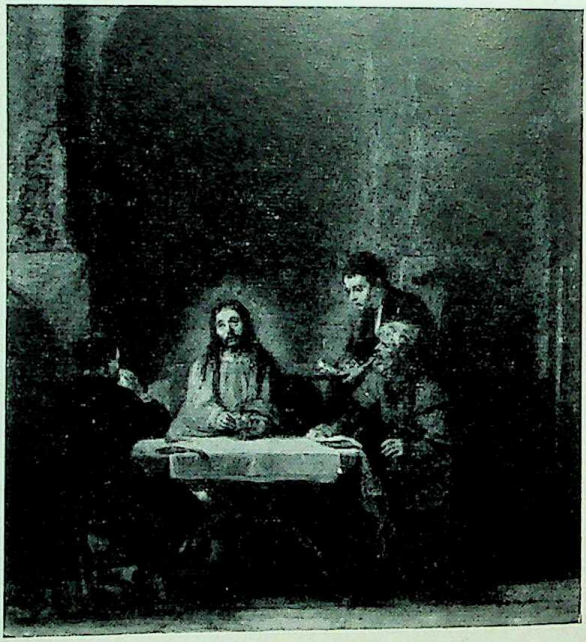

CC-0. Alamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt begon al vroeg de kaarslichteffekten uit de school van Caravaggio en zijn Hollandse navolgers Honthorst en Terbrugghen over te nemen. Hij voerde de licht-donker-schildering tot grote hoogte op.
Links: het thema Christus in Emmaus bij Caravaggio en Rembrandt.

Rembrandt began to apply the candle-light effects of the Caravaggio School and its Dutch followers, Honthorst and Terbrugghen, at quite an early stage. He took the light-and-dark style of painting to great heights.
Left: The Christ at Emmaus theme by Caravaggio and by Rembrandt.

Rembrandt appliqua très tôt les effets de lueur de chandelle de l'école du Caravage et de ses disciples hollandais Honthorst et Terbrugghen. Il donna à ce clair-obscur un immense développement.
A gauche: le thème du Christ à Emmaus chez le Caravage et chez Rembrandt.

Rembrandt empezó muy pronto a imitar los efectos de la luz de bujía de la escuela de Caravaggio y sus seguidores holandeses Honthorst y Terbrugghen. Elevó a cumbres muy altas la pintura de la luz y de la sombra.
A la izquierda: el tema Cristo en Emaús, en Caravaggio y Rembrandt.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Honthorst (1590-1656)

Terbrugghen (1588-1629)

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandt, 1627, Berlijn - Berlin - Berlín

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation,Chandigarh

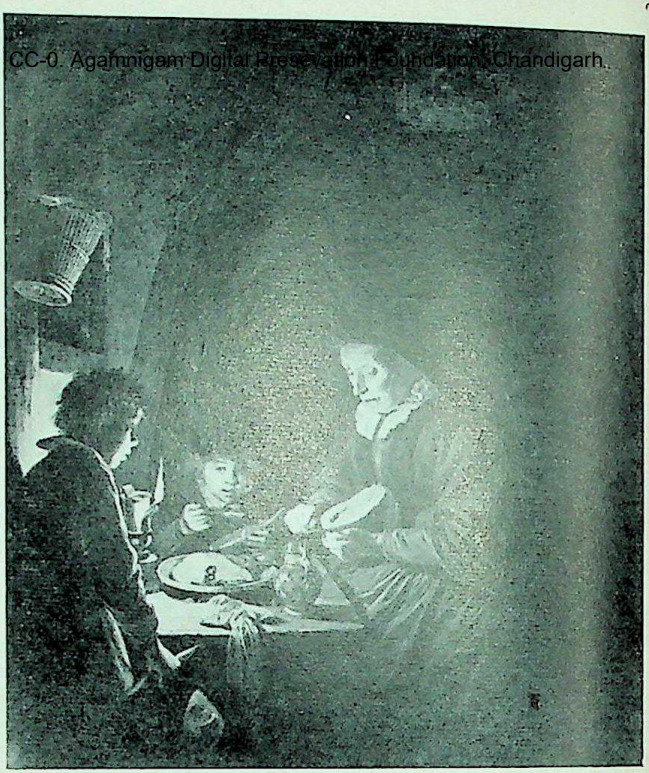

Gerrit Dou, 1660 (?), München - Munich

Ook bij leerlingen van Rembrandt vindt men typische voor beelden van het clair-obscur.

Typical examples of Chiaroscuro are also to be found in works by some of Rembrandt's pupils.

On retrouve aussi des exemples typiques de clair-obscur chez les élèves de Rembrandt.

También entre los alumnos de Rembrandt se encuentran ejemplos típicos del claroscuro.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

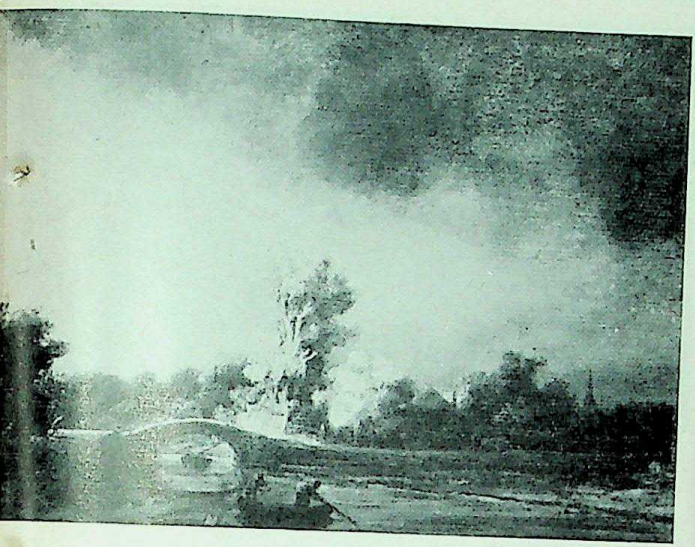

Rembrandt, 1637, Amsterdam

Ook in landschapsschilderijen, zoals dit uit 1637 (Rijksmuseum), treft de meesterlijk toegepaste werking van het clair-obscur.

The masterly application of the chiaroscuro style is also evident in landscape paintings, such as this one dating from 1637 (Rijksmuseum).

L'application magistrale du clair-obscur se retrouve également dans les paysages, tel celui-ci datant de 1637 (Rijksmuseum).

También en las pinturas de paisajes, como ésta de 1637 (Museo del Estado, Amsterdam) sorprende el efecto magistralmente aplicado del claroscuro.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

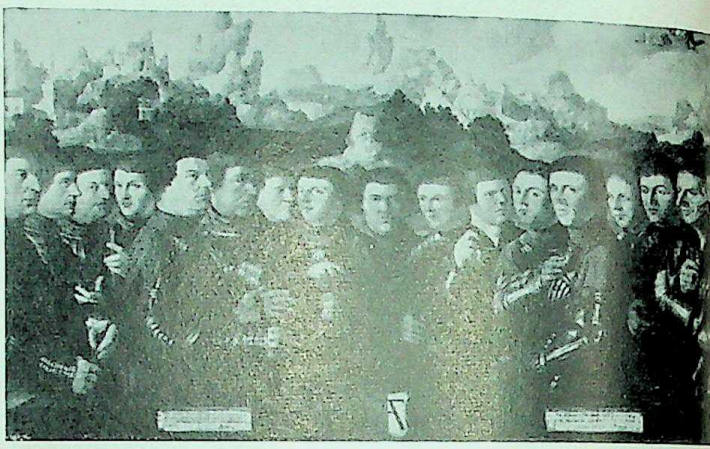

Cornelis Antheunisz 1531

Cornelis Ketel 1588

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rembrandts originaliteit en grootheid blijken het duidelijkst, als men vergelijkt, hoe hij een bepaald onderwerp behandelde en hoe zijn tijdgenoten dit deden. Bij de groepsportretten, zoals de Nachtwacht, doorbrak hij de vroeger gebruikelijke stijfheid van opstelling.

Rembrandt's originality and greatness spring to the fore when comparing his treatment of a given subject with that of his contemporaries. In group-portraiture, such as the Night Watch, he broke with the then prevailing rigidity of composition.

L'originalité et la grandeur de Rembrandt apparaissent le plus clairement lorsque l'on compare sa façon de traiter un sujet donné avec la manière de ses contemporains. Dans les tableaux d'ensemble, telle la Ronde de Nuit, il rompt avec la rigidité traditionnelle de la composition.

La originalidad y grandeza de Rembrandt se demuestran claramente comparando la manera en que él trataba cierto tema con la forma en que lo hacían sus contemporáneos. Con los retratos de grupo, como la Ronda de Noche, rompió con la rigidez de disposición empleada anteriormente.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

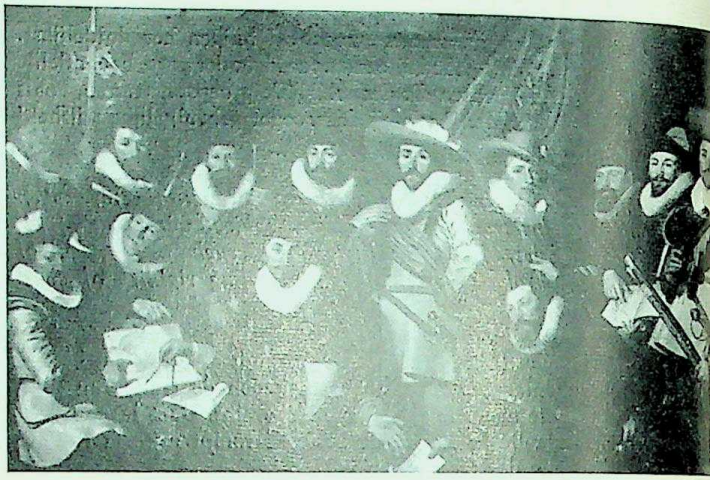

Werner van Valckert 1625

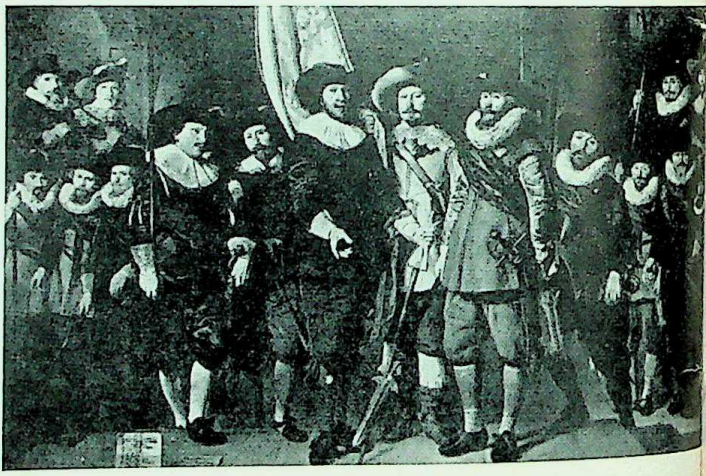

Thomas de Keyser 1632

State Museum, LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Frans Hals 1637

Rembrandt 1642

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

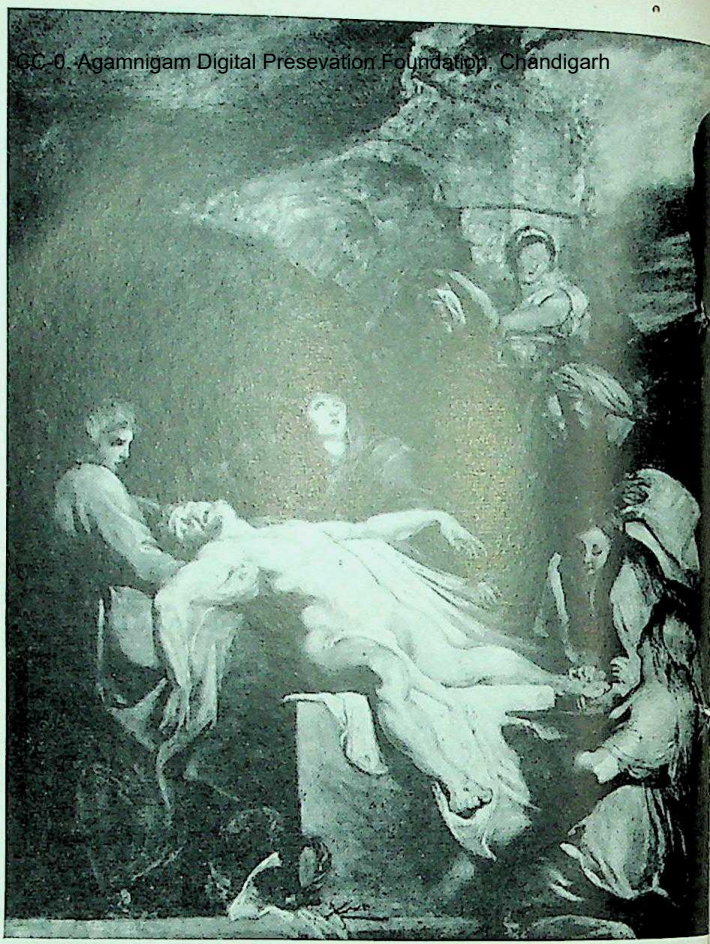

Bij vergelijking van de voorstelling van de Graflegging door Rubens (links) en Rembrandt blijkt de sterk verinnerlijkte opvatting van de laatste.

A comparison of the representation of The Entombing by Rubens (left) and by Rembrandt reveals the strongly introspective conception of the latter.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

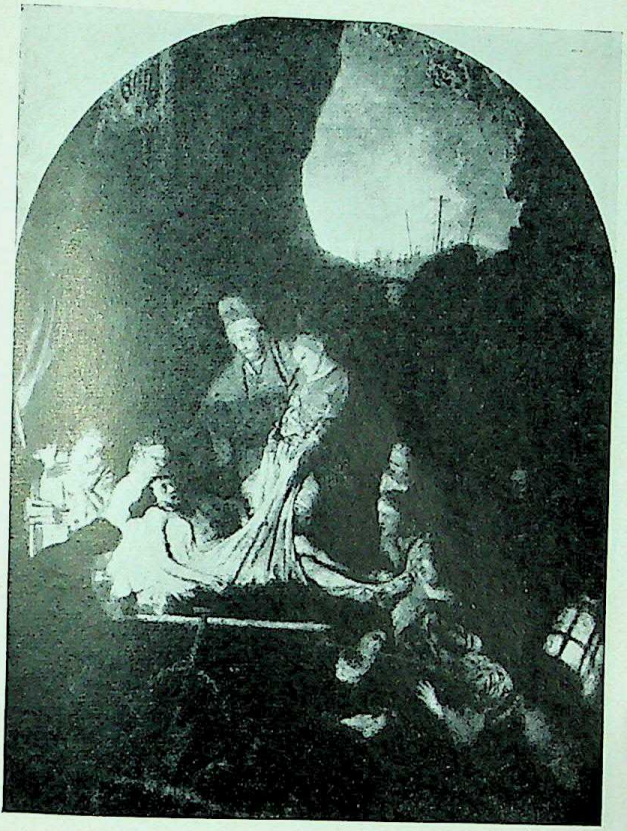

Une comparaison entre la Mise au Tombeau de Rubens (à gauche) et celle de Rembrandt révèle la conception si profondément intérieure de ce dernier.
Comparando la representación de la Deposición de Cristo entre Rubens (a la izquierda) y Rembrandt se demuestra la interpretación fuertemente compenetrada del último.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Rubens, Madrid

Hetzelfde geldt voor de voorstelling van de Heilige Familie bij beiden.

The same goes for their conceptions of The Holy Family.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

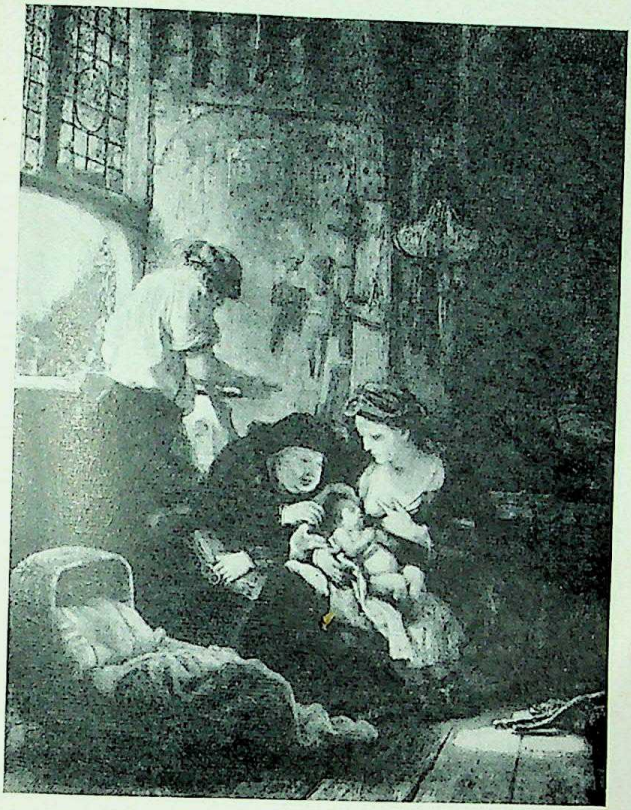

Rembrandt, 1640, Parijs - Paris - París

Il en est de même pour la représentation de la Sainte Famille chez les deux peintres.

Lo mismo cabe decir de la representación de la Sagrada Familia por ambos maestros.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Tussen 1626 en 1669, dus in de loop van 44 jaar, maakt Rembrandt ongeveer

650 schilderijen
300 etsen
2000 tekeningen

Between 1626 and 1669 - in the course of 44 years - Rembrandt executed about

650 paintings
300 etchings
2000 drawings

Entre 1626 et 1669, au cours de 44 années donc, Rembrandt exécuta

650 tableaux
300 eaux-fortes
2000 dessins

Entre 1626 y 1669, o sea en el transcurso de 44 años, hizo Rembrandt aproximadamente

650 cuadros
300 aguafuertes
2000 dibujos

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
State Museum.
LUCKNOW.

Als schilder maakte hij voornamelijk portretten:

415 portretten (waarvan 62 zelfportretten)
142 Bijbelse tafrelen
25 historische en mythologische stukken
29 genrestukken

As a painter he devoted himself mainly to portraiture. His works include:

415 portraits (including 62 self-portraits)
142 biblical subjects
25 historical and mythological subjects
29 genre pieces

En tant que peintre, il se consacra surtout aux portraits:

415 portraits (dont 62 auto-portraits)
142 tableaux bibliques
25 tableaux historiques ou mythologiques
29 pièces de genre

Como pintor hizo principalmente retratos:

415 retratos (de los cuales 62 autorretratos)
142 escenas bíblicas
25 cuadros históricos y mitológicos
29 cuadros de género

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Bij de studie van de schilderijen van Rembrandt wordt meer en meer gebruik gemaakt van de fotografie met röntgenstralen en die met infrarood licht. Met deze hulpmiddelen is het mogelijk door te dringen in verflagen, die voor het ongewapende oog niet zichtbaar zijn.
De röntgen- en infrarode stralen dringen door de vernis- en glacis-lagen heen en tonen de diepte en rijkdom van het verfoppervlak. Zij onthullen o.a. de wijze van onderschildering, verder schetslijnen en aanzetten, vaak een verandering van de compositie. Zij maken het mogelijk Rembrandts aarzelingen bij het zoeken naar de ideale compositie te volgen. Zij geven een duidelijk beeld van de penseelstreek van de kunstenaar, van zijn 'handschrift'. Tenslotte vormt het röntgenonderzoek een belangrijke steun bij het onderscheiden van echte schilderijen en copieën of vervalsingen.

More and more use is being made of X-rays and infra red light in the study of Rembrandt's paintings. By means of these modern aids it is possible to penetrate to paint-layers which are invisible to the naked eye.
The rays go through the varnish and glacis, and reveal the depth and richness of the surface-paint. They disclose also the manner of the under-painting, the sketched outlines, and the lay-on. Very often they bring to light an alteration in the composition. They enable us to follow Rembrandt's waverings, as he sought for the ideal composition. They give a clear picture of his brush-strokes, or, as it were, of his 'handwriting'. Finally, X-ray examination is an important aid in the detection of falsifications and in distinguishing between genuine works and copies.

CC-0. Agamnigam Digital Preservation Foundation, Chandigarh

ANALYSE AUX RAYONS X
INVESTIGACION POR RAYOS X

Pour l'étude des peintures de Rembrandt, on fait de plus en plus appel à la photographie aux rayons X et à la lumière infra-rouge. Grâce à ces méthodes, il est possible de sonder des couches de peinture imperceptibles à l'oeil nu.
Les rayons X et infra-rouges pénètrent à travers les couches de vernis et de glacis et nous montrent la profondeur et la richesse de la surface peinte. Ils révèlent entre autres la façon de superposer les couches, les traits de l'esquisse, souvent un changement de la composition. Ils nous permettent aussi de suivre les hésitations de Rembrandt à la recherche de la composition idéale. Ils nous donnent une image claire du coup de pinceau de l'artiste, de son 'écriture'. De plus, l'analyse aux rayons X est d'une aide précieuse pour distinguer les vrais Rembrandt des faux.

Para el estudio de los cuadros de Rembrandt se viene haciendo cada vez más uso de la fotografía con rayos 'X' y con luz infrarroja. Con estos medios auxiliares es posible penetrar en capas de pintura que no son visibles a simple vista.
Los rayos equis y los infrarrojos penetran a través de las capas de barniz y glacis y muestran la profundidad y riqueza de la superficie de pintura. Descubren entre otras cosas la manera de pintar por debajo, luego líneas de bocetos y trazos, con frecuencia un cambio de la composición. Hacen posible seguir los titubeos de Rembrandt buscando la composición ideal. Proporcionan una clara idea de la pincelada del artista, de su 'letra'. La investigación por rayos 'X' constituye por último un importante apoyo en la distinción de cuadros originales y copias o falsificaciones.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De röntgenfoto van een fragment uit de Nachtwacht, die ook een hersteld gat in het doek duidelijk bloot legt, laat zien hoe de laars oorspronkelijk anders gevormd was (door witte lijnen op de normale foto aangegeven).

X-ray photograph of a section from the Night Watch, clearly revealing a repair to the canvas, and the fact that the boot originally had another form (indicated by white lines on the normal photograph).

State Museum, LUCKNOW
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

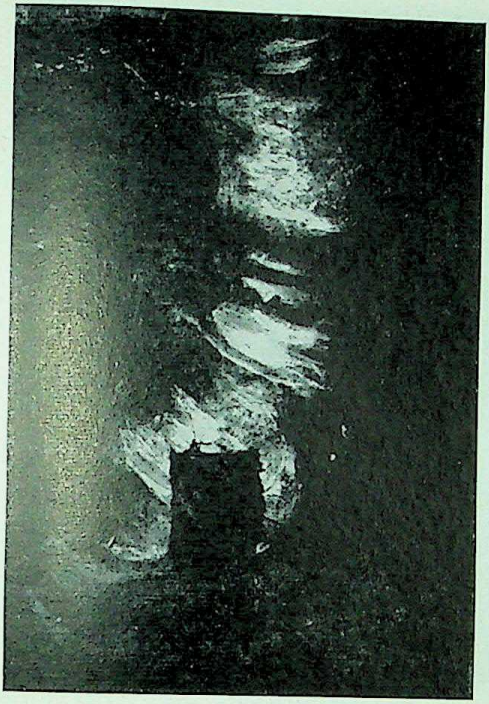

La photo aux rayons X d'un fragment de la Ronde de Nuit, nous montre clairement la réparation d'un trou dans la toile et nous révèle que la botte avait à l'origine une autre forme (indiquée par un pointillé blanc sur la photo normale).

La foto de rayos 'X' de un fragmento de la Ronda de Noche que pone claramente al descubierto la restauración de un agujero en el lienzo, muestra la forma que se había dado originalmente a la bota (en la fotografía normal indicada con líneas blancas).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De kop van een der Staalmeesters bevond zich eerst meer naar rechts.
Al deze wijzigingen in de oorspronkelijke opzet bewijzen, dat Rembrandt bij de uitvoering soms met grote kunstenaarsvrijheid, min of meer improviserend te werk ging.

The head of one of the Cloth Hall Syndics was originally a little more to the right. The changes in the initial design indicate that Rembrandt often did not conform to rigidly planned composition, but 'improvised' as he went on.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

La tête d'un des drapiers se trouvait à l'origine plus à droite. Toutes ces modifications de l'ébauche primitive prouvent que Rembrandt ne s'en tenait pas toujours à une composition bien définie, mais se permettait d'improviser.

La cabeza de uno de los Síndicos se encontraba primero más hacia la derecha.
Estas modificaciones en el propósito original demuestran que a menudo Rembrandt no se atenía a una composición exactamente determinada.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1634 (?)

1634

1653

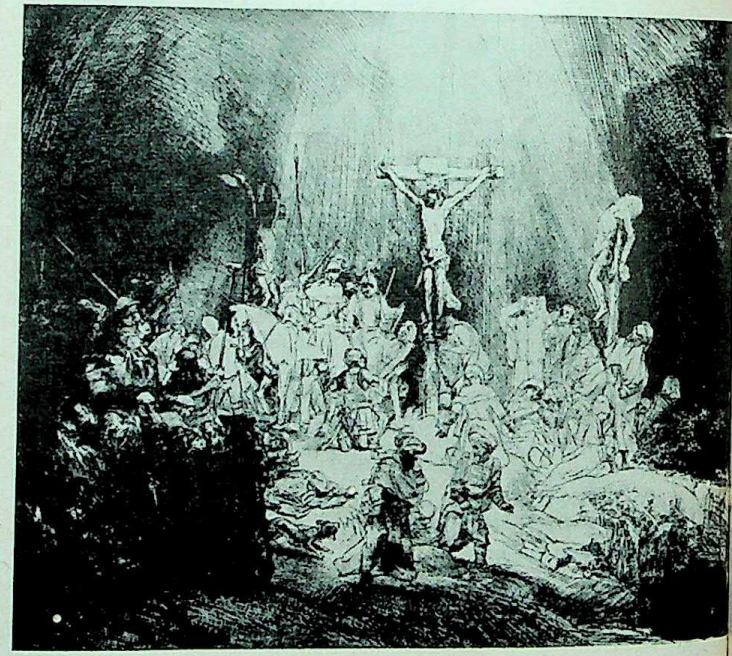

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

DE ETSER
THE ETCHER
L'AQUAFORTISTE
EL ACUAFORTISTA

Als etser was Rembrandt misschien de grootste kunstenaar van de wereld. Hij gebruikte de etsnaald voor eenvoudige onderwerpen, maar ook voor ingewikkelde Bijbelse tafrelen.

As an etcher, Rembrandt was probably the greatest artist the world has ever known. He used the etching-needle both for the simplest subjects and on intricate biblical representation.

Rembrandt est probablement le plus grand aquafortiste que le monde ait jamais connu. Il se servait du burin pour les sujets simples, mais également pour des tableaux bibliques compliqués.

Como acuafortista fué Rembrandt quizás el mayor artista del mundo. Empleaba el buril para temas sencillos, pero también para escenas bíblicas complicadas.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1651

State Museum LUCKNOW.
CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De etser *Rembrandt, the etcher*
L'aquafortiste *El acuafortista*

Rembrandt etste menig weids en simpel landschap.

Rembrandt etched many magnificent, but also simple landscapes.

Rembrandt a gravé plus d'un paysage vaste et simple.

Rembrandt buriló diversos paisajes de carácter amplio y sencillo.

1645

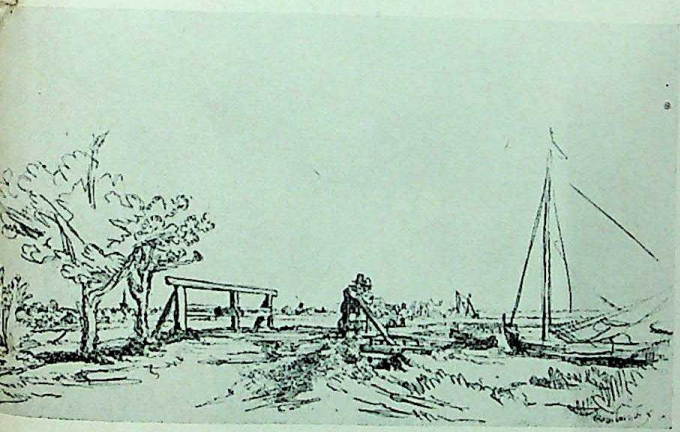

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

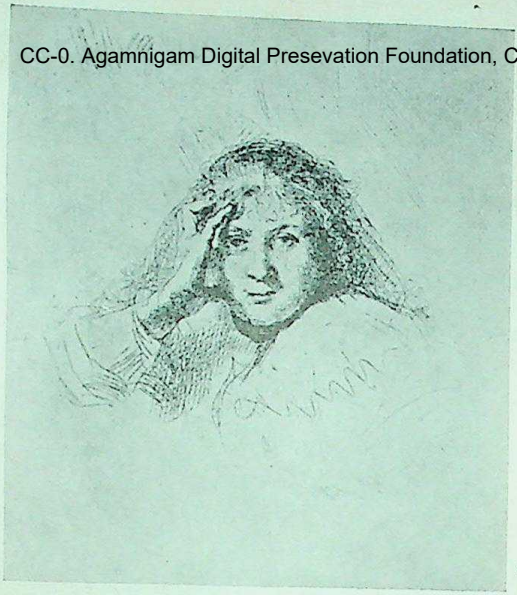

Saskia
1637

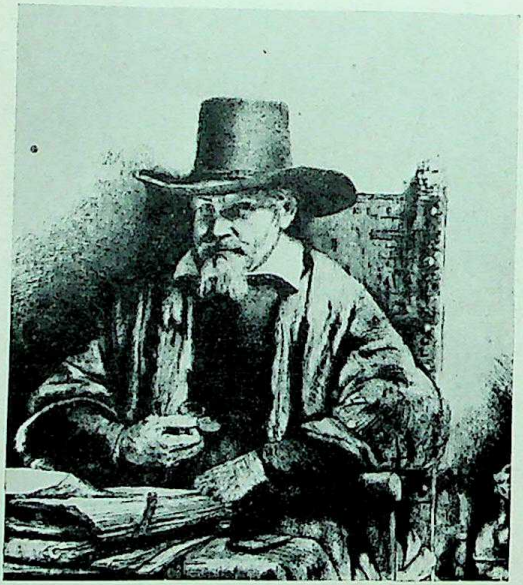

Arnold Tholinx
1656

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De etser
L'aquafortiste *The etcher*
El acuafortista

Onder zijn etsen zijn verscheidene van zijn mooiste portretten.

Among his etchings are several of his best portraits.

Parmi ses eaux-fortes, on trouve plusieurs de ses plus beaux portraits.

Entre sus grabados al agua fuerte figuran diversos de sus más hermosos retratos.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Lieven Coppenol *1658*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De etser
Le graveur
The engraver
El acuafortista

Saskia, 1636

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

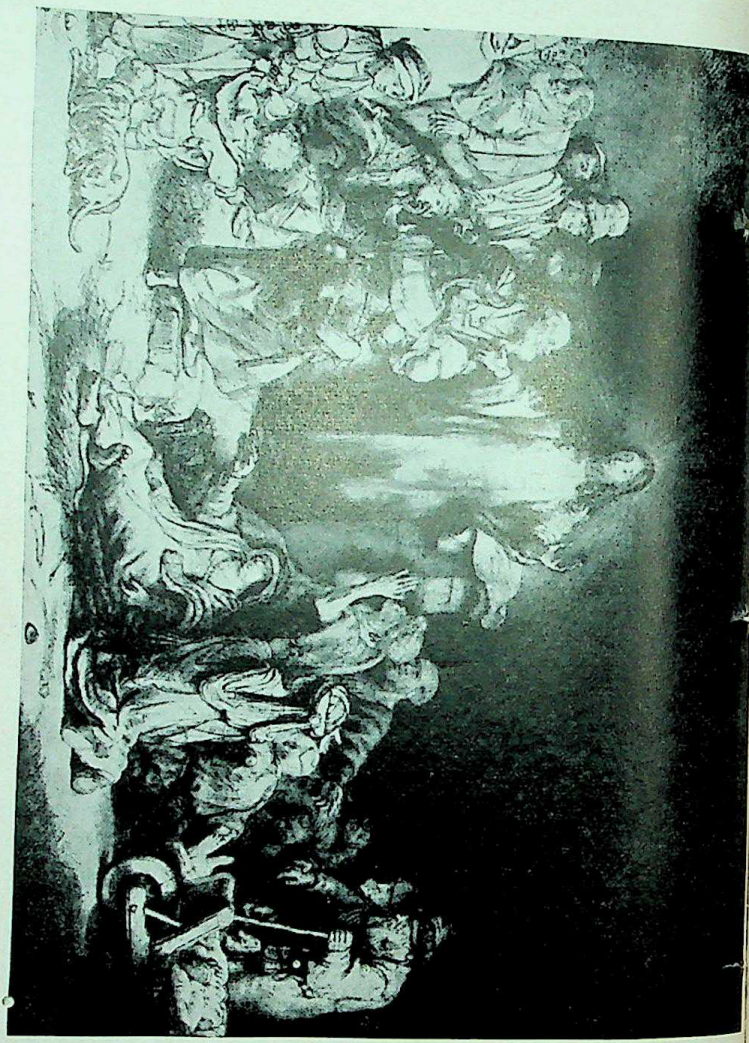

De etser

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

The etcher

El acuafortista

Vele Bijbelse tafrelen heeft Rembrandts etsnaald onvergetelijke gestalte gegeven (Honderdguldensprent, circa 1649, detail).

Rembrandt's etching-needle gave form to many a biblical scene (Etching 1649, detail).

Le burin de Rembrandt a tracé de façon inoubliable de nombreux tableaux bibliques (Eau-forte 1649, détail).

El buril de Rembrandt ha dado inolvidables formas a muchas escenas bíblicas (Aguafuerte 1649, detalle).

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

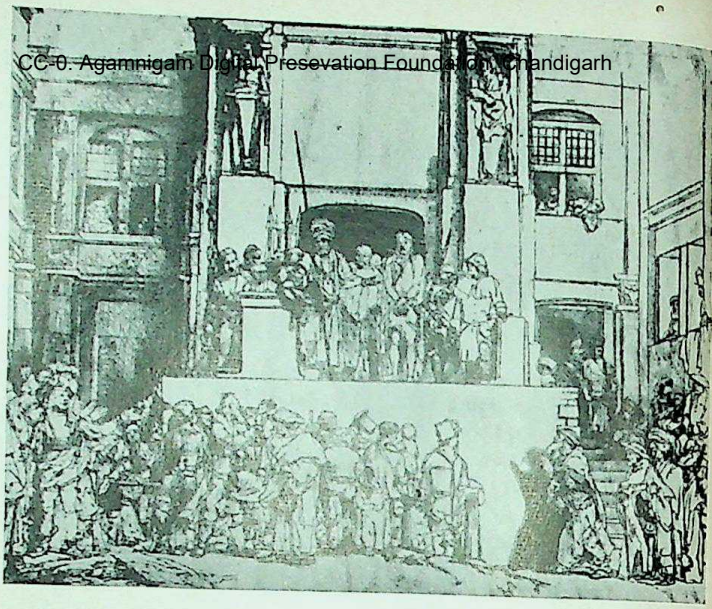

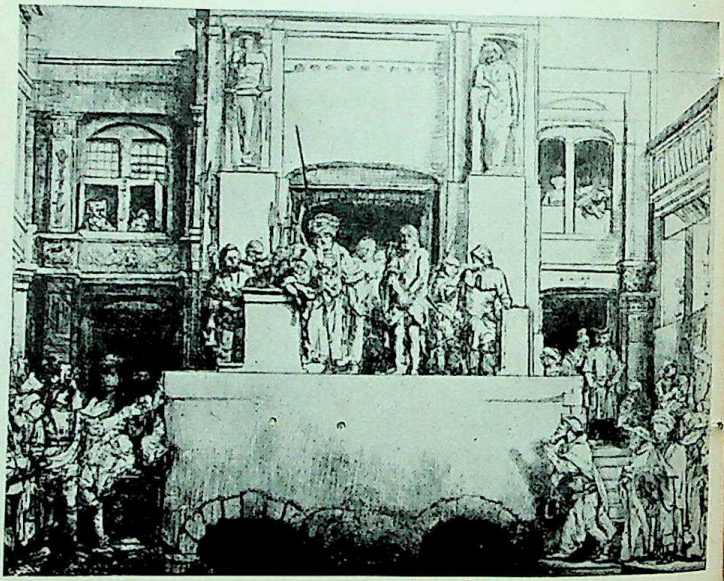

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Van vele etsen bestaan verschillende 'staten'. Dit komt, doordat Rembrandt, na het maken van de eerste afdrukken van een ets, de koperen plaat, waarin de voorstelling 'geëtst' (d.w.z. met een scherp zuur ingebeten) was, opnieuw heeft bewerkt. Van de latere staten, vooral van de laatste, zijn veel meer afdrukken gemaakt dan van de vroegere. De eerste en tweede staat van een ets zijn dus veel meer waard dan de latere.

Many of Rembrandt's etchings have been handed down to us in various states. This is due to Rembrandt's habit of retouching his copperplates after taking the first impressions of the etchings, which were done with a biting fluid. The later states - especially the last ones - were used to make more printings than the earlier ones. The first and second states of an etching are therefore of much more value than the later ones.

De nombreuses eaux-fortes nous sont parvenues en plusieurs 'versions'. Cela est dû au fait que Rembrandt, après la première impression de l'eau-forte, retravaillait la plaque de cuivre dans laquelle le sujet était 'gravé' (au moyen d'un acide très actif). Les impressions des dernières versions, surtout des versions finales, sont infiniment plus nombreuses que celles des premières, qui ont par conséquent beaucoup plus de valeur.

De muchos de estos grabados existen diversas 'situaciones'. Esto se debe a que Rembrandt, después de haber hecho las primeras impresiones de un grabado, trabajaba nuevamente la lámina de cobre en la que estaba grabada la representación al agua fuerte (es decir atacada con un ácido mordaz). De las últimas situaciones, particularmente de las más tardías, se han hecho muchas más impresiones que de las primeras. La primera y segunda situación de un grabado son pues mucho más valiosas que las postreras.

< *Ecce Homo, 1655*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

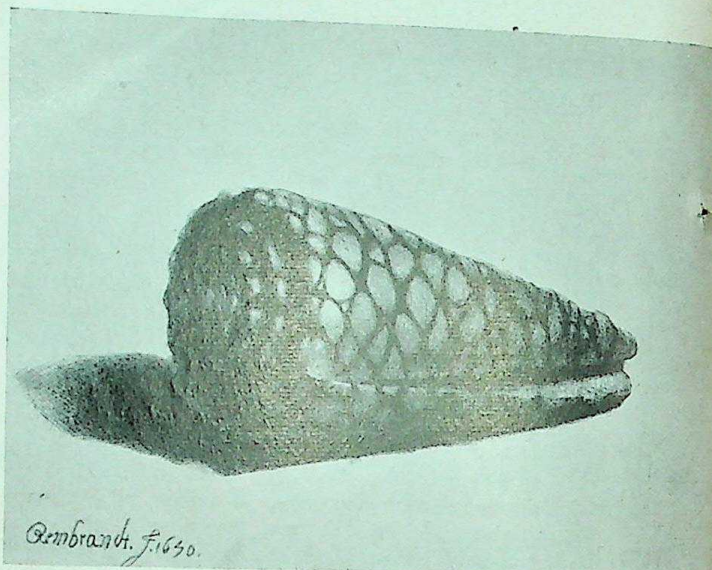

Etsen 1650 en 1661
Etchings 1650 and 1661
Eaux-fortes 1650 et 1661
Aguafuertes 1650 y 1661

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
State Museum
LUCKNOW.

De etser

The etcher

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1643

Zijn realisme krijgt soms de kracht van het vizioen.

His realism sometimes has visionary strength.

Son réalisme a parfois la force d'une vision.

Su realismo adquiere a veces la fuerza de la visión.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1648

Zelfportret
Self-portrait
Auto-portrait
Autorretrato

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

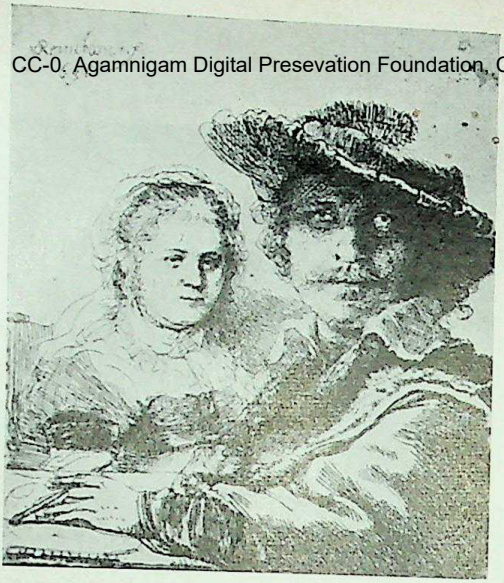

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Vele malen gebruikte Rembrandt ook bij het etsen zichzelf als model. Twee vroege etsen, 1636 en 1639.

Rembrandt was his own model in many of his etchings. Two early examples, dating respectively from 1636 and 1639.

Rembrandt s'est souvent pris comme modèle pour ses eaux-fortes. Deux de ses premières eaux-fortes, datant de 1636 et 1639.

Muchas veces se tomaba Rembrandt a sí mismo como modelo, también en los aguafuertes. Dos aguafuertes de los primeros tiempos, de 1636 y 1639 respectivamente.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

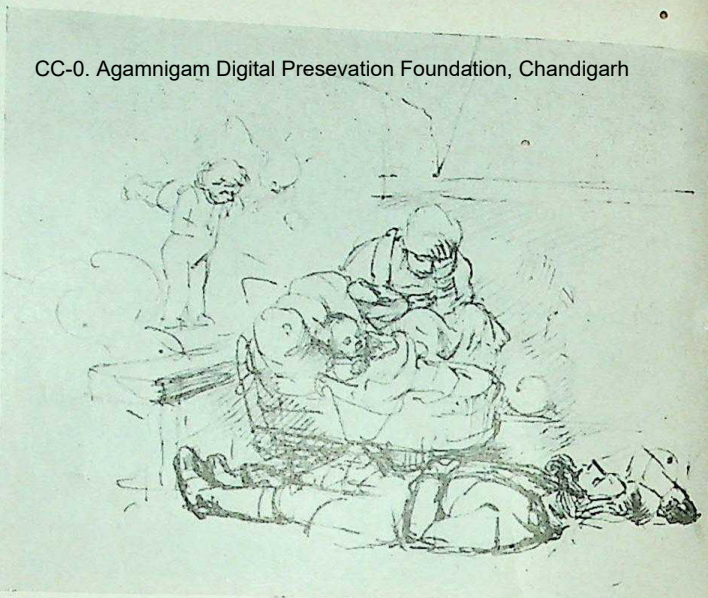

1640-'50, Cambridge

1640-'42 Washington

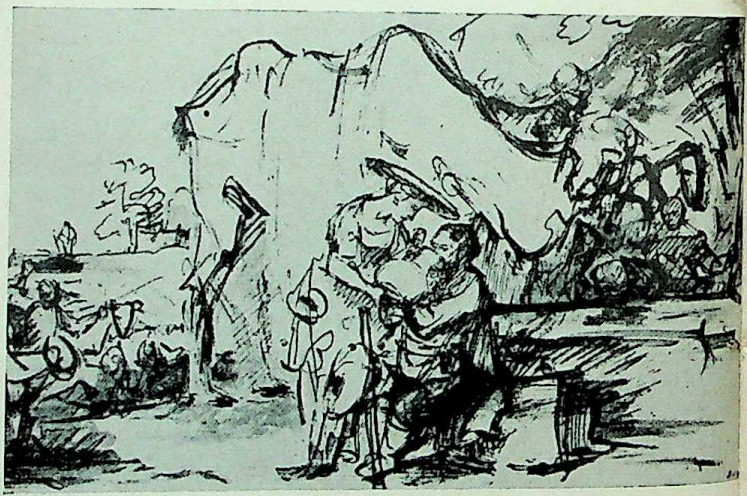

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

De paar duizend tekeningen, die ons van Rembrandt uit de jaren tussen ca 1626 en ca 1662 zijn overgeleverd (uit zijn laatste jaren zijn maar enkele tekeningen bekend), waren meest voorstudies, vluchtige notities, en slechts in enkele gevallen uitgewerkt tot een blijkbaar als zelfstandig bedoeld kunstwerk. Niettemin worden ze steeds meer bewonderd als een essentieel deel van zijn oeuvre.

The several thousand drawings which Rembrandt handed down to posterity between circa 1626 and circa 1662 (his later period includes very few drawings) were mostly preparatory studies and casual jottings. Only in a few cases were they fully-developed, independent works of art. They are none the less becoming more and more admired as an essential part of his work.

Les deux mille dessins qui ont été conservés des années 1626-1662 (on ne connaît que peu de dessins des dernières années) étaient pour la plupart des études, des notes rapides, parvenues au stade de la véritable oeuvre d'art. Néanmoins on les admire de plus en plus comme formant une partie essentielle de son oeuvre.

Los dos mil dibujos que de Rembrandt se conservan de los años comprendidos entre 1626 y 1662 aproximadamente (de sus últimos años no se conocen más que algunos dibujos) eran en su mayor parte estudios preliminares, anotaciones fugaces, y sólo en algunos casos elaborados hasta una obra artística que al parecer estaba destinada a ser independiente. No obstante, se los admira cada vez más como una parte esencial de su obra.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1648, Turijn - Turin - Turín

De tekenaar
Le dessinateur

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

The Draughtsman
El dibujante

Mens of boom, landschap of bijbelse voorstelling - Rembrandt zag ze als realist, maar in de snelle lijnen van zijn tekeningen, waaruit alles is weggelaten wat niet essentieel was, herschiep hij ze tot meer dan werkelijkheid. Ze blijven ons bij als een groots vizioen.

Man or tree, landscape or biblical scene, Rembrandt regarded all with the eyes of a realist. But in the rapid lines of his drawings, which include nothing that is not essential, he recreated his subjects to something exceeding reality. They remain with us as part of a grandiose vision.

Homme ou arbre, paysage ou tableau biblique - Rembrandt considérait tout avec réalisme. Mais à travers les coups de crayons rapides de ses dessins qui bannissaient tout ce qui n'était pas essentiel, ses sujets traduisent plus que la simple réalité. Ils nous restent comme l'expression d'un grand visionnaire.

Tanto al hombre como al árbol, tanto al paisaje como a la representación bíblica, los veía Rembrandt como realista, pero en las líneas rápidas de sus dibujos, donde todo lo que no era esencial era eliminado, los volvía a crear hasta convertirlos en más que pura realidad. Se nos muestran como grandiosas visiones.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1636. Wenen - Vienna - Vienne - Viena

Loth verlaat Sodom

Loth leaves Sodom

Loth quitte Sodom

Lot saliendo de Sodoma

Le dessinateur

El dibujante

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1642, Groningen

Samson en Dalila

Samson and Delilah

Samson et Dalilah

Sansón y Dalila

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1655, Londen - London - Londres

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

1654 (?), Amsterdam

Zelfportret
Self-portrait
Auto-portrait
Autorretrato

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Tot ca 1675: De bewondering overheerst.

1628 *Aernout van Buchel,* de Utrechtse geleerde in zijn aantekeningen: Van een Leidse molenaarszoon wordt grote ophef gemaakt, maar wel wat voorbarig.

1630 *Constantijn Huygens,* de dichter en secretaris van Frederik Hendrik, in zijn autobiografie over Rembrandt en Lievens: Wie verwondert zich er niet over, dat hier twee wonderen van talent en vindingrijkheid voor den dag zijn gekomen?

1650 *Lambert van den Bos,* een dichter, acht jaar na de Nachtwacht:
Ik zal niet pogen Uwe roem,
O Rembrandt, met mijn pen te malen,
Elk weet wat eer Gij kont behalen,
wanneer ik slechts Uw name noem.

1660 *Guercino,* Italiaans schilder, door Antonio Ruffo uitgenodigd een pendant te schilderen bij Rembrandts Aristoteles: Rembrandts halffiguur, die U verworven hebt, kan niet anders dan van een algehele volmaaktheid zijn, want ik heb verschillende van zijn werken gezien, zoals die in prenten tot ons zijn gekomen.

1678 *Samuel van Hoogstraten,* leerling van Rembrandt, in zijn boek over de schilderkunst:
Dit werk (de 'Nachtwacht') weegt tegen al zijn mededingers op, daar het zo schilderachtig van opvatting is, zo zwierig van beweging, en zo krachtig, dat volgens sommigen alle andere stukken daartegenover wel speelkaarten lijken.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh
LUCKNOW.

Na ca 1675: Het oordeel is meer gereserveerd, zelfs afwijzend.

1675 *Joachim von Sandrart,* Duitse leerling van Rembrandt, in zijn boek over de schilderkunst: Rembrandt ontzag zich niet tegen onze kunstregels in te gaan, voorgevend dat men zich alleen aan de natuur en geen andere regels moet binden.

1681 *Andries Pels,* dichter:
'Rembrandt verkoos doorluchtiglijk te dwalen, om de eerste ketter in de schilderkunst te zijn'.
'Wat is 't een schade voor de kunst, dat zich zo [illegible] taf
Een hand niet beter van haar ingestorte gaaf
Gediend heeft! Wie had hem voorbijgestreefd in 't schildren?
Maar och! hoe eedler geest, hoe meer zij zal verwildren,
Zo zij zich aan geen grond en snoer van regels bindt,
Maar alles uit zich zelf te weten onderwindt'.

1707 *Gerard de Lairesse,* leerling van Rembrandt: Tast Uw werk met een kloeke hand aan. Evenwel niet op zijn Rembrandts of Lievensz', dat het sop gelijk drek langs het stuk neerlope.
Hoewel ik niet wil ontkennen, dat ik voor dezen een bijzondere neiging tot zijne manier gehad heb, maar ik had zo haast niet begonnen te beseffen de onfeilbare regelen dezer kunst, of ik vond mij genoodzaakt mijne dwalingen te herroepen, en de zijne te verwerpen.

1718 *Arnold Houbraken,* in zijn boek over de schilderkunst: Rembrandt wilde zich aan gene regelen van anderen binden, en nog minder de doorluchtigste voorbeelden volgen van die, welke met het schone te verkiezen zich zelven enen eeuwigen roem gemaakt hebben, maar vernoegde zich met het leven te volgen, zo als het hem voorkwam, zonder enige keur daar omtrent te maken.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Up to about 1675 predominantly approving.

1628 Aernout van Buchel, *Utrecht Scholar, in his notes: 'Much is being made of a Leyden miller's son, but somewhat prematurely'.*

1630 Constantijn Huygens, *poet and secretary to Prince Frederik Hendrik, in his autobiography, on Rembrandt and Lievens: 'Who does not marvel at these two wonders of talent and ingenuity?'*

1650 Lambert van den Bos, *poet (eight years after the painting of the Night Watch):*
I need not seek t'acclaim
Thy fame, O Rembrandt, with my pen.
What honour's due to thee all men
Indorse at mention of thy name!

1660 Guercino, *Italian painter (invited by Don Antonio Ruffo to paint a companion-piece to Rembrandt's Aristotle):*
'The half-figure by Rembrandt, which you have acquired, cannot be anything but the acme of perfection, for I have seen several of his works, which have come to us in prints'.

1678 Samuel van Hoogstraten, *pupil of Rembrandt, in his book on the art of painting:*
'This work [the Night Watch] is so picturesque in its conception, so gay in its action, so full of strength, that it outstrips anything undertaken by his rivals. Indeed, according to some, all other works are, in comparison, no more than a pack of cards'.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

After about 1675: Criticism is more reserved, in some cases even containing an element of rejection.

1675 Joachim von Sandrart, *German pupil of Rembrandt, in his book on the art of painting: 'Rembrandt did not hesitate to transgress upon our established rules of art, saying that only Nature's rules were binding'.*

1681 Andries Pels, poet:
'Rembrandt chose to stray, in his haughty fashion, thus becoming the first heretic at the shrine of art'.
'How shameful a thing that so gifted a hand should thus abuse the gift! Who would have surpassed him in the art of painting? Alas! the greater the height attained by man, the greater his fall . . .
When rules are scattered to the wind,
His faith to his own compass pinned'.

1707 Gerard de Lairesse, *pupil of Rembrandt. 'Embrace your work with a firm hand, but not like a Rembrandt or a Lievens, so that the paint drips like muck along the canvas. I will not deny that, formerly, I inclined to this manner, but no sooner had I begun to grasp the infallibility of the rules of art, than I returned from the error of my ways, and rejected theirs.*

1718 Arnold Houbraken, *in his book on the art of painting: 'Rembrandt refused to conform to rules imposed by others, or to follow the illustrious example of these who have made themselves immortal by serving beauty; but instead followed his own way of life, without distilling aught of value from it.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Jusqu'en 1675: Jugements pour la plupart admiratifs.

1628 *Aernout van Buchel,* savant d'Utrecht, dans ses notes:
On fait beaucoup de cas du fils d'un meunier de Leyde, mais un peu prématurément.

1630 *Constantin Huygens,* poète et secrétaire du Stathouder Frédéric Henri, dans son autobiographie sur Rembrandt et Lievens:
Qui ne serait enchanté par ces deux merveilles de talent et d'ingéniosité?

1650 *Lambert van den Bos,* poète, huit ans après la Ronde de Nuit:
Point n'essaierai de te glorifier,
O Rembrandt, avec le tracé de ma plume:
L'honneur qui t'est dû, chacun l'assume
Et ton nom déjà suffit à le justifier.

1660 *Guercino,* peintre italien, sollicité par Antonio Ruffo de peindre un pendant à l'Aristote de Rembrandt:
Le demi-personnage de Rembrandt que vous avez acquis, ne peut être que l'expression d'une perfection géniale, car j'ai vu plusieurs de ses oeuvres, telles qu'elles nous sont parvenues à travers des estampes.

1678 *Samuel van Hoogstraten,* élève de Rembrandt, dans son livre sur la peinture:
Ce tableau (la Ronde de Nuit) surpasse tous ses concurrents, tellement il est pittoresque de conception, désinvolte de mouvement et plein de vigueur. Et même certains prétendent que toutes les autres oeuvres ne sont, en comparaison, qu'un jeu de cartes.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Après 1675: Les jugements sont plus réservés et même négatifs.

1675 *Joachim von Sandrart,* élève allemand de Rembrandt, dans son livre sur la peinture:
Rembrandt n'hésitait pas à transgresser nos règles établies sur l'art, prétendant qu'il ne fallait se soumettre qu'à la nature et à aucune autre règle.

1681 *Andries Pels,* poète:
'Rembrandt choisit d'errer d'auguste manière, devenant ainsi le premier hérétique dans l'art de la peinture'.
'Triste sort pour notre art qu'une main si douée
Ne se serve mieux des dons à elle confiés!
Nul ne l'aurait surpassé dans le domaine de la peinture.
Las! noble esprit à la folie semble destiné:
Aucune loi, aucune règle ne le lie,
Il préfère tracer seul son chemin dans la vie'.

1707 *Gerard de Lairesse,* élève de Rembrandt:
Attaquez votre oeuvre de main ferme. Mais non à la Rembrandt ou à la Lievens, en faisant ruisseler la couleur telle de la boue le long de votre tableau.
Je ne nierai point avoir eu un penchant pour sa manière, mais je n'eu pas plus tôt commencé à saisir les règles infaillibles de l'art, que je me vis forcé de renier mes erreurs, et de rejeter les siennes.

1718 *Arnold Houbraken,* dans son livre sur la peinture: Rembrandt ne voulait se plier à aucune des règles imposées par d'autres, ni suivre les plus illustres exemples de ceux qui se sont assumés une gloire immortelle en choisissant de servir la beauté, mais préférait adopter la vie telle qu'elle se présentait à lui, sans faire aucun choix.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Hasta cerca de 1675: Predomina la admiración.

1628 Aernout van Buchel, *el sabio de Utrecht en sus anotaciones: Del hijo de un molinero de Leiden se hace mucha alabanza, lo que no deja de ser algo prematuro.*

1630 Constantijn Huygens, *el poeta y secretario de Frederik Hendrik, en su autobiografía sobre Rembrandt y Lievensz: Quién no se extraña de que hayan surgido aquí dos prodigios de talento y de ingeniosidad?*

1650 Lambert van den Bos, *un poeta, ocho años después de pintarse la Ronda de Noche:*
No intentaré, oh Rembrandt,
ensalzar tu gloria con mi pluma,
todos saben a donde tu honor alcanza
con sólo mencionar tu nombre.

1660 Guercino, *pintor italiano, invitado por Antonio Ruffo a pintar un pendant con el Aristóteles de Rembrandt:*
La semifigura de Rembrandt que habéis adquirido, no puede ser otra cosa que una completa perfección, puesto que yo he visto diversas de sus obras tal como han llegado hasta nosotros en grabados.

1678 Samuel van Hoogstraten, *alumno de Rembrandt, en su libro sobre el arte pictórico:*
Esta obra (la 'Ronda de Noche') vale más que las de todos sus rivales, puesto que es tan pictórica en su interpretación, tan airosa de movimiento y de tanta fuerza que, según algunos, todas las demás piezas comparadas con ella parecen naipes.

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Después de aproximadamente 1675: La opinión es más reservada, incluso negativa.

1675 Joaquin von Sandrart, *alumno alemán de Rembrandt, en su libro sobre el arte pictórico: Rembrandt no vacila en proceder contra nuestras reglas artísticas, simulando que no hemos de sujetarnos a más reglas que a la naturaleza.*

1681 Andries Pels, *poeta:*
'Rembrandt escogió errar grandemente para convertirse en el primer profano del arte pictórico'.
Grave daño para el arte es
Que no emplee sabiamente sus dones.
Quién, pintando, le aventajó?
Pero, oh! mayor que su nobleza es su rebelde estilo
Norma ni regla jamás aceptó
Quiso ser siempre él su propia medida (traducción libre).

1707 Gerard de Lairesse, *alumno de Rembrandt:*
Emprenda su trabajo con mano inteligente. Sin embargo, no a lo Rembrandt o a lo Lievensz, que la lejía al igual que la inmundicia corre a lo largo de la tela. Aunque yo no quiero negar que por estos tuve una inclinación especial; pero apenas había yo empezado a comprender pronto las infalibles reglas de este arte, me vi obligado a revocar mis errores y a condenar los suyos.

1718 Arnold Houbraken, *en su libro sobre el arte pictórico: Rembrandt no quería sujetarse a las reglas de otros y aun menos a seguir los ejemplos más eminentes de quienes, prefiriendo lo bello han logrado una gloria eterna, pero se complacía en seguir el ritmo de la vida, tal como se le antojaba, sin escrúpulo de objetividad.*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

t = tekeningen = drawings = dessins = dibujos
16 = 16 schilderijen = 16 paintings = 16 tableaux = 16 pinturas
part. = particuliere verzamelingen = private collections = collections privées = colecciones privadas

NEDERLAND - HOLLAND - HOLLANDE - HOLANDA

Part. 7

Amsterdam
Rijksmuseum 16
Rijksprentenkabinet (t)
Stedelijk museum (Fodor) (t)
Rembrandthuis (t)
Coll. Six 2

Den Haag
Mauritshuis 16
Museum Bredius 2 + t
Kon. Bibliotheek (t)

Groningen
Museum van oudheden 1 + t

Haarlem
Teylers museum (t)

Leeuwarden
Fries museum 1

Leiden
Lakenhal 2

Rotterdam
Museum Boymans 5 + t

BELGIE - BELGIUM - BELGIQUE - BELGICA

Antwerpen (Anvers)
Koninklijk museum (Musée Royal) 1

Brussel (Bruxelles)
Koninklijk museum (Musée Royal) 1
Koninklijke bibliotheek (Bibliothèque Royale) (t)

DENEMARKEN - DENMARK - DANEMARK - DINAMARCA

Kopenhagen
Statens Museum 8
Kupferstich Kabinett (chalcographic cabinet) (t)

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

DUITSLAND - GERMANY - ALLEMAGNE - ALEMANIA

Part. 6

Aachen	*Städtisches Museum (t)*
Berlin	*Staatliche Museen 27*
	Kupferstich Kabinett (t)
Bremen	*Kunsthalle (t)*
Brünswich	*Museum 5*
Darmstadt	*Museum 1*
Dresden	*Gemäldegalerie 12*
	Kupferstich Kabinett (t)
Düsseldorf	*Städtisches Museum (t)*
Frankfurt a/M.	*Städelsches Institut 3*
Gotha	*Museum 1*
Göttingen	*Universitätsmuseum (t)*
Hamburg	*Kunsthalle 2*
Hannover	*Landesmuseum 1*
	Kestner Museum (t)
Karlsruhe	*Kunsthalle 1*
Kassel	*Museum 17*
Köln	*Museum 3*
Leipzig	*Museum 2*
München	*Bayer. Staatsgemäldesammlungen 10*
	Graphische Sammlung (t)
Nürnberg	*Museum 1*
Stuttgart	*Staatsgalerie 1*
Weimar	*Goethe Nationalmuseum (t)*
	Staatliche Kunstsammlungen (t)
	Grossherzogliches Museum (t)

GR. BRITTANNIE - GR. BRITAIN - GR. BRETAGNE - GR. BRETANA

Part. 70

Birmingham	*Barber Institute of Fine Arts (t)*
Cambridge	*Fitzwilliam Museum 1*
Chatsworth	*Chatsworth Settlement (t)*
Edinburgh	*National Gallery of Scotland 1 + t*
Glasgow	*Art Gallery 4*
	University College 1

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Leeds	*City Art Gallery (t)*
London	*National Gallery 19*
	Vict. and Albert Museum 1
	Dulwich College Gallery 1
	British Museum (t)
	Kenwood House 1
Oxford	*Ashmolean Museum (t)*

FRANKRIJK - FRANCE - FRANCE - FRANCIA

Part. 10

Aix-en-Provence	*Musée 1*
Angers	*Musée Turpin de Crissé (t)*
Bayonne	*Musée Bonnat 2*
Besançon	*Musée Communal (t)*
Chantilly	*Musée Condé (t)*
Dijon	*Musée (t)*
Epinal	*Musée 1*
Grenoble	*Musée (t)*
Metz	*Musée 1*
Orléans	*Musée (t)*
Paris	*Louvre 29 + t*
	Petit Palais 1
	Musée Jacquemart-André 3
	Bibliothèque Nationale (t)
	Ecole des Beaux Arts (t)
	Institut néerlandais (t)
	Baronne Bentinck Thyssen
	Barnemisza 1
Reims	*Musée 1*
Rouen	*Musée (t)*
Tours	*Musée 1*

ITALIE - ITALY - ITALIE - ITALIA

Firenze (Florence)	*Uffizi 4*
Milano	*Brera 1*
Torino	*Museum 1*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

OOSTENRIJK - AUSTRIA - AUTRICHE - AUSTRIA

Part. 4

Innsbruck *Museum Ferdinandeum 1*
Wien *Kunsthist. Museum 11*
Akad. d. Bildenden Künste 1
Albertina (t)

POLEN - POLAND - POLOGNE - POLONIA

Dantzig *Städtisches Museum (t)*
Krakau *Czartoryski Museum 1*
Warschau *Museum 1*
Universitätsbibliothek (t)

SPANJE - SPAIN - ESPAGNE - ESPANA

Part. 1

Madrid *Prado 1*

ZWEDEN - SWEDEN - SUEDE - SUECIA

Part. 2

Göteborg *Museum 2*
Stockholm *Museum 8*
Königliche Bibliothek (t)

ZWITSERLAND - SWITZERLAND - SUISSE - SUIZA

Part. 11

Zürich *Ruzicka Stiftung (t)*

U.S.S.R. - U.S.S.R. - U.R.S.S. - RUSIA

Leningrad *Hermitage 31 + t*
Lwów *Lubomirski Museum (t)*
Moskou *Museum 1*

CANADA - CANADA - CANADA - EL CANADA

Part. 6

Montreal *Museum of Fine Arts (t)*

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

U.S.A. - U.S.A. - E.U.A. - E.U.
Part. 63

Boston	*Museum of Fine Arts 4*
	Isab. St. Gardner Museum 3
Cambridge	*Fogg Art Museum 1*
Chicago	*Art Institute 2*
Cincinnati	*Museum 2*
Detroit	*Institute of Arts 2*
Los Angeles	*Country Museum 1*
Minneapolis	*Institute of Arts 1*
New-York	*Metropolitan Museum 26 + 1 Part. 31*
Philadelphia	*Museum 6*
Pittsburg	*A. M. Bijers 1*
Providence	*Museum of Art (t)*
Sacramento	*Crocker Art Gallery (t)*
Sarasota	*John and Mable Ringling Art Museum 3*
Toledo	*Museum 1*
Washington	*Concoran Art Gallery 3*
	National Gallery of Art 1 + t

ZUID-AFRIKA - SOUTH AFRICA - UNION DE L'AFR. DU SUD - AFRICA MERID.
Part. 2

Kaapstad	*Museum 1*

ANDERE COLLECTIES - OTHER COLLECTIONS - AUTRES COLLECTIONS - OTRAS COLECCIONES

Athene	*Pinacotheca (t)*
Bucarest	*Museum 1*
Budapest	*Museum 2*
Dublin	*Museum 3*
Helsinki	*Ateneum 2*
Oslo	*Museum 1*
Praag	*Museum 1*
Argentinië	*Part. 2*
Melbourne	*Museum 2*
Sao Paolo	*Museum 1*
Tokyo	*Part. 1*

State Museum Library, Lucknow

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

Printed by Semper Avanti the Hague

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh

CC-0. Agamnigam Digital Presevation Foundation, Chandigarh